LATINITATIS ITALICAE MEDII AEVI LEXICON

(saec. V ex. - saec. XI in.)

CONDITUM A FRANCISCO ARNALDI

MODERANTE

PASCHALI SMIRAGLIA

CURA ET STUDIO

ANTONII DE PRISCO
MICHAELIS DI MARCO

HUIC FASCICULO CONFICIENDO PRAEFUIT

IOHANNES POLARA

ADDENDA - SERIES ALTERA

FASCICULUS I

a — byzanzius

PREMESSA

La prima serie di *Addenda* (pubblicati in ALMA negli anni 1967-97 e recentemente [Firenze 2001] raccolti in volume unico con quanto già pubblicato del *Lexicon* della latinità medievale italiana) fu avviata per volontà di Francesco Arnaldi, che del *Lexicon* era stato l'iniziatore e che intendeva così rispondere all'esigenza di conferire all'opera piena omogeneità di consistenza. Si trattava, infatti, di utilizzare, per la prima sezione del *Lexicon* (fino a *medicamen*) e per la seconda (fino a *quum*) gli spogli effettuati in tempo per le sezioni seconda e terza (fino alla fine), non per la prima e, rispettivamente, gli spogli effettuati in tempo per la sezione terza, non per la prima e seconda. Per la precisione, alle 364 opere messe a frutto per la prima sezione se ne erano aggiunte 266 per la seconda e ulteriori 105 per la terza; cosicché la prima e la seconda sezione erano da integrare con gli spogli, rispettivamente, di 371 e 105 opere.

La nuova serie di *Addenda*, che ora prende avvio, è fondata sullo spoglio di 207 opere (per un totale di c. 400.000 schede). Si tratta di lavoro svolto, a partire dalla fine degli anni Sessanta, per oltre un trentennio e reso possibile anche da contributi concessi all'Unione Accademica Nazionale dal Consiglio Nazionale delle Ricerche. Tali spogli, mai utilizzati finora per il *Lexicon*, consentiranno di integrarlo con una serie cospicua e alfabeticamente compiuta di supplementi, che arricchiranno in maniera significativa la documentazione della latinità medievale italiana fra la fine del sec. V e l'inizio dell'XI.

I criteri adottati nella redazione riprendono, in linea di massima, quelli già seguiti nella precedente serie. Si è quindi evitato, in generale, di appesantire il testo con documentazione puramente ripetitiva di fatti linguistici già adeguatamente segnalati nelle parti edite del *Lexicon*. Non si è, d'altro canto, esitato ad introdurre le

conferme di fenomeni già noti, quando esse apparivano integrazioni opportune in rapporto all'epoca o all'area di attestazione.

La redazione dei lemmi *a - anditum* è stata curata da Antonio De Prisco ; Michele Di Marco ha curato la redazione dei lemmi *ando - byzanzius* e l'elenco degli autori e delle opere.

Nei rinvii interni alle diverse parti dell'opera, si usa la sigla *Lx* per le tre sezioni del *Lexicon*, la sigla *A*1 per gli *Addenda* della prima serie, e la sigla *A*2 per quelli della presente nuova serie.

Roma, luglio 2002

Pasquale Smiraglia

AUCTORES, OPERA, COMPENDIA

AN. EX DIV.	Anonymus ex diversis auctoribus collectus (Cassiod., Instit. divin. lection., 31) (saec. V-VI ?) (= Orib., De simplicibus ?), *Ed.* V. Rose, Anecdota Graeca et Graecolatina, II. Berlin, 1870, 129-150.
ANAST. Ep. Theod. Papae	Anastasius Bibliothecarius (saec. IX), Theodori S. Papae Epistola ad episcopos qui consacraverunt Paulum Patriarcham Constantinopolit. propter Pyrrhum (ex Graeco), *Ed.* PL CXXIX, 581-84.
ANAST. Prol. Mart.	— Prologus in Passionem Sanctorum MCCCCLXXX Martyrum, *Ed.* PL CXXIX, 743-744.
ANAST. Synod. Theod. Papae	— Synodica S. Theodori Papae ad Paulum Patriarcham Constant. (ex Graeco), *Ed.* PL CXXIX, 577-82.
ANAST. Theod. Stud.	— Sermo Theodori Studitae de S. Bartholomaeo Apostolo (ex Graeco), *Ed.* PL CXXIX, 729-38.
ANAST. Vita Bas.	— Vita Basilii ep. Caesareae auctore Amphilochio interprete Urso (ex Graeco). *Ed.* PL LXXIII, 293-312.
ANAST. Vita Ioh. El.	— Vita Iohannis Eleemosynarii (ex Graeco). *Ed.* AA. SS. ian., II, 498-517.
ANAST. Vita Ioh. Cal.	— Vita Iohannis Calybitae. *Ed.* An. Boll., XV, 1896, 258-67.
ARDER.	Ardericus (saec. X), Ad Rofridum comitem. *Ed.* G. H. Pertz, MGH Script., III, 469-70.
BEN. Mir. Cyr.	Benedictus (saec. X ?), Miraculum S. Cyriaci Romae patratum. *Ed.* AA. SS. aug., II, 336-38.
BERT. Barth. Lip.	Bertarius Casinensis (saec. IX), Sermo de vita et translatione Bartholomaei ap. in Liparim (ex Graeco). *Ed.* AA. SS. aug., V, 39-41.
BOETH. Anal. post.	Boethius (Anicius Manlius Torquatus Severinus) (480-526), Analyticorum posteriorum Aristotelis libri duo. *Ed.* PL LXIV, 711-762.
BOETH. Anal. pr.	— Analyticorum priorum Aristotelis libri duo. *Ed.* PL LXIV, 639-712.
BOETH. Cath. syll.	— De syllogismo cathegorico. *Ed.* PL LXIV, 793-832.

BOETH. Diff. top. — De differentiis topicis libri quatuor. *Ed.* PL LXIV, 1173-1216.

BOETH. Div. — De divisione. *Ed.* PL LXIV, 875-892.

BOETH. Inst. ar. — De institutione arithmetica libri duo. *Ed.* PL LXIII, 1079-1168.

BOETH. Top. Arist. — Topicorum Aristotelis libri octo. *Ed.* PL LXIV, 909-1008.

BONIZO Bonizo Sutrinus episcopus (saec. XI), Notitia de diversis iudicum generibus. *Ed.* F. Bluhme, MGH Leges, IV. Hannoverae, 1868, 663 sq.

BREV. HIEROS. Breviarius de Hierosolyma (saec. VI). *Ed.* R. Weber, CCL CLXXV. Turnholti 1965, 109-112.

CAP. AQUIL. Capitula Evangeliorum Aquileiensia. *Ed.* G. Morin, Rev. bén. 19, 1902, 1-12.

CAP. FULD. Capitula (Index) Epistolarum S. Pauli Fuldensia (Capuana saec. VI). *Ed.* G. Morin, Anecd. Maredsolana, I, 1893, 436-44.

CAP. NEAP. Capitula Evangeliorum Neapolitana (saec. VII). *Ed.* G. Morin, Anecd. Maredsolana, I, 1893, 426-35.

CAP. REGIN. Capitula Reginensia (saec. VII) codicis Vat. Reg. 9 et fragmenta Carinthiana. *Ed.* H. Quentin, Rev. bén. 28, 1911, 259-66.

CAP. VIRCEB. Capitula Virceburgensia. *Ed.* G. Morin, Rev. bén. 28, 1911, 296-328.

CAPR. LECT. Capitularia Lectionum, Epistolarum et Evangeliorum antiqua. Auctarium Solesmense, 1900, I, 1, 193-208.

CARTM. Cartularium. *Ed.* A. Boretius, MGH Leges, IV. Hannoverae, 1868, 595-602.

CASS. Inst. Cassiodorus (Magnus Aurelius) (485-580), Institutiones divinarum et saecularium lectionum (litterarum) (a. 544). *Ed.* R. A. B. Mynors, Oxford, 1937.

CASS. Var. — Variae (a. 534-38). *Ed.* Th. Mommsen, MGH Auctores antiq., XII. Berolini, 1894, 1-385.

CAT. CAP. Catalogus principum Capuae (a. 977-986) (saec. X). *Ed.* G. H. Pertz, MGH Scr., III. Hannoverae, 1839, 210.

CHRON. ALT. Chronicon Altinate (saec. X-XIV). Ed. H. Simonsfeld, MGH Scr., XIV. Hannoverae, 1883, 1-69.

CHRON. DUC.	Chronicon ducum et principum Beneventi, Salerni, Capuae et Neapolis inde ab anno 518 usque ad ann. 943 (saec. X). *Ed.* P. Fedele, Il Catalogo dei Duchi di Napoli, Arch. stor. per le province napoletane, XXVIII. Napoli, 1903, 549 sqq.
COD. CAR.	Codex Carolinus (a. 791). *Ed.* W. Gundlach, MGH Epist. III (Epist. Merow. et Karol. aevi), t. I. Berolini, 1892, 469-657.
CONC. ROM. 826	Concilium Romanum a. 826. *Ed.* A. Werminghoff, MGH Legum Sectio III. Concilia. Tom. II, pars II : Concilia aevi Karolini. Hannoverae et Lipsiae, 1908, 552-583.
DION. Coll.	Dionysius Exiguus (saec. VI), Collectio Decretorum Pontificum Romanorum. *Ed.* PL LXVII, 229-316.
DION. Ep. Pasch.	— Epistolae duae de ratione Paschae. *Ed.* PL LXVII, 19-28.
DION. Gr. Nyss. hom.	— Gregorii Nysseni de conditione hominis. *Ed.* PL LXVII, 345-408.
DION. Pasch.	— Liber de Paschate. *Ed.* PL LXVII, 483-508.
ELEV.	v. Sanctorum Passiones, etc.
EP. LANG.	Epistolae Langobardicae collectae (a. 607-772). *Ed.* W. Gundlach, MGH Epist. III (Epist. Merow. et Karol. aevi, I). Berolini, 1892, 693-715.
EUG. II	v. Papae.
EUGIPP. Hymn.	Eugippius, Hymnus in laudem Sancti Severini. *Ed.* P. Knoell, CSEL IX, 2, 1886, 70-3.
FORM. MER.	Formulae Merowingici et Karolini Aevi. Iudicia Dei ex antiquissimo rituali manuscripto. *Ed.* K. Zeumer, MGH Legum Sectio V. Hannoverae, 1886, 692 sqq.
GL. BER.	Glossae in Gesta Berengarii (saec. X). *Ed.* P. Winterfeld, MGH Poetae lat. m. aevi, IV, 1 (Gesta Berengarii Imperat.). Berolini, 1893, 354-403.
GL. PHILOX.	Glossarium Philoxeni (saec. VII). *Ed.* M. Laistner, Glossaria latina, II. Paris, 1926, 123-291.
GL. PLAC.	Glos<s>ae Placidi grammatici (saec. X). *Edd.* J. W. Pirie et W.-M. Lindsay, Glossaria Latina, IV. Paris, 1930, 12-35.
GREG. M.	v. Papae.

GUMP. Venc.	Gumpoldus episc. Mantuanus, Vita Vencezlavi ducis Bohemiae (post 967). *Ed.* G. H. Pertz, MGH, Scr., IV. Hannoverae, 1841, 211-223.
INSCRIPTIONES.	
AB. INSCR.	Abellae inscr. saec. VI. *Ed.* CIL, X, 1229-1231.
AECL. INSCR.	Aeclani inscr. saec. V-VI. *Ed.* CIL, IX, 1365-1400.
ALBING. INSCR.	Albingauni inscr. saec. VI-VII. *Ed.* CIL, V, 7793-7797.
ARIM. INSCR.	Arimini inscr. saec. VI. *Ed.* CIL, XI, 549-553.
ATRIP. INSCR.	Atripaldae inscr. saec. VI-VII. *Ed.* CIL, IX, 1191-1195.
AUG. PRAET. INSCR.	Augustae Praetoriae inscr. saec. VI-IX. *Ed.* CIL, V, 6858-60.
BARII INSCR.	Barii inscr. saec. XI. *Ed.* F. Ughelli, VII, 605.
BENEV. INSCR.	Beneventi et in agro Beneventano inscr. saec. VI-X. *Ed.* CIL, IX, 2073-2082.
CAIAT. INSCR.	Caiatiae inscr. saec. VI. *Ed.* CIL, X, 4613-4614.
CAIET. INSCR.	Caietae inscr. saec. VI, VIII. *Ed.* CIL, X, 6218.
CANUS. INSCR.	Canusii inscr. saec. XI. *Ed.* F. Ughelli, VII, 169.
CAP. INSCR.	Capuae et in agro Capuano inscr. saec. V-VI. *Ed.* CIL, X, 4485-4552.
CATAN. INSCR.	Catanae inscr. saec. V-VI. *Ed.* CIL, X, 7112-7119.
CENTC. INSCR.	Centumcellis inscr. saec. VI, IX. *Ed.* CIL, XI, 3566-3571.
CLUS. INSCR.	Clusii inscr. saec. V-VIII, XI. *Ed.* CIL, XI, 2533-2590.
CONC. INSCR.	Concordiae inscr. saec. V-VI. *Ed.* CIL, V, 8721-8785, 8988ª-8989.
CREM. INSCR.	Cremonae inscr. saec. V-IX, XI, *Ed.* CIL, V, 4117-4121.
DERT. INSCR.	Dertonae inscr. saec. V-VII. *Ed.* CIL, V, 7404-7422.
EPOR. INSCR.	Eporediae inscr. saec. V-VI, X. *Ed.* CIL, V, 6811-6818.
FLOR. INSCR.	Florentiae inscr. saec. V-VI, XI. *Ed.* CIL XI, 1689-1731.
GRADI INSCR.	Gradi inscr. saec. V-VII, XI. *Ed.* CIL, V, 1583-1616.
INTER. INSCR.	Interamnae inscr. saec. V-VI, VIII, X. *Ed.* CIL, XI, 4328-4344.

LAUDE INSCR.	Laude inscr. saec. V-VI. *Ed.* CIL, V, 6396-6405.
LUNAE INSCR.	Lunae inscr. saec. VI, IX. *Ed.* CIL, XI, 1408-1413.
M. CAS. INSCR.	Monte Casini inscr. saec. V-VII, IX. *Ed.* CIL, X, 5328-5330.
MANT. INSCR.	Mantuae inscr. saec. VI. *Ed.* CIL, V, 4084.
MEDIOL. INSCR.	Mediolani inscr. saec. V-XI. *Ed.* CIL, V, 6175-6343.
MUTIN. INSCR.	Mutinae et in agro Mutinensi inscr. saec. VI, VIII-X. *Ed.* CIL, XI, 941-943.
NEAP. INSCR.	Neapoli inscr. saec. V-IX. *Ed.* CIL, X, 1518-1543.
NOLAE INSCR.	Nolae inscr. saec. V-VIII. *Ed.* CIL, X, 1338-1400.
OST. INSCR.	Ostiae et Portu inscr. saec. V-VI. *Ed.* CIL, XIV, 1875-1975.
PADUAE INSCR.	Paduae inscr. saec. VI-VII. *Ed.* CIL, V, 3100.
PAN. INSCR.	Panormi inscr. saec. V-VII. *Ed.* CIL, X, 7329-7335.
PARENT. INSCR.	Parentii inscr. saec. VI. *Ed.* CIL, V, 365-367.
PISAURI INSCR.	Pisauri inscr. saec. IX. *Ed.* F. Ughelli, II, 858.
PISIS INSCR.	Pisis inscr. saec. V-VI. *Ed.* CIL, XI, 1511-1513.
PRAEN. INSCR.	Praeneste inscr. saec. V-VII. *Ed.* CIL, XIV, 3415-3421.
PUTEOL. INSCR.	Puteolis inscr. saec. V-VI. *Ed.* CIL, X, 3298-3319.
RAV. INSCR.	Ravennae inscr. saec. V-X. *Ed.* CIL, XI, 255-339.
RIGN. INSCR.	Rignani inscr. saec. V. *Ed.* CIL, XI, 4028-4075.
SAL. INSCR.	Salerni inscr. saec. V-VI, VIII-IX. *Ed.* CIL, X, 664-674.
SENOG. INSCR.	In agro Senogalliensi inscr. saec. VI. *Ed.* L. A. Muratori, Antiquitates Italicae Medii Aevi, I, Mediolani, 1738, 12.
SPOL. INSCR.	Spoletii inscr. saec. V-VI. *Ed.* CIL, XI, 4964-4987.
STAB. INSCR.	Stabiis inscr. saec. VI. *Ed.* CIL, X, 786-814.
SURR. INSCR.	Surrenti inscr. saec. VI-VII. *Ed.* CIL, X, 760-762.
SYR. INSCR.	Syracusis inscr. saec. V-VI. *Ed.* CIL, X, 7167-7187.

TAUR. INSCR.	Taurini inscr. saec. VI-VIII. *Ed.* CIL, V, 7136-7141.
TERG. INSCR.	Tergeste inscr. saec. V-VI. *Ed.* CIL, V, 694-697.
TH. HIM. INSCR.	Thermis Himeraeis inscr. saec. VII. *Ed.* CIL, X, 7454.
TH. SID. INSCR.	Theani Sidicini inscr. saec. VI. *Ed.* CIL, X, 4828.
TIB. INSCR.	Tibure inscr. saec. V-VII. *Ed.* CIL, XIV, 3896-3899.
TIC. INSCR.	Ticini inscr. saec. V-VIII. *Ed.* CIL, V, 6418.
TOL. INSCR.	Tolentini inscr. saec. VI-VII. *Ed.* L. A. Muratori, Antiquitates Italicae Medii Aevi, III, Mediolani, 1740, 684.
TROP. INSCR.	Tropeae inscr. saec. V-VI. *Ed.* CIL, X, 8076-8083.
VERC. INSCR.	Vercellis inscr. saec. V-IX. *Ed.* CIL, V, 6722-6757.
VERON. INSCR.	Veronae et in agro Veronensi inscr. saec. VI,VIII,XI. *Ed.* CIL, V, 3893-3897.
VOLS. INSCR.	Volsiniis inscr. saec. V, IX, X. *Ed.* CIL, XI, 2834-2896.
INV.	v. Sanctorum Passiones, etc.
IOH. VIII	v. Papae.
IOH. XII	v. Papae.
IOH. XV	v. Papae.
IOS. FL. Apion.	Iosephus Flavius (translatus), De Iudaeorum vetustate sive contra Apionem libri II (latine) (saec. VI). *Ed.* C. Boysen, CSEL XXXVII. Vindobonae, 1898.
KAL. BON.	Kalendarium Bononiense (saec. IX-X). *Ed.* G. Morin, Rev. bén., 19 (1902), 353-6.
KAL. LEON.	Kalendarium Leonense (saec. IX-X). *Ed.* G. Morin, Rev. bén., 19 (1902), 337-52.
LEO AB. Hug.	Leo abbas Romanus (saec. X), Epistola ad Hugonem et Rotbertum reges, a. 992. *Ed.* G. H. Pertz, MGH Scr., III. Hannoverae, 1839, 686-90.
LEX ROM. RAET.	Lex Romana Raetica Curiensis (alias Utinensis) (saec. VIII). *Ed.* K. Zeumer, MGH Leges, V, 3. Hannoverae, 1899, 290 sqq.
LIB. SACR.	Liber Sacramentorum (Codex Sacramentorum Bergomensis). *Ed.* P. Cagin, Auct. Solesm., Solesmis, I, v. I, fasc. 1, 1900, 1-192.

MARIN. I	v. Papae.
MART. HIER.	Martyrologium Hieronymianum (saec. VI-VII). *Ed.* AA. SS. nov., II, pars I.
MIR.	v. Sanctorum Passiones, etc.
MON. NEAP. ARCH.	Monumenta Regii Neapolitani Archivi. Napoli, 1845-1861, voll. I-IV.
NIC. I	v. Papae.
ORDO ROM.	Ordo Romanus primus. *Ed.* E. G. Aschley. London, 1905.
PAPAE.	
EUG. II	Eugenius II (824-827), Epistolae. *Ed.* PL CXXIX, 991-2.
GREG. M. Cant.	Gregorius I Magnus (590-604), Expositio super Cantica Canticorum. *Ed.* PL LXXXIX, 471-548.
IOH. VIII	Iohannes VIII (872-882), Epistolae. *Ed.* E. Caspar, MGH Epist., VII. Berolini, 1912.
IOH. XII	Iohannes XII (955-963), Epistolae. *Ed.* PL CXXXIII, 1013-44.
IOH. XV	Iohannes XV (985-996), Epistolae. *Ed.* J. Pflugk-Harttung, Acta Pontificum Romanorum inedita. I. Tübingen, 1880, 9-10.
MARIN. I	Marinus I (882-884), Epistola. *Ed.* PL CXXVI, 969-70.
NIC. I	Nicolaus I (858-67), Epistolae. *Ed.* E. Perels, MGH Epist., VI. Berolini, 1912, 267-690.
ROMAN.	Romanus († 897), Epistolae. *Ed.* PL CXXIX, 859-62.
SERG. I	Sergius I (687-701), Epistolae. *Ed.* PL LXXXIX, 33-6.
STEPH. IV	Stephanus IV (816-817), Epistolae. *Ed.* PL CXXIX, 973-8.
STEPH. V	Stephanus V (885-891), Epistolae. *Ed.* PL CXXIX, 785-822.
STEPH. VIII	Stephanus VIII (939-942), Epistolae. *Ed.* PL CXXXII, 1089-92.
PASS.	v. Sanctorum Passiones, etc.
PAUL. DIAC. Fest.	Paulus diaconus (saec. VIII), Compendium de Festo (Epitome). *Ed.* W. M. Lindsay, S. Pompei Festi De verborum significatu quae supersunt cum Pauli epitome. Lipsiae, 1913.
PAUL. DIAC. Hist. Lang.	— Historia Langobardorum. *Edd.* L. Bethmann, G. Waitz, MGH Scr. rer. Lang., Hannoverae, 1878, 45-187.

PAUL. DIAC. Hymn.	— Hymni. *Ed.* G. M. Dreves, Analecta hymnica m. aevi, L. Leipzig, 1907, 117-25.
PAUL. DIAC. Spec.	— De speciebus praeteriti perfecti. *Ed.* E. Dümmler, MGH Poetae lat. aevi Carol., I. Berlin, 1881, 625-8.
PAULIN. Hymn.	Paulinus Aquileiensis patr. (750-802), Hymni. *Ed.* G. M. Dreves, Analecta Hymnica m. aevi, L. Leipzig, 1907, 126-51.
PETR. PIS. Gramm.	Petrus Pisanus (720-779), De arte grammatica. *Ed.* H. Hagen, Anecdota Helvetica. Lipsiae, 1870, 159-71.
PETR. SUBD. Agripp.	Petrus subdiac. Neapolitanus (saec. X), Miracula Agrippini episcopi. *Ed.* B. Capasso, Monum. ad ducatus Neapolitani historiam pertinentia, I. Napoli, 1881, 112-4.
PETR. SUBD. Chron.	— Chronicon episcoporum S. Neapolitanae ecclesiae. *Ed.* B. Capasso, Monum. ad ducatus Neapolitani historiam pertinentia, I. Napoli, 1881, 155-221.
PETR. SUBD. Iul.	— Passio Iulianae. *Ed.* AA. SS. febr., II, 878-82.
PS. AMBR. Cantian.	Pseudo-Ambrosius (ante saec. IX; saec. V, vel VI), Passio Cantianorum. *Ed.* AA. SS. mai, VII, 428-30.
PS. AMBR. Gerv.	— Passio et inventio Gervasii et Protasii (Vitalis, Valeriae, Ursicini). *Ed.* PL XVII, 742-7.
PS. EUL.	Pseudo-Eulogius et Theodulus (saec. VI, vel VII), Passio Eleutherii et Antiae. *Ed.* AA. SS. apr., II, 530-2; 3ª ed., 526-9.
PS. GREG. Concord.	Pseudo-Gregorius, Concordia quorumdam testimoniorum Sacrae Scripturae. *Ed.* PL LXXIX, 659-78.
PS. GREG. Exp.	— Expositio in septem Psalmos poenitentiales. *Ed.* PL LXXIX, 549-658.
PS. GREG. In I Reg.	— In librum primum Regum expositionum libri VI. *Ed.* PL LXXIX, 17-468.
QUAEST. MON.	Quaestiones et monita. *Ed.* A. Boretius, MGH Leges, IV. Hannoverae, 1868, 590-4.
RAD. Pard.	Radoinus diaconus Larinensis (saec. X ?), Vita et translatio Pardi. *Ed.* AA. SS. mai, VI, 351-73.
RAIN.	Rainerius (saec. VIII, vel IX ?), Passio et translatio SS. Eutichetis et Acutii. *Ed.* AA. SS. sept., VI, 892.

RATH. Opusc.	Ratherius Veronensis episcop. († 974), Opuscula. *Ed.* PL CXXXVI, 345-644 [De vita sancti Ursmari, 345-352; Conclusio deliberativa, 353-364; Phrenesis, 365-392; Excerptum ex dialogo confessionali, 393-444; Exhortatio et preces, 443-450; Invectiva de translatione s. cuiusdam Metronis, 451-472; Eiusdem opusculi fragmentum, 471-476; De clericis a Milone ordinatis, 477-482; De proprio lapsu, 481-486; De contemptu canonum, 485-522; Qualitatis coniectura cuiusdam, 521-548; Synodica, 553-568; De nuptu cuiusdam illicito, 567-574; De otioso sermone, 574-578; Itinerarium, 579-600; Ottonis I imperatoris privilegium Ratherio episcopo et Veronensi Ecclesiae concessum, 599-602; Iudicatum seu Fundatio et dotatio pauperiorum clericorum cathedralis Veronensis ecclesiae, 605-614; De clericis sibi rebellibus, 613-618; Discordia, 617-630; Liber apologeticus, 629-642].
RATH. Prael.	— Praeloquia. *Ed.* PL CXXXVI, 146-344.
RESURR.	Carmen ad Flavium Felicem de resurrectione mortuorum et de iudicio Domini. *Ed.* J. H. Waszink, FlP, Suppl., 1, Bonn, 1937.
ROMAN.	v. Papae.
SACR. GEL.	Sacramentarium Gelasianum. *Ed.* K. Mohlberg, Liturgiegeschichtliche Quellen, I-II. Münster i. W., 1918.
SACR. GREG.	Sacramentarium Gregorianum. *Ed.* H. Lietzmann, Liturgiegeschichtliche Quellen, III. Münster i. W., 1921.

SANCTORUM Passiones, Translationes, Vitae etc. anonymae.

MIR. ANAST.	Miraculum Anastasii Persae Romae ad Aquas Salvias (saec. VIII). *Ed.* An. Boll., XI, 1892, 233-41.
INV. ANTON.	Inventio corporis Antonini Placentini (saec. IX vel X). *Ed.* An. Boll., X, 1891, 119-20.
VITA APIAN.	Vita Apiani seu Appiani Papiensis (post saec. VIII; ante XI). *Ed.* AA. SS. mart., I, 321-6.
PASS. APOLL.	Passio Apolloniae Romanae (ante saec. XI). *Ed.* AA. SS. febr., II, 280-1.
VITA ASPR.	Vita Aspreni ep. Neapolitan. (saec. X vel XI). *Ed.* L. Parascandolo, Memorie della Chiesa di Napoli, I. Napoli, 1847, 175-8.

PASS. CONC.	Passio Concordii Spolet. (saec. VI; ante IX). *Ed.* AA. SS. ian., I, 9-10.
PASS. CYR.	Passio Cyriaci aut Passio Marcelli (saec. V vel VI). *Ed.* AA. SS. ian., II, 5-9.
PASS. DIOD.	Diodori et Mariani Passio, translatio et carmen (saec. IX ?). *Ed.* AA. SS. oct., XI, 446-7 n. 24.
PASS. EUPHEM. DOR.	Passio Euphemiae, Dorotheae, Theclae et Erasmae (ante saec. XI). *Ed.* AA. SS. sept., I, 605-8.
PASS. EUT.	Passio Euticii Presbyteri (saec. VI). *Ed.* AA. SS. mai, III, 460-1.
VITA EXUP.	Vita Exuperantii Cingulani (ante saec. XI ?). *Ed.* AA. SS. ian., II, 1148-50.
PASS. GALL.	Passio Gallicani, Iohannis et Pauli interpolata (ante saec. XI), *Edd.* AA. SS. iun., V, 37-9; 159-71; 258.
VITA GAUD. NOV.	Vita Gaudentii Novariensis (saec. VIII). *Ed.* AA. SS. ian., II, 418-21.
PASS. GERONT.	Passio Gerontii ep. Ficoclensis (saec. X). AA. SS. mai, II, 461-4 (fragm.).
PASS. HIL.	Passio Hilarii et soc. (saec. VIII-IX ?). *Ed.* AA. SS. mart., II, 418-20.
TRANSL. IAN.	Translatio Ianuarii et soc. Beneventum (saec. IX-X ?). *Ed.* AA. SS. sept., VI, 785-7.
VITA LAUR.	Vita Laurentii Sipontini (saec. VIII-IX ?). *Ed.* AA. SS. febr., II, 60-2.
VITA LEUC.	Vita Leucii Brundisini (ante saec. IX ?). *Ed.* AA. SS. ian., I, 669-72.
PASS. MAGNI	Passio Magni (ante saec. XI). *Ed.* AA. SS. aug., III, 713-6.
TRANSL. MAGNI	Translatio S. Magni (ante saec. XI). *Ed.* AA. SS. aug., III, 708-9.
PASS. MARC. AP.	Passio Marcelli et Apulei (ante saec. IX; fortasse VI). *Ed.* An. Boll., XLI, 1923, 282-7.
PASS. MARC. NIC.	Passio Marciani, Nicandri et aliorum (ex Graeco) (saec. X). *Ed.* An. Boll., XXVIII, 1909, 473-5.
PASS. MARTINAE	Passio Martinae (ex Graeco) (ante saec. IX; saec. VII ?). *Ed.* AA. SS. ian., I, 11-7.
PASS. PANCR.	Passio Pancratii (ante saec. IX; saec. V vel VI). *Ed.* An. Boll., X, 1891, 53-6.
PASS. PROC.	Passio Processi et Martiniani (ante saec. IX; saec. V vel VI). *Ed.* AA. SS. iul., I, 303-4.
PASS. PTOL.	Passio Ptolomaei et Romani (ante saec. XI ?). *Ed.* AA. SS. aug., IV, 749-50.

PASS. REG.	Passio Reguli Afri (saec. VII vel VIII). *Ed.* AA. SS. sept., I, 229-31.
TRANSL. REG.	Translatio Reguli Afri Lucam (saec. VIII vel IX). *Ed.* AA. SS. sept., I, 225, 238-9.
PASS. REST.	Passio Restituti (saec. VI). *Ed.* AA. SS. mai, VII, 11-13.
SERM. ROFIL.	Sermo de vita Rofili ep. Foropopiliensis (falso adscripta Petro Damiano, ante saec. XI). *Ed.* AA. SS. iul., IV, 379-82.
MIR. RUFIN.	Miraculum Rufini Capuani (saec. VIII vel VII). *Ed.* AA. SS. aug., V, 819-20.
PASS. SEC. TH.	Passio Secundi Thebaei (saec. VI ?). *Ed.* AA. SS. aug., V, 795-7.
VITA SEVERINI	Vita Severini et Victorini (ante saec. IX). *Ed.* AA. SS. ian., I, 500-1.
VITA SYRI	Vita Syri Genuensis (auct. Oberto ep. ? ante saec. XI). *Ed.* AA. SS. iun., V, 481-2.
PASS. TERENT.	Passio Terentiani (saec. VII). *Ed.* AA. SS. sept., I, 111-5.
PASS. THEON.	Passio Theonesti (ante saec. IX). *Ed.* AA. SS. oct., XIII, 345-7.
PASS. URB. I	Passio Urbani I (saec. VI ?). *Ed.* AA. SS. mai, VI, 11-3. Alia recensio, AA. SS. mai, VI, 11-5.
VITA VALENT. GEN.	Vita, inventio, elevatio et miracula S. Valentini Genuensis (saec. X vel XI). *Ed.* AA. SS. mai, VII, 544-6.
PASS. VICT. ASS.	Passio Victorini Assisiensis (ante saec. XI ?). *Ed.* AA. SS. iun., II, 669-71.
PASS. VIG.	Passio Vigilii Tridentini (ante saec. XI; fortasse VI). *Ed.* AA. SS. iun., V, 165-7.
ELEV. ZEN.	Elevatio corporis et miracula S. Zenonis Veronen. (saec. IX vel X). *Ed.* PL XI, 207-12.
PASS. ZOT.	Passio Zotae (ante saec. XI ?). *Ed.* An. Boll., XVII, 1898, 169-71.
SERG. I	v. Papae.
SERM.	v. Sanctorum Passiones, etc.
STEPH. IV	v. Papae.
STEPH. V	v. Papae.
STEPH. VIII	v. Papae.
TRANSL.	v. Sanctorum Passiones, etc.
VITA	v. Sanctorum Passiones, etc.

A

a, ab - fund. vel coniung. cum vocab. seq.: *assumo* (= a summo) LIB. SACR. 177, 1, 49, *aripa* (= a ripa) MON. NEAP. ARCH. II, a. 986, 62, 2, *adulcia* (= a dulcia) AN. EX DIV. 148, 13. — *Ad* KAL. BON. 353, 29: ANAST. Vita Ioh. El. 507, 2, 49, *ha* MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 935, 79, 10: al., *av* MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 703 aut 748, 2, 5: inf., *hab* MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 820, 7, 4: al., *hav* MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 942, 129, 8. — Cum, nom.: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 936, 89, 5 a memoratus sanctus noster monasterius: al.; gen.: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 946, 159, 8 sit sub anathematis vinculis obligatus a trecentorum decem et octo patrum; dat., pro simpl. dat.: QUAEST. MON. 591, 36 si omo commendaverit a servo abeo (= alieno) aliquas res: MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 953, 34, 5 iohannem a deo debotum monachum: I 2, a. 979, 254, 21 filias nostras feminas a libero maritare licentiam habeamus: al.; acc.: PAUL. DIAC. Hist. Lang. 82, 10 ab orientis vero partem: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 703 aut 748, 3, 25 docomentum factum a selberada vel eius filios: I 1, a. 945, 151, 10 ego qui nominatos ab eum (*scil.* Petrum) rogatus eum subscripsi: IOH. VIII 248, 1 cum ... a Neapolim ... fuerimus reversi. — Pro, *ad* : LEX ROM. RAET. 396, 9 ne decurio a senatoria dignitatem vel aliquid honorem adsperet: 378, 4 si quicumque homo ... uxorem prignantem dimiserit, ipsa mulier a iudices ... de suo concepto dicat: al.; *cum*: MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 970, 179, 14 a memorata alia petia coheret ... terra de illi aurimini; *in*: RATH. Prael. 215 C 7 ne te frigidum a charitate ... inveniat (Deus); *ex*: GL. BER. 375, 18 glomerat Bonifacus amicos: sc. ab inferioribus 'numero tercentum'; *per*: RATH. Prael. 236 B 7 vide ne haereditate et cohaereditate illorum a temet frauderis: 212 B 8 me non a me haec invenisse, sed de Scripturis comprobasse perspiciens; *praeter*: ANAST. Theod. Stud. 131 B 15 solus enim senarius numerus a prima monade perfectus (est sub) partibus suis; *secundum*: RATH. Prael. 225 A 7 non enim dixit ... aliquacumque ab hac lege manere inconcessa; *quam*, in comp.: IOS. FL. Apion. 16, 18 eo quod vellent videri aliquid amplius ab aliis rettulisse. — In locut. adverb. coniung. cum, *longe*, procul: ANAST. Vita Bas. 304 C 15 a longe clamores eorum audio; *nunc*, ex hoc tempore: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 916, 21, 10 numquam habeatis ... molestia a nunc et in perpetuis temporibus; *olim*, iampridem: IOH. VIII 21, 18 ab olim ... quesivimus et optavimus; *tunc*, ex illo tempore: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 931, 54, 3 si ... uxor mea ante me ... mortua fuerit a tunc omnia movilia mea ... in vestra ... ebeniat potestate; *noviter*, a novo: MON. NEAP. ARCH. II, a. 982, 22, 9 ecclesia ... que vos a nobiter fecistis. — In definit. possessionum, n. locut., *a parte ab*, *a parte de*: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 939, 119, 6 portio ... havet longitudinem de uno latere a parte ab andrea passi viginti: I 2, a. 957, 61, 11 venundedi ... sex uncias meas ... posita a parte de memoratum bicum; *a supra*, *a suptus de*: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 939, 118, 11 portio a supra avet longitudinem de uno latere ... passi triginta: I 1, a. 939, 119, 5 portio a suptus de predictum casalem ... havet longitudinem ... passi viginti; *a super ... a subtus*: MON. NEAP. ARCH. II, a. 997, 163, 9 casa. quam ille edificatam abet in terra pertinentem ipsius ecclesie. de intus hanc salernitanam cibitatem a super ipsa palma et a subtus ecclesie sancti anelli. — Abund.: IOS. FL. Apion. 93, 18 non tamen a privilegio privat Antiochum: PAUL. DIAC. Hist. Lang. 165, 3 ab aliquantis iam elapsis annis: ANAST. Vita Ioh. El. 513, 1, 10 cum ergo vidissem quod superarer a vitio: 515, 1, 15 non ardebat vestimentum ab igne: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 939, 118, 14 et iactavimus ividem tote ipse olive cum et totum ipso terra vacuum av ipsis. — De relat.: RATH. Prael. 261 C 10 manus et pedes sponte ligatos habuerunt a bono opere. — *Esse ab aliqua re*, ex ea oriri: ENN. Hymn. 6, 4, 65 dos omnis est a moribus. — *A vulva usque ad finem*, per totam vitam: ANAST. Vita Bas. 295, 36 virtutes illius, quas a vulva usque ad finem habuit.

abactus - PAUL. DIAC. Fest. 21, 11 -i magistratus dicebantur, qui coacti deposueerant imperium.

abalcio - v. *A2 albacio.*

abambulo - GL. PHILOX. 138, 1, 8 -o: καθ(-τ') ἰδίαν περιπατῶ: PAUL. DIAC. Fest. 24, 17 -antes abscedentes.

abante - Gl. Plac. 14, 1, 22 ante me fugit dicimus non '-e me'.

abarceo - *aber-* Paul. diac. Fest. 24, 4. — Paul. diac. Fest. 14, 24 arcere prohibere est. Similiter -et prohibet.

abarunco - v. *A1 averrunco.*

abarus - v. *A2 avarus.*

abas - v. *A1* et *A2 abbas.*

abaudio - v. *Lx obaudio.*

abavus - Paul. diac. Fest. 12, 28 -us dicitur, quia abest ab avo et est avus avi. — Proavus: Rath. Prael. 167 B 14 ponamus ante oculos quemlibet praefecti filium, cuius avus iudex, -us tribunus vel scoldascio, atavus cognoscatur miles fuisse.

abba - v. *Lx abbas.*

abbacia - v. *Lx abbatia.*

abbas (abas) - *-bani* pro *-batis* Mart. Hier. 4, 3, 35. — Gen. *-ti* Kal. Leon. 341, 24: Mart. Hier. 4, 3; dat. *-as* Mon. Neap. Arch. I 1, a. 938, 112, 6, *-a* I 1, a. 938, 107, 6; acc. *-te* I 1, a. 942, 138, 6; abl. *-tem* I 1, a. 937, 103, 22. — Monachus: Anast. Vita Bas. 310 A 6 (Ephraem) una cum -e qui cum illo erat.

abbatiola - parva abbatia: Ioh. xii 1015 D 2 qui eamdem -am iure beneficii possidebat.

abbatissatus - officium abbatissae: Mon. Neap. Arch. I 1, a. 916, 20, 12 in ... monasterio ... ubi tu domina militu ... regimen -um tenere videris.

abbatulus - deminut. ab *abbas*, contemptim: Steph. v 792 A 18 -um enim quemdam ignobilem, et humilem atque maleficum sibi familiaritate coniunxit.

abbo - v. *A2 ambo.*

abbocator - v. *A2 advocator.*

abdico - transl.: Rath. Prael. 246 C 16 -ans ab ore, vel corde respuens omnem ... haeresim.

abditivus - Paul. diac. Fest. 21, 3 -i abortivi.

1 **abdo** - *add-* Gl. Philox. 140, 1, 5. — *-tus*, de homin.: Cass. Var. 124, 11 ut rei -ti atque secreti per hoc vindictae genus a culpis talibus arceantur.

2 **abdo** - v. *A2* 1 *addo.*

abdòmen - *-du-* Gl. Philox. 142, 1, 37.

abduco - auferre: Cass. Var. 71, 23 et quamvis navigantes fluctus -eret.

abdumen - v. *A2 abdomen.*

abeaticus - v. *Lx abiaticus.*

abedebeas - v. *A2 habeo* et *debeo.*

abellana - v. *A1 avellana.*

abellanietum - v. *A1 avellanetum.*

abemo - Paul. diac. Fest. 4, 30 -ito significat demito vel auferto.

abena - v. *A2 avena.*

1 **abeo** - v. *Lx* et *A1 habeo.*

2 **abeo** - *ambiat* pro *abeat* Lib. Sacr. 162, 2, 54. — Seq. *in* cum abl.: Cap. Virceb. 305, 12 -erunt in Galilea. — Transl.: Ioh. viii 22, 21 ad illa, que ... peracta sunt, epistolariter -eamus.

aberceo - v. *A2 abarceo.*

aberno - v. *A1 averro.*

aberto - v. *A2 averto.*

aberunco - v. *A2 averrunco.*

abetuarium - auctarium: Gl. Philox. 138, 1, 36 -um: ἐπίμετρον.

abex - v. *A1 apex.*

abgenciae - v. *Lx adiacentiae.*

abgregatio - v. *A2 aggregatio.*

abgrego - Gl. Philox. 138, 1, 30 -o: ἀπαγελάζω, διαχωρίζω; Paul. diac. Fest. 21, 20 -are est a grege ducere: adgregare ad gregem ducere: segregare ex pluribus gregibus partes seducere.

abhominor - v. *A1* et *A2 abomino(r).*

abhumus - Gl. Philox. 139, 2, 36 -s (?): ἀπὸ τ<ο>ῦ χάμαι, ἄκερος (-και-).

abia - v. *A2 avia.*

abiarium - v. *A1 aviarium.*

abiaticus - v. *A1 aviaticus.*

abicio (abii-) - reicere: Anast. Apocr. Ep. 674 A 4 propter quod ... tamquam impios -it.

abietarius - adi.: Paul. diac. Fest. 25, 9 -a negotia dicebantur ... ab abietibus coemendis.

abigo - ind. pf. *abigerunt* Paul. diac. Hist. Lang. 172, 25.

abiicio - v. *A2 abicio.*

abilus - v. *A1 avidus.*

abincatum? - Mon. Neap. Arch. II, a. 996, 142, 23 sic eos per ipsi brebi dibisionis in partibus ipsius archiepiscopii -um abuit et pro quibus ipsa mater et filius sue sortionis ad ipsi nominati sicut diximus venumdederunt.

abinco - v. *A1 advinco.*

abinde - de loco: Mon. Neap. Arch. II, a. 982, 29, 19 et da ipsum fruntale ipsa regia sua qui est a parte occidentis -e in intro in parte occidentis est proprium vestrum: IV, a. 1017,

115, 12 terra de illi faciemala et -e quomodo badit in bela in memorata bia publica. — De temp.: Ioh. viii 185, 11 ut ... omnis illa mala consuetudo -e penitus amputetur.

abinio - v. *A*1 *advenio.*

abinvice - v. *A*1 *abinvicem.*

abitares - v. *Lx abitator.*

abitatio - v. *A*1 *habitatio.*

abitator - v. *A*1 *habitator.*

abitatur - v. *Lx abitator.*

abitio - Paul. diac. Fest. 21, 19 -em antiqui dicebant mortem.

abito - v. *A*1 *habito.*

abitus - v. *A*2 *avitus.*

abiugassere - iugo solvere: Gl. Philox. 138, 2, 8 -e: ἀποζεῦξαι.

abiugo - *abnu-* inf. — Gl. Philox. 138, 2,10 abnugat: ἀπολύει.

abiugus - Gl. Philox. 138, 2, 11 -us: θοσίαι (θυ-) ζωγειαι (?).

abiurator - fraudator: Cass. Var. 91, 17 -or alieni furtum, non animam reddat.

abiuro - subtrahere: Cass. Var. 65, 25 pecunia quae fuerat fabricis deputata Romanis et nunc ... constitit -tam ... resumatur. — Deserere: Rath. Prael. 300 A 6 -asti enim militiam, si perdidisti audaciam.

abius - v. *A*2 *avus.*

ablaqueatus - v. *A*2 *oblaqueatus.*

ablatio - n. locut. *-o computi*: Cass. Inst. 155, 15 -o computi est in qua astronomi secundum astronomicas regulas computantes computum a computo iudicant auferendum.

ablegmina - Paul. diac. Fest. 19, 20 -a partes extarum, quae dis immolabant.

ablucio - v. *A*2 *ablutio.*

ablutio - *-ci-* inf. — Transl., in re for., finitio: Lex Rom. Raet. 366, 24 de -cionibus.

abnugo - v. *A*2 *abiugo.*

abnuitio - Paul. diac. Fest. 96, 1 in non semper -em significat, sed interdum etiam pro adnuendo ponitur, ut involando, inclamando, invocando.

abnurus - Gl. Philox. 138, 2, 26 -us: ἐκγόνου <νυ>ός.

abobsiti - tenebris involuti: Gl. Philox. 139, 1, 3 abobs<t>iti: ἀποσκοτηθέντες.

abobsum - tenebris involvere: Gl. Philox. 139, 1, 4 -m: ἀποσκοτῶ.

abolitus - in re for., finitio: Cass. Var. 133, 1 in -um missa sententia.

abominatio - *abuminac-* Cap. Regin. 3.

abomino(r) - *abho-* Gl. Philox. 138, 2, 32: Gump. Venc. 218, 8.

aborticium - Gl. Philox. 139, 1, 1 -um: ἐκτρωματιαῖον, ἐκτρωματικόν.

abortivus - transl., de agrorum fructibus: Cass. Var. 33, 20 -os messium fetus non tam edidit (siccitas) quam imperfecta ubertate proiecit.

abpretiatus - v. *Lx appretiatus.*

abprobo - v. *A*1 *approbo.*

abque - v. *Lx absque.*

abrado - eripere: Petr. subd. Chron. 175, 4 -sis omnibus monasterii rebus, parietes tantum ... (Ferderuchus) dimisit.

abrenuntio - *ha-* Mon. Neap. Arch. IV, a. 1016, 97, 25, *atb-* II, a. 990, 107, 9. — Absol.: Anast. Vita Ioh. Cal. 264, 8, 18 nonne dixi tibi ab initio, cum -ares, quod magnum est certamen conversationis ?; cum acc.: Anast. Vita Bas. 305 B 11 non ivi ego ad eum, sed ille venit ad me -ando Christum: inf. — Sensu leg., cedere: Mon. Neap. Arch. IV, a. 1016, 90, 24 quandoque ... illos (*scil.* fundos) -are voluerimus licentiam ... abeamus: IV, a. 1019, 127, 16 potestatem abeamus vobis ... illos (*scil.* fundos) -are cum omni sua melioratione.

abrogans - Gl. Philox. 139, 1, 7 -ans: ἀλάζων, υρόπτης (ὑπ-).

abrotonum - *aprotanus* An. ex div. 140, 9.

abruptus - *ex -o*, ex improviso: Gl. Ber. 369, 2 si ex -o Widonem diceret (poeta) abisse. — *-a*, subst., transl.: Rath. Prael. 290 D 1 semet ipsos agere non desinunt per -a vitiorum.

absarscitus - v. *A*1 *absasitus.*

1 **abscedo** - *-scen-* Gl. Philox. 139, 1, 23. — Cum *de*: Cass. Var. 57, 2 convenit ... ut ante controversiam iustitiam magis ipse cognoscas, quam de iudicio victus -as. — *-ere a medio*, abire: Cass. Var. 124, 1 -at ritus a medio iam profanus.

2 **abscedo** - v. *Lx abscido.*

abscendo - v. *Lx* et *A*2 *abscedo.*

abscido - *-ind-* Mon. Neap. Arch. IV, a. 1003, 21, 29. — Transl., seiungere: Cass. Inst. 7, 20 quapropter oremus ut ... ab studio legendi nullatenus -amur; finire: Cass. Var. 79, 14 quatenus causa, quae inter eos vertitur, amicis mediis rationabiliter -atur; in imag.: Cass. Var. 227, 18 si civitatum nervi passim videantur -i.

abscindo - v. *A2 abscido.*

abscisio - *-issi-* PS. GREG. Exp. 555 C 10. — *Chartula -is,* instrumentum quo bona dividuntur: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 935, 84, 2 sunt nominatibe memorate chartule prima venditione ... secunda -is.

abscissio - v. *Lx* et *A2 abscisio.*

abscondo - nota constr.: CASS. Inst. 73, 17 cui (*scil.* pisci) libertas est et escas sumere et per solitas se cavernas -ere.

absconsus - *-cos-* ANAST. Vita Ioh. El. 508, 1, 30.

abscosus - v. *A2 absconsus.*

absculto - v. *A1* ausculto.

abscuritas - v. *A1* obscuritas.

absida - v. *Lx* et *A2 absis.*

absidatus - *aps-* inf. — Fornicatus: CASS. Var. 138, 17 caveas illas saxis pendentibus aps-as.

absideo - GL. PHILOX. 139, 1, 23 -deto: διάστηθι.

absigno - GL. PHILOX. 139, 2, 3 -o: ἀποσφραγίζω.

absis (-da) - *aps-* PETR. SUBD. Chron. 166, 3. — GL. BER. 400, 5 '-is' circulus dicitur; sed hoc loco -en circulum (poeta) dicit altaris.

absitanum - GL. PHILOX. 139, 1, 34 -um (?): ευδος (εἶδ-) χρυσοῦ.

absolucio - v. *A1* et *A2 absolutio.*

absolute - aperte: CASS. Var. 21, 29 hunc tot meritis -e relucentem; prorsus: IOS. FL. Apion. 6, 3 quoniam apud Graecos nulla invenitur -e conscriptio poema Homeri vetustior.

absolutio (-ci-) - acc. sing. *-e* inf. — Permissio aliquid faciendi: MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 970, 185, 5 certum est me ... per -e et subscriptione domini mei ... dono et trado tibi petro filio meo: IV, a. 1003, 11, 24 prima charta hoffertionis que fecit Sergio ... per -e domini athanasii sanctissimi episcopi. — Manumissio: CARTM. 596, 2, 43 Martine, trade per hanc pergamenam cartam libertatis et -is ad Marcoardum ... ut ... sit liber. — Finis: ANAST. Vita Bas. 310 B 9 ingrediens ergo post -em missae in secretarium, (Basilius) vocavit sanctum Ephraem.

absolutor - qui absolvit: CASS. Var. 226, 14 facile enim -or est alieni conscius sui.

absolutus - *asso-* inf. — Nom. pl. *-is* inf. — Apud gramm., de oratione a metris soluta: PETR. PIS. Gramm. 161, 12 (oratio est) -a in prosa. — *-a qualitas*: CASS. Inst. 100, 14 -a (qualitas) est quae ipsa in se continet iuris et iniuriae quaestionem. — Immunis: IOH. XII 1023 B 14 pratum cultum et asso-um fundo Aguzanu: MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1008, 39, 28 terram ... liberam et -am et sine retentu aliquo in predicto monasterio assignavi. — Nulli domino subiectus: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 928, 44, 10 quatenus post tuum transitum liberis et -is permaneant (famuli). — *In -o,* plane: CASS. Var. 281, 97 in -o datur probare quod dicimus.

absolvo - nota constr.: MIR. ANAST. 234, 22 anima vero christiana quascumque tribulationes vel temptationes fuerit -ta. — In instrum. subscrip., cum *complere* redundat: MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1014, 70, 12 ego gregorius Curialis ... post subscriptionem testium complevi et -vi: IV, a. 1016, 90, 34 ego sergius tabularius complevi et -vi.

absorbeo - part. pf. *-sorta* DION. Cyr. syn. 242, 16. — Siccare: CASS. Var. 64, 17 paludem ... promiserat -ere. — Devorare, transl.: RATH. Prael. 180 A 3 dabo, ais, pro anima illorum. Quando? Postquam eos -erit gehenna?: NEAP. INSCR. 1537, 1 mors quae perpetuo cunctos -et hiatu; distringere: ANAST. Vita Bas. 303 C 3 pater ... immensitate moestitiae -tus.

absortus - v. *A2 absorbeo.*

absque - pro *atque* MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 938, 113, 16, *as-* MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 952, 30, 30: IV, a. 1016, 87, 10, *ha-* IV, a. 1016, 100, 21. — Cum acc.: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 936, 89, 3 -e omni censum et regula seu responsaticum. — *-e alqo,* eius iniussu: ANAST. Vita Ioh. El. 498, 1, 31 neque enim fas est, ut -e vicario Dei ... aliquid ... divulgetur.

abstemius - cibo indigens, pauper: PAUL. DIAC. Hist. Lang. 64, 29 orgia rite colit, Christo qui accommodat aurem / -ium pascens, orgia rite colit.

abstenencia - v. *Lx abstinentia.*

absteneo - v. *A1 abstineo.*

abstentatio - GL. PHILOX. 139, 2, 35 -o: ἀποκατάσχεσις.

abstergeo - transl., sensu spirit.: LIB. SACR. 74, 2, 39 peccatum mundi idem verus agnus -sit.

abstinencia - v. *Lx abstinentia.*

abstractio - in philos.: BOETH. Anal. post. 730 B 4 impossibile autem est univer-

salia speculari nisi per inductionem, quoniam et quae ex -e dicuntur est per inductionem nota facere.

abstractus - in philos., *-a quantitas*: CASS. Inst. 92, 13 mathematica vero est scientia quae -am considerat quantitatem; -a enim quantitas dicitur, quam intellectu a materia separantes vel ab aliis accidentibus sola ratiocinatione tractamus.

abstraho - petere: ANAST. Vita Ioh. El. 515, 2, 29 videt (Patricius) ... Patriarcham ... ab alto adiutorium -entem. — Transl., sensu spirit., seq. abl. sine praep.: LIB. SACR. 161, 1, 33 satiati divino misterio ... petimus ut ... et peccatis -as et a periculis ... eripias. V. et *Lx abstrao.*

abstultus - v. *Lx abstollo* et *A2 aufero.*

absum - coni. praes. *apsit* MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 979, 272, 2, *avsit* I 2, a. 963, 112, 20.

absummo - v. *A2 absumo.*

1 **absumo** - *aus-* GL. PHILOX. 155, 1, 20, *-mm-* LIB. SACR. 154, 1, 34.

2 **absumo** - v. *Lx assumo.*

absurdus - *-um est*, seq. *ut*: CASS. Var. 51, 26 nimis enim -um est ut quos poena meruit consumere etiam lucra sibi valeant vindicare.

abte - v. *A2 apte.*

abterminatus - GL. PHILOX. 139, 2, 38 -um: ἀφορισθείς ἤτοι ἐξοστρακισθείς.

abtus, abtuus - v. *A1* et *A2 aptus.*

abulsus - v. *A2 avulsus.*

abuminacio - v. *A2 abominatio.*

abuncolus - v. *A2 avunculus.*

abunculus - v. *A1* et *A2 avunculus.*

abundans - *ha-* GUMP. Venc. 216, 7. — Frequens: RATH. Prael. 218 C 9 naufragos ... -issimis promontoriorum cautibus refertissimos aestus tentantes.

abundo - *-ŭ-* inf. — *Ha-* inf. — Cum acc.: AN. EX DIV. 135, 13 sunt (meliores) veteribus ideo quia et naturalem ha-ant calorem: RESURR. 297, 284 ver -abat rosas.

abundus - cum gen.: PAULIN. Hymn. 148, 4, 16 lita spicula ... fellis abunda.

abusive - prave: BONIZO 664, 39 qui -e ... leges inflectentes, non iudicant ex equitate.

abusivus - *-a potestas*, quae prave exercetur: BONIZO 664, 33 hi (inliterati ac barbari iudices), accepta hac -a potestate, ... avaritiae face succensi ius omne confundunt.

abusus - usus pravus: RATH. Prael. 191 C 6 -u perversissimo hanc ... tantae fidei tamque insolubilis copulam dilectionis scindunt.

abvenio, abvinio - v. *A1 advenio.*

abyssus - v. *A2 habyssus.*

1 **ac** - *at* GL. PHILOX. 145, 1, 38.

2 **ac** - v. *Lx ad.*

acachia - v. *A1 acacia.*

acactus - v. *A2 acanthus.*

acanthus - *acactus* GL. PHILOX. 144, 2, 10, *-tus* 144, 2, 9.

acantus - v. *A2 acanthus.*

accedo - *adc-* inf., *-cend-* CAP. VIRCEB. 310, 3. — Ind. pf. *adcesset* CAP. AQUIL. 34, 6. — Supervenire: PAUL. DIAC. Hist. Lang. 94, 27 nihil de his quae -erant autumantes. — Sensu spirit.: STEPH. V 829 A 7 quoadusque per martyrium quisque eorum ad se vocantem Christum intrepidus -eret. — *-ere ad alcis carnem*, cum eo concumbere: RATH. Prael. 196 C 5 non liceat ... illi ad alterius viri carnem, propria in viro relicta, -ere.

acceia - GL. PHILOX. 144, 2, 33 acc<e>ia [et accela]: ἀσκαλάφη (-ώπη ? -ώπας ?).

accendo - v. *A2 accedo.*

accensio - v. *A1* et *A2 accessio.*

accensor - GL. PHILOX. 144, 1, 38 -r: εἰσαγωγεύς, εἰσηγητής, βούλαρχος.

accepio - v. *A2 accipio.*

acceptabiliter - benigne: LIB. SACR. 175, 1, 19 quatenus ... officium sacerdotale ... tibi semper -r solvere concedas.

acceptus - probabilis:... Vita Ioh. El. 501, 2, 35 rem ... credibilem atque -am. — Obtentus: PAUL. DIAC. Hist. Lang. 109, 25 a rege comeatu -o; captus: 176, 19 -o consilio ut in Francia fugeret.

acceris - v. *A2 acieris.*

accersio - GL. BER. 365,10 acciri: evocari, ab 'accio, accis'; unde '-io'. Nam arcesso ab 'arceo' fit.

accesio - v. *Lx* et *A1 accessio.*

accessibilis - transl.: CASS. Hist. 123, 4 imperatoris clementiam -em suis fallaciis invenientes.

accessio - *-cens-* GL. PHILOX. 144, 2, 14. — Transl.: LIB. SACR. 156, 1, 18 quibus (*scil.* imbribus) saevientium morborum restinguatur -o. — In philos.: BOETH. Top. Arist. 917 D 5 inductio vero est a singularibus ad universalia -o.

accessora - v. *Lx accessus.*

accessus - transl.: DION. Gr. Nyss. hom. 362 C 8 a passionis -u animae intelligentia saepe turbatur. — Motus, intentio animi: DION. Gr. Nyss. hom. 382 B 11 semper movetur (nostra substantia), siquidem ad bonum tendit eius -us propter infinitam rem quam proficiendo consequitur. — De temp., initium: DION. Coll. 236 B 1 qui ab -u adolescentiae usque ad tricesimum aetatis annum subdiaconus esse debebit.

accesus - v. *Lx accessus.*

acciarium - *aci-* GL. PHILOX. 144, 2, 28.

accidena - v. *Lx echidna.*

accidens - CASS. Inst. 112, 23 -ens est quod accedit et recedit praeter subiecti corruptionem, vel ea quae sic accedunt ut penitus non recedant.

accido - in argumentatione philosophica: BOETH. Top. Arist. 909 D 9 est itaque syllogismus oratio in qua positis quibusdam aliquid aliud a positis ex necessitate -it per ea quae posita sunt.

accidus - v. *A2 acidus.*

accio - v. *Lx* et *A2 actio.*

accipenser - v. *A2 acipenser.*

accipio - *acce-* VERC. INSCR. 6731, 20, *adc-* CAP. AQUIL. 46, 7. — Ind. pf. 1ª pers. sing. *accepim* MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 957, 50, 25, thema *-cip-* LEX ROM. RAET. 361, 5: al. — Accipere, ore: LIB. SACR. 162, 2, 17 accipientem fratrem nostrum sacrosanctam eucharistiam; corpore, induere, transl.: MIR. RUFIN. 800, 1, 11 -ens indumentum laetitiae praesentis. — *Alqem -ere*, ei nubere: LEX ROM. RAET. 336, 7 quicumque mulier sororis sue maritum post eius morte -erit; *in coniugio -ere*, uxorem ducere: LEX ROM. RAET. 336, 8 quicumque vir, mortam suam uxorem, si eius sororem in coniugio -erit. — *Personam -ere*, ei favere: IOH. VIII 132, 3 obsecro, ut nullus vestrum in iudicando aut personam -at aut quolibet favore vel munere pulsatus a iusto iudicio scienter avertatur. — Incipere: RATH. Prael. 207 B 6 conversa esse desiit quod fuerat et -epit esse quod per pietatem suscipientis futura erat.

acclamo - *adc-* GL. PHILOX. 141, 1, 25.

acclinis - *adc-* GL. PHILOX. 141, 1, 32. — Reverens: RATH. Prael. 210 A 5 asside gravioribus -is et sedulus.

acclinus - reverens: RATH. Prael. 228 B 6 acclinique et humiles mente despectum, iniuriatum ... adorabunt.

acclivis - *adc-* GL. PHILOX. 141, 1, 29.

accommodatio - *adc-* GL. PHILOX. 141, 1, 22, *-omodac-* inf. — Sensu leg., *pactum -is*, quo aliquid utendum ad tempus datur: GUMP. Venc. 223, 9 captus ... ab his, quibus aliquantum pecuniae sub -omodacionis pacto debuit.

accommodo - *adcomo-* COD. CAR. 510, 23, *-omo-* SACR. GEL. 216, 10. — Transl.: RATH. Prael. 150 D 10 si Deo -are animam, legem requirere studeas Altissimi. V. et *Lx adcommodo.*

accomodacio - v. *A2 accommodatio.*

accomodo - v. *Lx adcommodo* et *A2 accommodo.*

accomodus - v. *A1 accommodus.*

acconcio - *atc-* inf. — Reparare: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 927, 42, 5 quodcumque atc-andum abuerit in memorata ecclesia ... ego illut facere ... promitto.

accresco - *adc-* IOH. VIII 198, 5, *atc-* MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 970, 188, 4: IV, a. 1016, 79, 28.

accusacio - v. *A2 accusatio.*

accusatio - *acu-* LEX ROM. RAET. 373, 1, *-sac-* IOH. VIII 298, 30, *acusac-* LEX ROM. RAET. 374, 14.

accusator - *acu-* LEX ROM. RAET. 373, 3.

accuso - *acu-* LEX ROM. RAET. 373, 12: al., *adc-* 440, 3. — Coni. praes. *acusit* LEX ROM. RAET. 365, 24, pf. *-averet* 387, 2. — Seq. *ut*: LEX ROM. RAET. 383, 21 si exactores ... accusati fuerint, ut ... aliquid de publico plus quam debuerant exegissent.

aceda - acetum: AN. EX DIV. 148, 23 -a frigidior stomaco adcommoda. Urinam movet.

acediosus - subst.: PS. GREG. In I Reg. 364 B 4 aliter enim lubrici, aliter salvandi sunt -i.

acephalus - de fidelibus episcopi auctoritate carentibus: STEPH. V 799 A 15 ne ipsa ecclesia diu sine pastore annihilaretur, et eligentes atque petentes -i et vagabundi incederent.

1 **acer** - *ager* GL. PHILOX. 145, 1, 10. — Nom. sing. neutr. *acrum* GL. PHILOX. 145, 1, 32, acc. pl. masc. *acros* AN. EX DIV. 139, 6.

2 **acer** - v. *A2* 1 *ager.*

acerbitas - *-rvi-* EPOR. INSCR. 7409, 8: LIB. SACR. 127, 2, 42.

acerbus - *-rv-* LIB. SACR. 35, 2, 5: GL. PHILOX. 145, 1, 11: inf. — N. locut. *-a dies*,

de mortis die: SAL. INSCR. 664, 10 mortis -rva dies.

acernia - v. *Lx* et *A2 aternia.*

acertarium - v. *A2 acetarium.*

acervitas - v. *A2 acerbitas.*

1 **acervus** - v. *Lx* et *A2 acerbus.*

2 **acervus** - nom. sing. *-um* inf. — GL. PLAC. 34, 2, 17 σωρός Graece -um (-us) dicitur.

acessus - v. *Lx accessus.*

acetabulum - *aci-* inf. — CASS. Inst. 144, 23 instrumentorum musicorum genera sunt tria: ... percussionalia sunt aci-a aenea et argentea, vel alia, quae metallico rigore percussa reddunt cum suavitate tinnitum.

acetarium - *acert-* inf. — Mensura: GL. PHILOX. 145, 1, 16 ace[r]t-um: ὀξυβαφον.

aceto - PAUL. DIAC. Fest. 21, 26 -are dicebant, quod nunc dicimus agitare.

acharne - *ath-a* GL. PHILOX. 151, 2, 18, *attitarna*: <ε>ἶδος ἰκθύος (ἰχ-) 152, 1, 23.

acholitus - v. *A2 acolythus.*

achresimon - gr. ἀχρήσιμος, signum quo notantur verba quibus non utendum est: CASS. Inst. 15, 1 in operibus ... Origenis, quantum transiens invenire praevalui, loca quae contra regulas Patrum dicta sunt -i repudiatione signavi.

achreston - gr. ἄχρηστος, signum quo notantur verba quibus non utendum est: CASS. Inst. 33, 17 cui (*scil.* volumini) tantum in bonis dictis chresimon, in malis -on quantum transiens valui reperire ... competenter affixi.

1 **aciarium** - v. *A2 acciarium.*

2 **aciarium** - GL. PHILOX. 145, 1, 24 -um: ῥαφιδοθήκη.

acidus - *acci-* AN. EX DIV. 147, 2: 148, 29.

acieris - *acce-* inf. — PAUL. DIAC. Fest. 9, 9 -is securis aerea, qua in sacrificiis utebantur sacerdotes: GL. PHILOX. 144, 2, 25 acceres: ἀξ[ε]ίν<η> ἱεροφάντου ὡς Πλαῦτος.

acies - transl.: LIB. SACR. 112, 1, 29 nequissimi hostis vitiorum -em prosternentes, liberi et expediti Christum Dominum sunt secuti (sancti). — *Divina -es*, de apostolis: ANAST. Theod. Stud. 733 D 14 gaudeas, qui ... medius in choro divinae -ei tuae refulges in gloriae inaccessibilis splendore.

acille - v. *Lx facile.*

acinaticius - *-um*, subst., vinum ex passis uvae acinis confectum: CASS. Var. 362, 25 comitis itaque patrimonii relatione declaratum est -um, cui nomen ex acino est, enthecis aulicis fuisse tenuatum.

acipenser - *acci-* GL. PLAC. 13, 1, 18, *aqui-* PAUL. DIAC. Fest. 20, 26: GL. PHILOX. 148, 2, 25.

aciscularius - GL. PHILOX. 145, 1, 25 -us: λάτομος.

acitabulum - v. *A2 acetabulum.*

aclassis - GL. PHILOX. 145, 1, 28 -i<s>: λώματα: PAUL. DIAC. Fest. 18, 31 -is tunica ab humeris non consuta.

acnhelitus - v. *Lx anhelitus.*

acnus - v. *A2 agnus.*

acolithus, acolitus - v. *A2 acolythus.*

acolythus - *-li-* IOH. VIII 172, 38, *-tis* SACR. GEL 78, 28, *-litis* CASS. Hist. 85, 63: SACR. GREG. 47, 29, *acholitis* LIB. SACR. 64, 1, 38, *agolitus* CAP. INSCR. 4528, 2.

acolytus - v. *A2 acolythus.*

acotizo - v. *A1 acontizo.*

acquiesco (adq-) - oboedire: BERT. Barth. Lip. 40 C 1 ut famulus fidelis, Dominico -ens praecepto, pergit gaudens. — Seq. infin.: CASS. Inst. 61, 17 -it ingenium in ... cautes incedere; item, f. *propensum esse*: IOS. FL. Apion. 12, 14 de his rebus ... quibus neque ipsi interfuerunt neque credere scientibus -unt.

acquiro (adq-) - perf. thema *-ques-* LEX ROM. RAET. 364, 20: 438, 15: al. — In malam partem: RATH. Prael. 191 C 1 cogitent qui hanc ... copulam dilectionis scindunt, quam grave noxiumque crimen sibi -unt. — Transl., sensu spirit.: STEPH. V 821 A 12 quem (*scil.* gregem) cum apostolo Christo -erat: LIB. SACR. 121, 1, 10 ut ... illos magis -isse gaudeat (ecclesia), quos pro veritate certantes saeculi gaudium interemit. — Suscipere: CASS. Var. 56, 2 agri defensor -tus est, ut substantiae securitas integra servaretur. — Lucrum facere: CASS. Var. 196, 1 gratiae tuae proficit quod avidus mercator -it. — Efficere: AN. EX DIV. 138, 29 (lactuca) exparte sanguinem -it.

acquisitio - *adq-* LEX ROM. RAET. 397, 2: GL. PHILOX. 141, 2, 37.

acremonia - v. *A2 acrimonia.*

acrimonia - *-re-* GL. PHILOX. 145, 1, 30. — Acc. sing. *-a* AN. EX DIV. 142, 14.

acrocordane - v. *A1 acrochordon.*

acronictus - v. *A1 acronyctus.*

acroria - v. *A1 acroteria.*

acsi - Petr. Pis. Gramm. 169, 8 causales coniunctiones XXXVI sunt: si ... acsi.

acsigno - v. *Lx adsigno.*

actamen - v. *A*1 et *A*2 *attamen.*

actenus - v. *A*2 *hactenus.*

actestatio - v. *A*2 *attestatio.*

actinus - v. *A*1 et *A*2 *hactenus.*

actio (acci-) - abl. sing. *-em* Lex Rom. Raet. 307, 13. — Sensu christ.: Anast. Theod. Stud. 131 B 15 vide eum secundum allegoriam ... linguae aratro rationabilia rura sulcantem, iugo videlicet contemplationis et -is: Ioh. vii 57, 23 quatinus ... ad ea gaudia ... nostra -o anhelare numquam desistat. — Administratio: Cass. Var. 61, 26 satis absurdum est, ut affligatur damnis qui commoda non habet -is. — *Nullius -o*, nemo: Rath. Prael. 276 B 5 nullius pene istius saevi alloquatur -o Domino dicens: «loquebar de testimoniis».

action - v. *Lx arction.*

actionarius - procurator: Steph. iv 972 B 13 -is sanctae nostrae Ecclesiae apto tempore persolvatur (pensio): Rath. Prael. 269 B 12 iudex ille dicturus est ... frustra -os, qui eos unde colligerent, constituisse.

actiosus - negotiosus: Cass. Var. 326, 21 ne quis forsitan possit offendi, quod in praetoriano culmine constitutus sic omnimodis -o pauca dictaverim.

actoarius - v. *A*2 *actuarius.*

actor - acc. sing. *-e* Lex Rom. Raet. 394, 15. — Procurator: Cass. Var. 129, 22 -ibus Albini v. i. Theodericus rex. — Iudex: Lex Rom. Raet. 321, 5 si quicumque homo ad duos iudices, ad publicum et privatum - hoc est privatus, qui -r ecclesiarum est - ... causa habere voluerit.

actualis - de philos.: Cass. Inst. 112, 1 -is (philosophia) dicitur quae res praepositas operationibus suis explicare contendit. — De peccatis, quae in dies perpetrantur: Rath. Prael. 309 A 5 nos a maledicto redimeret non tantum legis, sed et originalium atque -ium criminum. — *-e*, subst.: Cass. Hist. 457, 58 conscripsitque (Evagrius) libros valde necessarios, quorum unus quidem Monachus titulatur et est de -i.

actuarius - *-to-* Gradi inscr. 1595, 1.

actuber - v. *Lx october.*

actus, -us - acc. pl. *-uum* Lex Rom. Raet. 384, 6. — Vitae ratio: Rath. Prael. 233 B 13 metire ex illorum -u tuum, et ex remuneratione tuam. — *-us Apostolorum*, de libro S. Scripturae in quo Apostolorum acta narrantur: Anast. Vita Ioh. El. 503, 1, 52 illud ... quod in -ibus Apostolorum dictum est.

aculeus - *aec-m* (*ec-*) Gl. Philox. 143, 2, 34, *aquilio* 148, 2, 24.

acumen - transl., de visu: Vita Apian. 324, 2, 68 iste vero perspicacis -n obtutus sic irreverberatum in solem indesinenter tenuit, quod illud in terram, nisi quantum humana fragilitas coegit, numquam inflexit; in imag.: Gump. Venc. 216, 26 caro mundissima cilicino subtus -e dissulcatur. — Velocitas: Paul. diac. Fest. 9, 5 acupedius dicebatur, cui praecipuum erat in currendo -en pedum.

acupedium - *aquipedum* Gl. Philox. 148, 2, 29.

acupedius - Paul. diac. Fest. 9, 5 -us dicebatur, cui praecipuum erat in currendo acumen pedum.

acus - n. locut. *usque ad unam -um et filum*, funditus: Anast. Apocr. Ep. 660 A 1 separaverunt nos ... diripientes omnia usque ad unam -um et filum.

acusacio, acusatio - v. *A*2 *accusatio.*

acusator - v. *A*2 *accusator.*

acuso - v. *A*2 *accuso.*

acusus - v. *Lx aquosus.*

acute - de motu corporis, velociter: Paul. diac. Fest. 20, 8 eam (*scil.* aquilam) ab -e volando dictam volunt.

acutus - in re geom.: Boeth. Top. Arist. 913 D 12 angulus autem -us, qui minor est recto. — In musica: Boeth. Anal. post. 744 D 8 quid est consonantia? Ratio numerorum in -o et gravi. — De motu corporis, velox: Resurr. 102, 312 hinc fugiunt, illinc cursu referuntur -o: Paul. diac. Fest. 90, 5 hippacare est celeriter animam ducere, ab equi halitu, qui est supra modum -us. — *In -um*, cuspidatim: Cass. Var. 143, 5 quarum margines in -um tali aequalitate discendunt.

ad - *ab* Anast. Vita Ioh. El. 507, 2, 49, *at* Mon. Neap. Arch. I 1, a. 920, 25, 24: inf., *hat* IV, a. 1016, 79, 13, *afflumine* pro *ad flumine* Lib. Sacr. 179, 2, 12, *atque* pro *ad quae* Gl. Plac. 17, 1, 10, *appede* pro *ad pedem* Mon. Neap. Arch. II, a. 986, 61, 26, *allaborandum* pro *ad laborandum* IV, a. 1020, 143, 27. — Cum nom.: Lex Rom. Raet. 381, 6 si ad quicumque duo homines rex unam rem ... dederit: 370, 3 non antea se ad illa

coniungat, quam eius virginitas fuerit adprobata; dat.: LEX ROM. RAET. 344, 1 ad illos naturales filios vel ad matribus eorum ... secundum legem eis dare potest: COD. CAR. 656, 24 ad Benevento venerunt: MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 956, 43, 9 mihi et at quidem Sergio ... obbenit (terra): IV, a. 1017, 111, 6 preces. sedule ad Deo fundentes; cum acc. pro simpl. dat.: ANAST. Theod. Stud. 734 C 6 facta revelatione ad sanctissimum Agathonem: RATH. Prael. 243 A 10 consului tibi et universo meo gregi ... cum ad illam epistolam consensui; cum abl.: ANAST. Ep. Mart. 588, 58 usque ad sexto decimo kalendas iulias: PETR. SUBD. Chron. 168, 14 (Liberius) fuit temporibus Constantini ... usque ad Costantio. — Cum: IOS. FL. Apion. 117, 15 ex communione ad mulierem facta: RATH. Prael. 202 A 5 tu ad ignominiam tui ipsius ... per plateas dimittis mendicando incedere: 291 A 2 viderim persaepe quosdam ... redimiculis ad dedecus sacerdotii ita inconvenientibus ... amiciri; in: IOS. FL. Apion. 33, 17 Cyrus ... impetum fecit ad Babyloniam urbem: LEX ROM. RAET. 425, 27 sine parentorum voluntate ad matrimonium se iungere non possunt (filiae); super: MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 951, 23, 11 debuimus ... iurare at dei evangelia secundum legem; in conspectu: ANAST. Vita Ioh. El. 508, 1, 27 baptizavi eam (*scil.* puellam) ad sanctun abbatem Cyrum; per: STEPH. v 786 A 8 quod etiam precamur ut ad multos annos praestare valeas; ut: RATH. Prael. 307 C 9 illud, quod totum est divinum, datur ad praemium. — Redund.: IOS. FL. Apion. 61, 9 miserunt maculatos ad Hierosolymam: 23, 14 Danaus ad Argos accederet; item, seq. adv. vel praep.: CAP. NEAP. 428, 64 sabbato sancto ad sero: LEX ROM. RAET. 315, 3 ubi ad ante iudices fuerint. — De modo vel ratione: ANAST. Vita Ioh. El. 512, 1, 67 sonitum ... audierunt quidam quasi ad unius iactum sagittae: CARTM. 596, 2, 16 trade ... ad Iohannem unam petiam de terra ... ut habeat ipse Iohannes ad fictum: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 927, 42, 8 favrire promitto at omnem meum expendium: I 2, a. 967, 160, 17 monasterio ... quem modo at regimen detinet domino Sergio: QUAEST. MON. 591, 14 abeo et teneo ad meam proprietatem pecia una; de causa: LEX ROM. RAET. 428, 26 si ... filius qualecumque rem suam ad furtum perdiderit; de instrum.: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 928, 45, 12 facere promitto sex operas ad manum tres vero bernoticas et una in magio mense: PETR. SUBD. Chron. 177, 11 Theodoricus exarsit et voluit totam Hitaliam ad gladium extinguere; de pretio: LEX ROM. RAET. 422, 2 ad quantum ipsam rem vindere debuerat; de dedicando: VITA SYRI 482, 2, 42 basilicam ad nomen eius (*scil.* Syri) fundaverunt. — Pro, *at*: AN. EX DIV. 131, 16 ad vero cum pelago transierit (ventus) humidus iam et calidus; *ab*: PAUL. DIAC. Hist. Lang. 95, 22 eam (*scil.* patriam) ad Suavis et aliis gentibus ... retineri: LEX ROM. RAET. 365, 8 si alteri filii viva matre ad patrem emancipati fuerint: 424, 3 quicumque homo ad suum debitorem pignus reciperit: KAL. LEON. 353, 30 vigilia nativitatis Domini ad hora sexta usque ad vesperum: MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 975, 239, 31 querere ad eis: CAP. AQUIL. 7, 3 exi interdictum (= exiit edictum) ad Cesarem; pro simpl. abl.: ANAST. Vita Ioh. El. 498, 1, 23 me dignum ad tantum opus ... minime perspexi: MON. NEAP. ARCH. II, a. 996, 142, 13 illut vindare ad iusto pretium: RATH. Prael. 171 B 12 tam bonae voluntatis, ut ... maluerint ... sibi necessaria, cum adesse potuissent, ad vota captare. — Pro *ut*: ORDO ROM. 140, 21 tunc acolythi vadunt dextra laevaque per episcopos circum altare, reliqui descendunt ad presbyteros, ad confringant hostias. — Seq. infin.: LEX ROM. RAET. 379, 5 si se in sua arma confidere voluerint ad defensare: 391, 9 si forsitan ad reddere ipsa causa venerit; *habere ad* seq. infin., necessitatem indicat: MON. NEAP. ARCH. II, a. 997, 180, 22 ut si memorata terra una cum memorata portione ex ipsa piscina at vendere abuerimus: IV, a. 1017, 107, 28 et si in parte at laborandum illos at dare abueritis vos et posteris vestris illos dare debeatis: al. — *Ad vicem alcis rei*, pro ea: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 936, 89, 14 ad vicem commutationis recompensationisque accepimus a te in cambium ... portione tua de terra: al. — *Ad nomen* vel *ad nomini*, nomine: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 935, 84, 2 in membrana epistolaria scripta quam fecerunt ursinanus ... et ursoaldus ... ad nomen iohannaci: MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 956, 45, 18 chartula securitatis que ad nomini meo adpreensi: al.; *ad nomine alcis canere missa*, de missa pro defunctis: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 939,

115, 20 tu et posteris tuis ... ad nomine nominate germane nostre ... canere debeatis missa una. — Cum subst. vel adi., pro adv.: ANAST. Vita Bas. 296 A 1 Iulianus qui ad breve tempus (= parumper) christianus fuit: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 942, 137, 24 hec exemplarie chartule offertionis ... ex authentica relebata et ad singulas (= singillatim) relecta ... subscripsi. — N. locut., *ad domum*, domi: LEX ROM. RAET. 378, 18 si parvulos infantes ... ad domum dimiserit: 426, 11 si ad suam domum illa die non fuerit; *ad numerum*, numeratione facta: IOS. FL. Apion. 95, 23 et ad numerum omnia vasa percipiunt; *ad Sanctum Petrum*, in Vaticano ad basilicam sancti Petri: CAP. VIRCEB. 297, 6 item ad Sanctum Petrum; *congredi manu ad manum*, comminus pugnare: PAUL. DIAC. Hist. Lang. 148, 2 congredi manu ad manum; *ad presens* vel *ad presente esse*, praesentem esse: LEX ROM. RAET. 390, 5 si aliquis homo in causa publica occupatus fuerit et non fuerit ad presente quando fiscus exigitur: 440, 10 si ille homo ad presens non fuerit contra quem causatur; *a vulva usque ad finem*, per totam vitam: ANAST. Vita Bas. 295, 36 virtutes illius, quas a vulva usque ad finem habuit.

adaecue - v. *A2 adaeque.*

adaequatio - *-de-* inf. — Aequa bonorum inter heredes partitio: CARTM. 598, 2, 6 ita tamen ut in ipsa pecia de terra semper sortes stent et ade-o percurrat.

adaeque - *-cue* GL. PHILOX. 140, 1, 8.

adamatorius - GL. PHILOX. 141, 1, 15 -us: ἐρωτικός.

adasia - PAUL. DIAC. Fest. 11, 23 -a ovis vetula recentis partus.

adaucto - ind. pf. *-agit* GL. PHILOX. 141, 1, 14.

adbendo - v. *A2 vendo.*

adbersus - v. *Lx adversus.*

adberto - v. *A2 adverto.*

adbinco - v. *A1 advinco.*

adbocator - v. *A2 advocator.*

adbreviator - v. *A1 abbreviator.*

adcedo - v. *A2 accedo.*

adcendo - v. *A2 2 accendo.*

adceptabilis - v. *A1 acceptabilis.*

adcepto - v. *A1 accepto.*

adcessus - v. *Lx accessus.*

adcipio - v. *A2 accipio.*

adclamo - v. *A2 acclamo.*

adclinis - v. *A2 acclinis.*

adclivis - v. *A2 acclivis.*

adclys - v. *A1 aclys.*

adcommodatio - v. *A2 accommodatio.*

adcomodo - v. *A1* et *A2 accommodo.*

adcopiosus - GL. PHILOX. 141, 1, 23 -us: εὔπορος.

adcresco - v. *A1* et *A2 accresco.*

adcurro - v. *Lx accurro.*

adcuso - v. *A2 accuso.*

addensator - *-antur* inf. — GL. PHILOX. 140, 1, 34 -antur: αξυποδητής (ὀξ-).

addico - *-dicite* pro *-ducite* vit. typoth. VITA EXUP. 1150, 1, 10. — Absol., damnare: CASS. Var. 150, 11 sine derogatione quilibet mediocris -itur, quando iustitia teste superatur: PAUL. DIAC. Hist. Lang. 127, 3 die qua causam dixit et -tus est.

1 **addo** - *abdo* GL. PHILOX. 140, 1, 5, *adduo* 141, 1, 28, *adito* AN. EX DIV. 148, 2 — Reddere: LEX ROM. RAET. 315, 23 tutores de ipsas (*scil.* causas) rationem -ere non debent.

2 **addo** - v. *A2 1 abdo.*

addubanum - PAUL. DIAC. Fest. 20, 4 -um dubium.

adduco - *-dicite* pro *-ducite* vit. typoth. VITA EXUP. 1150, 1, 10. — *Atd-* inf., *adu-* MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 969, 174, 14, *atu-* IV, a. 1006, 32, 17. — Ind. pf. 3ª pers. sing. *atduxi* MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 948, 4, 11, coni. pf. *atduserimus* II, a. 997, 162, 12. — Seq. *in* et abl.: PAUL. DIAC. Hist. Lang. 72, 5 plures de aliis gentibus secum in Italia -xerunt. — Transl.: NOLAE INSCR. 1365, 6 Adeodatus ... in versibus suis semper at-xit munera copiosa; sensu spirit.: ANAST. Vita Bas. 297 D 13 sunt quippe in nobis non imagines neque aenigmata sed ipsa liquido veritas ad salutem -ens.

adductio - deportatio: ANAST. Theod. Stud. 733 C 8 tanti agonis labores ... in carceribus et vinculis, in persecutionibus et -ibus de loco in locum, de civitate in civitatem.

adduo - v. *A2 1 addo.*

adduus - PAUL. DIAC. Fest. 12, 26 alii putant avum dictum esse, quia ad duos attineat, quasi -um vel quia ad patrem sit additus.

adegito - v. *A2 adigito.*

adeicio - v. *A2 adicio.*

ademptio - *adimitio* GL. PHILOX. 141, 1, 36.

1 **adeo** - transl.: GUMP. Venc. 218, 15 iam -eunte pueritia. — Percurrere: RESURR. 115, 388 rectas -ite vias et flumina laeta tenete.

2 **adeo** - v. *Lx* et *A1 audeo.*

adeptio - v. *A1 ademptio.*

adequatio - v. *A2 adaequatio.*

adfaber - v. *A2 affaber.*

adfatio - v. *A2 affatio.*

adfectus - v. *Lx affectus.*

adfero - v. *Lx* et *A1 affero.*

adficio - v. *A2 afficio.*

adfigo - v. *A1 affigo.*

adfilio - adoptare: LEX ROM. RAET. 353, 7 fratrem ... adoptivum, hoc est qui ante curiales ... fuerit -tus.

adfinis - v. *Lx affinis.*

adfirmo - v. *A2 affirmo.*

adflictus - v. *Lx afflictus.*

adfor - v. *A1 affor.*

adfrato - v. *A2 affrato.*

adfrontatio - v. *A1 affrontatio.*

adglomeratus - v. *A2 agglomeratus.*

adgredior - v. *Lx* et *A2 aggredior.*

adgrego - v. *A1* et *A2 aggrego.*

adgretus - v. *A2 aggredior.*

adhaerens - coniunctus: RATH. Prael. 198 D 9 duo videlicet sibi invicem -es una fiant caro. — Appetens: RATH. Prael. 302 B 5 odientes malum, -es bono, ... aliquem non timeremus.

adhaesio - *-he-* inf. — GL. PLAC. 12, 1, 13 -hesio bene dicitur ab eo quod est hesere (= haerere). — Transl.: PASS. MARTINAE 11, 6, 4 immola Apollini. Etenim -e tua, cogitavi ut imperii mei potentiaeque faciam te dominam demonstrari.

adharcis - v. *Lx adarce.*

adhesio - v. *A2 adhaesio.*

adhibeo - *adi-* inf. — Dare: MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 960, 88, 4 adibere itaque visus fuit quondam dominus leo ... tibi ... auri solidi viginti. — Ferre: RATH. Prael. 226 D 5 scopis enim verruntur palatia, sed ipsae focis attritae -ent fomenta; item, *manum ori -ere*, manu os claudere: RATH. Prael. 210 A 10 manum ori -e, intentus ausculta, sedulus disce. — Nota constr.: RATH. Prael. 305 D 2 insiste omnimodis sationi, ne desit quod afferas triturationi: ipsam etiam incessanter mentis oculis -e, ipsam attende.

adhoc - v. *A2 adhuc.*

adhortor - *ado-* GUMP. Venc. 216, 3.

adhuc (aduc) - *-hoc* LEX ROM. RAET. 414, 22. — Nunc: RATH. Prael. 218 A 11 -c locusta, id est agilitas quondam greşsum, tumore pedum aut certe tibiarum iam est impinguata.

adiacenciae - v. *Lx adiacentiae.*

adiacentiae - *ati-* inf. — Abl. *ati-ibus* MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 942, 133, 8. — Loca vicina eidem domino aut dominio adiacentia vel subiecta: ROMAN. 862, 26 suggessisti nobis quatenus ... confirmare deberemus ... terras ... cum omnibus -is.

adiaceo - pertinere: CASS. Var. 70, 4 -et enim vobis doctum eligere.

adibeo - v. *A1* et *A2 adhibeo.*

adibilis - accessibilis: CASS. Hist. 655, 32 tunc ergo Deus inadibilem terram fecit -em.

adicio (-ii-) - *adeic-* CAP. VIRCEB. 314, 23. — Seq. *super*: LIB. SACR. 183, 1, 34 magnos alleluia -at Dominus super vos. — *Violenter -ere*, constuprare: IOS. FL. Apion. 23, 2 Armes ... et reginam violenter -ecit et aliis concubinis sine parcitate iugiter miscebatur. — Seq. *quia*, *quoniam*, *ut* et ind. vel coni.: IOS. FL. Apion. 59, 7 -it ... quia gens nostra fuit multorum hominum numero copiosa: 42, 16 -it autem quoniam iustitia apud eos mirabile est: 53, 7 -isse quoniam auxiliarentur: 25, 13 -ens ut qui non posset discernere pecunias solventi persolveret. — De adiectione cum mutatione: PAUL. DIAC. Hist. Lang. 53, 1 Watam sane, quem -cta littera Godan dixerunt.

adiecticius - superindicticius: CASS. Var. 338, 5 non exactor -is gravabit incommodis.

adiectio - DION. Ep. Pasch. 499 A 12 si vis cognoscere quot sint epactae, id est -es lunares.

adigito - *ade-* GL. PHILOX. 141, 1, 11.

adiicio - v. *Lx* et *A2 adicio.*

adimitio - v. *A2 ademptio.*

adimpleo - *ati-* MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 944, 149, 1, *atin-* I 2, a. 965, 140, 17, *-inp-* COD. CAR. 652, 4: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 916, 22, 2.: inf. — Fut. pf. vel coni. pf. *-inpleberimus* MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 947, 170, 5. — Perficere: CASS. Inst. 9, 1 emendationem ... codicum antiquorum -ere modis omnibus festinabunt.

adimptio - v. *A1 ademptio.*

adinbenio - v. *A2 adinvenio.*

adinpleo - v. *A1* et *A2 adimpleo.*

adinstar - v. *A2 instar.*

adinvenio - *-be-* MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 951, 23, 30, *ati-* IV, a. 1016, 101, 18, *atimb-* IV, a. 1011, 49, 31. — Procurare: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 947, 175, 20 nullo tempore exinde habeas quacumque requesitionem ... per nullum modum nullum ingenium nullamque -tam occansionem.

adinventio - inventio: IOS. FL. Apion. 5, 1 -es artium.

adinvicem - v. *A2 invicem.*

adipiscor - cum abl.: PETR. SUBD. Chron. 164, 4 sacro altario -tus (Maximianus) exultat.

aditiculus - PAUL. DIAC. Fest. 26, 20 -um parvum aditum.

aditus - acc. pl. *-os* AN. EX DIV. 133, 16. — Meatus: DION. Gr. Nyss. hom. 404 C 8 limosam ... faeculentiam ad latiores intestinorum -us tradit (venter).

adiubo - v. *A1* et *A2 adiuvo.*

adiudico - condemnare: CASS. Hist. 10, 29 Christum ... poenae crucis -tum. — Iudicare: RATH. Prael. 194 D 5 utrum ad illud concessivum referatur connubium, an non, aliis -are dimitto.

adiunctum - in form. iuris: IOH. XII 1021 A 2 castellum ... una cum attiguis -is adiacentibusque suis.

adiungo - coniungere: CASS. Var. 35, 10 videmus ... equos -tas sibi feminas colaphis et morsibus vindicare.

adiutive - BOETH. Top. Arist. 982 C 7 si adiutivum est effectivum sanitatis, -e est sanitatis effective, et adiuvans efficiens sanitatem.

adiutivus - *-um,* subst.: BOETH. Top. Arist. 982 C 7 si -um est effectivum sanitatis, adiutive est sanitatis effective, et adiuvans efficiens sanitatem.

adiutor - Dei epith.: PETR. SUBD. Agripp. 113, 36 signo ... -is Dei ... omnes roborati sunt.

adiuvatio - auxilium: CASS. Var. 65, 13 animosius peragatur quod sub collegii -e suscipitur.

adiuvo - *atiub-* inf., *-ub-* inf. — Ind. pf. *atiubaberunt* MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1016, 100, 13, part. praes. abl. sing. *-bantem* I 2, a. 964, 119, 13. — Seq. *ad* et acc. gerund. pro gerundiv.: IOH. VIII 28, 1 filium nostrum ... ad -andum vos ... incitabimus: MON. NEAP. ARCH. II, a. 996, 147, 16 nos atiubare debeas at (= ad) ponendum ipsa aquas in ipsa pischina vestra.

adligo - v. *A2 alligo.*

adlivescit - PAUL. DIAC. Fest. 26, 6 -it, livere incipit, hoc est lividum fieri.

adlocutio - v. *A2 allocutio.*

adloquium - v. *Lx alloquium.*

adloquor - v. *Lx* et *A2 alloquor.*

admallo - *amma-* LEX ROM. RAET. 348, 18, *ama-* inf. — In ius vocare: LEX ROM. RAET. 402, 7 si forsitan terciam vicem ama-ti fuerint et ante iudicem venire noluerint: 440, 6 qui ... alterum hominem de qualecumque causa ama-are voluerit.

admicto - v. *A2 admitto.*

adminiculator - *ammi-* inf. — Genus iudicum apud Longobardos: BONIZO 664, 26 Septimus (iudex) ammi-or (est).

adminiculo - seq. *ad*: BOETH. Top. Arist. 916 D 2 problema autem dialecticum est speculatio intendens ... ad veritatem et scientiam, aut per se aut ut -ans ad aliquid aliud talium. — Adiuvare, de Deo: STEPH. V 808 D 3 Carolus qui gentem Saxonicam per strenua bellorum certamina, Deo -ante, ad fidem Christianitatis converterit.

adminiculum - *ammi-* PAUL. DIAC. Hist. Lang. 102, 9: IOH. VIII 96, 9: PETR. SUBD. Agripp. 113, 9.

administratio - *ammi-* IOS. FL. Apion. 86, 14, *aministrac-* LEX ROM. RAET. 327, 11. — Abl. sing. *-em* LEX ROM. RAET. 339, 9. — Officium, usus: DION. Gr. Nyss. hom. 356 B 3 verba litteris manus -e signamus.

administro - *ami-* LEX ROM. RAET. 363, 18.

admirabilis - *ammi-* CASS. Inst. 31, 1: IOS. FL. Apion. 13, 15.

admiranter - cum admiratione: PS. GREG. In I Reg. 162 B 6 -r interrogant.

admiratio - *ammi-* CASS. Var. 17, 1: IOS. FL. Apion. 16, 18, *ammirac-* GUMP. Venc. 214, 23.

admiror - *ammi-* IOS. FL. Apion. 38, 10: GUMP. Venc. 222, 17.

admissivus - PAUL. DIAC. Fest. 20, 1 -ae aves dicebantur ab auguribus, quae consulentem iuberent.

admissum - *ammi-* inf. — Peccatum, sensu christ.: SACR. GREG. 9, 4 tu (Deus) eius vitam caelesti poteris examinare iudicio, quo semper praevales ammi-a purgare et ea quae sunt agenda concedere.

admitto - *ammi-* Ios. Fl. Apion. 11, 10: Pel. ii 129, 27, *ami-* An. ex div. 135, 19: Lib. Sacr. 157, 1, 24: Lex Rom. Raet. 413, 15, *-ict-* Mon. Neap. Arch. II, a. 998, 188, 1. — Gl. Philox. 141, 1, 40 -sit: διήμαρτεν, <ἐ>ποίησεν, ἐπεχείρησεν. — Allicere: Anast. Theod. Stud. 734 A 6 ut pastor bonus ... invitabat miraculis perditos et prodigiis -bat aversos. — De matrimonio: Nic. i 277, 9 Hlotharius rex profitetur Walradam se a patre accepisse et sororem postmodum -isse Hucberti.

admixtio - *ammi-* Sacr. Greg. 52, 20.

admoderor - imp. praes. *-a* inf. — Gl. Philox. 143, 1, 37 -a: ἐπιμέτρ<ησ>ον.

admodum - *ammo-* Cass. Inst. 19, 13.

admonicio - v. *A*1 *admonitio.*

admonitio - *ammo-* Pel. ii 107, 43: Cod. Car. 509, 35: Conc. Rom. 826, 566, 31: al.

admoror - esse: Brev. Hieros. 110, 38 in ipso monte fenus silicis ibi -atur.

admoveo - *ammo-* Cass. Inst. 144, 16.

adnecto - *ann-* inf. — Assignare: Steph. iv 978 A 3 omnia haec superius ann-xa ... sub iure ... monasterii perenniter permanenda confirmamus.

1 **adnicto** - Paul. diac. Fest. 26, 14 -at saepe et leviter oculo adnuit.

2 **adnicto** - v. *A*1 *adnecto.*

adnotatio - v. *Lx annotatio.*

adnuntio - v. *Lx annuntio.*

adnutivus - v. *A*2 *annutivus.*

adolator - v. *A*1 et *A*2 *adulator.*

adolescens - *adulis-* Paul. diac. Hist. Lang.138, 2: Lex Rom. Raet. 371, 8, *-lis-* Mediol. inscr. 6297, 4.

adolescentulus - transl., de littera: Petr. Pis. Gramm. 160, 16 (littera appellatur) -a, cum poetica metra ... sufflat.

adoliscens - v. *A*1 et *A*2 *adolescens.*

adoptaticius - Paul. diac. Fest. 26, 17 -us ex adoptato filio natus.

adoptative - transl., sensu spirit.: Lib. Sacr. 22, 2, 30 ut ... Deo filios generando -e faciant ad vitam aeternam.

adoptibus - v. *A*2 *adoptivus.*

adoptivus - *-ib-* Mon. Neap. Arch. IV, a. 1014, 74, 3. — Transl., sensu spirit.: Lib. Sacr. 43, 1, 32 -os pascalis celebritatis effectus.

ador - Paul. diac. Fest. 3, 19 -r farris genus, edor quondam appellatum ab edendo, vel quod aduratur.

adorabilis - veneratione dignus: Cass. Hist. 257, 27 quem terminum salutarem -emque deliberationem (subaud. de Trinitate) corrumpere quidam aliis cogitationibus atque temerare voluerunt; cum *venerandus* redund.: Cass. Inst. 53, 13 sanctae Trinitatis -is et veneranda cognitio.

adoria - v. *A*1 *adorea.*

adoriosus - gloria plenus: Gl. Philox. 141, 1, 42 -us: ἔνδοξος ας (ὡς) Πομπιος (-πη-).

adornatus - transl.: Lib. Sacr. 65, 1, 40 laetatur et mater ecclesia tanti luminis -a fulgore.

adorsus - v. *A*1 *adorior.*

adortor - v. *A*1 et *A*2 *adhortor.*

adparatus - v. *A*1 *apparatus.*

adpectoro - v. *A*2 *appectoro.*

adpedo - v. *Lx appeto.*

adpendecium - v. *A*1 *appendicium.*

adpendex - v. *A*1 *appendix.*

adpendo - v. *A*1 *appendo.*

adporto - v. *A*2 *asporto.*

adpretiatus - v. *A*2 *appretiatus.*

adpretio - v. *A*2 *appretio.*

adpropinquo - v. *Lx appropinquo.*

adproprio - v. *A*1 *approprio.*

adqui - v. *A*2 *atqui.*

adquiesco - v. *A*1 et *A*2 *acquiesco.*

adquiro - v. *Lx*, *A*1 et *A*2 *acquiro.*

adquisitio - v. *A*2 *acquisitio.*

adquisitor - v. *A*1 *acquisitor.*

adrepticius - v. *A*1 *arrepticius.*

adrumo - Paul. diac. Fest. 9, 7 -avit rumorem fecit, sive commurmuratus est, quod verbum quidam a rumine, id est parte gutturis, putant deduci.

adsaecula - v. *A*2 *assecula.*

adsalio - *asa-* inf. — Aggredi: Lex Rom. Raet. 371, 18 si quicumque homo aut de nocturnis horis aut diurnis armatus alius (= alios) homines ... asalire voluerit.

adsaltus - v. *A*1 *assaltus.*

adscisco - v. *Lx ascisco.*

adscriptio - abl. sing. *-em* Lex Rom. Raet. 389, 15.

adsedeo - v. *Lx assideo.*

adsequor - v. *Lx assequor.*

adsero - v. *Lx assero.*

adsidelae - v. *A*2 *assidelae.*

adsideo - v. *Lx assideo.*

adsipere - v. *A*2 *assipere.*

adspectus - v. *Lx aspectus.*

adspero - v. *A2 aspiro.*

adspiracio - v. *Lx adspiratio.*

adsum - esse: DION. Gr. Nyss. hom. 350 D 13 nondum ... homo mundi dominus -erat: PAUL. DIAC. Hist. Lang. 102, 16 vastator genti -fuit ipse suae: LEX ROM. RAET. 367, 7. — *-esse cum alqo*, cum eo remanere: ANAST. Vita Bas. 279 B 8 recognoscens ergo eum et hos qui secum erant dimittentes, -erat cum Basilio. — Iuvare, de re: RATH. Prael. 151 A 3 artificium, dum -est tibi ad corporis subsidium, satagas ut sit aliquod et animae suffragium.

adsumo - v. *Lx, A1* et *A2 assumo.*

adtegro - v. *A2 attegro.*

adtempto - v. *Lx* et *A2 attempto.*

adtestor - v. *A2 attestor.*

adtibernalis - v. *A2 attubernalis.*

adtingo - v. *A2 attingo.*

adtributor - v. *A2 attributor.*

aduc - v. *Lx* et *A2 adhuc.*

aduco - v. *A1* et *A2 adduco.*

adulator - *ado-* GL. PHILOX. 141, 1, 41: PAUL. DIAC. Hist. Lang. 143, 12.

adulcia - v. *A2 a* et *A2 dulcis.*

adulescencia - v. *A2 adulescentia.*

adulescentia - *-cia* QUAEST. MON. 592, 45.

aduliscens - v. *A2 adolescens.*

adulter - sing., acc. *-a* LEX ROM. RAET. 373, 22, abl. *-um* QUAEST. MON. 593, 54, pl. *-os* LEX ROM. RAET. 332, 21. — Adi., adulterinus: LEX ROM. RAET. 427, 10 ut ipse infans -r non sit. — Transl., schismaticus: STEPH. V 790 D 17 depositione et anathemate patriarcham Ignatium damnat moechus ipse et -er Photius.

adulteratio - illicitus concubitus: LEX ROM. RAET. 443, 44 viri quam femine, qui supradictas -es faciunt.

adultere - illegitime: RATH. Opusc. 584 B 13 omittam ... me contra canones exsulatum, millies iniuratum, episcopium mihi illegaliter ademptum, alium super me -e adductum.

adulterium - abl. sing. *-um* LEX ROM. RAET. 427, 25, abl. pl. *-ris* 368, 25. — Transl., sensu spirit.: EP. LANG. 633, 8 Candidianus ... -um matri aeclesiae improbe ingerens.

adultero - not. constr. *se -are*: CARTM. 601, 2, 30 cum alio homine se -avit.

adulto - adolesco: PETR. PIS. Gramm. 160, 9 iuvenis (dicitur) ... cum in iuventute -at.

adultus - *d-* CAP. INSCR. 4505, 3.

adundatorium - nassiterna: GL. PHILOX. 142, 2, 18 -m: ἐξομβρηστήριον (-ιστ-).

aduno - *atd-* MON. NEAP. ARCH. IV, a.1016, 87, 8, *atu-* IV, a. 1021, 147, 25. — Transl.: LIB. SACR. 73, 2, 56 Deus qui diversitatem gentium in confessione tui nominis -asti.

aduro - fut. pf. *-usteris* AN. EX DIV. 133, 6. — Transl., *nota -ere*, offendere, incusare: RATH. Prael. 242 A 3 patrem tam foeda criminis nota -is.

adustio - transl.: IOH. VIII 99, 4 qui (*scil.* Deus) vestrum animum tanta sollicitudine circa devotionem ab exordio sancte Romane ecclesie spirituali flamme -e percussit.

adustus - f. *signatus*: RATH. Prael. 202 A 6 patrem nota paupertatis -um per plateas dimittis mendicando incedere.

advalens - *atba-* inf. — Part. praes. acc. *atba-e* inf. — Valens (?): MON. NEAP. ARCH. II, a. 991, 110, 17 per ipsum calicem sanctum dimictere tibi alia causa atba-e tare unum.

advelitatio - PAUL. DIAC. Fest. 26, 11 -o iactatio quaedam verborum figurata ab hastis velitaribus.

advena - *ave-* inf. — Abl. pl. *avenas* LEX ROM. RAET. 400, 6. — GL. BER. 360, 1 'coloni' dicuntur proprie cultores -e, sed hic etiam pro indigenis ponuntur.

advendo - vendere: MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 977, 251, 17 si ... illum (*scil.* fundum) -ere abeatis.

advenio - *atbe-* MON. NEAP. ARCH. II, a. 991, 109, 25.

adventio - translatio reliquiarum: MART. HIER. 90, 3, 18 in floriaco monastyr -o sancti Benedicti abb.: VITA LEUC. 673, 2, 13 de sancti corporis -e. — Allegatio, sensu leg.: LEX ROM. RAET. 444, 17 ut omnes -es rei a senioribus iudicibus prumptissime inquirantur.

adventus, us - abl. sing. *-o* inf. — Tempus ante Natalem: CAP. NEAP. 427, 4 post secunda dominica feria III de -um: CAP. REGIN. 265, 216 de -o ante una domenica.

adversarius - acc. sing. *-o* LEX ROM. RAET. 440, 2.

adversipedes - qui pedes invicem ex adverso habent: GL. PHILOX. 142, 2, 15 -es: ἀντίποδες.

adversitas - *ave-* LIB. SACR. 155, 1, 31.

1 **adversus** - subst., adversarius: BERT. Barth. Lip. 40 F 16 ut pastor bonus ... miraculis perditos et prodigiis immutabat -os.

2 **adversus** - *atv-* MON. NEAP. ARCH. II, a. 988, 84, 19. — Praep.: DION. Cyr. syn. 236, 21 separare hominem -us patrem suum; *loqui -us Deum iniquitatem*, Deum blasphemare: ANAST. Vita Bas. 29 E 33 qui (*scil.* Basilius) Deo odibilis Iuliani ... loquentis -us Deum iniquitatem, corruptionem oratione sua paravit.

adverto - *adbe-* MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 946, 156, 10. — Intelligere: RATH. Prael. 191 B 12 bonum namque esse coniugium ... et ipsum bonum violari magni criminis esse Scripturae sanctae testimoniis potes -ere.

advinio - v. *A1 advenio.*

advivo - seq. *super*: CARTM. 598, 1, 12 si ipse Iohannes super eundem patrem suum -xerit.

advocator - *adbo-* MON. NEAP. ARCH. II, a. 997, 163, 5, *abbo-* inf. — Nom. sing. *-e* inf. — Patronus: MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1022, 162, 25 erga mecum habendo iaquintum abbo-em meum responsum dedi vobis.

advocatus - acc. pl. *-us* LEX ROM. RAET. 317, 2.

advocito - *arv-* inf. — PAUL. DIAC. Fest. 25, 4 arv-at saepe advocat.

advolvo - de limitibus, vertere: MON. NEAP. ARCH. II, a. 996, 145, 16 primum terminum ... iterum -it rectum in eadem parte septemtrionis in sepe qui exfinat inter fundum heredum lupi.

advoris - v. *A2 advosis.*

advosis - *-ores* inf. — PAUL. DIAC. Fest. 24, 5 -em, adversarium, hostem: GL. PHILOX. 140, 1, 7 -ores: ἐνάντιοι.

adytum - transl.: ANAST. Ep. Tres 739 C 5 ita ut.... ad abdita et -a divinae ineffabilitatis ... accessisse credaris.

ae - interiectio vocandi vel respondendi vel hortandi: PETR. PIS. Gramm. 168, 6 significationes adverbiorum multae sunt ... aut (adverbia) vocandi, ut ... ae: 168, 7 significationes adverbiorum multae sunt ... aut (adverbia) respondendi, ut heu ... ae: 168, 9 significationes adverbiorum multae sunt ... aut (adverbia) hortandi, ut heia ... ae.

aeae - GL. PLAC. 13, 2, 9 -e (Αἰαῖ): interiectio.

aecce - v. *Lx ecce.*

aecclaesia - v. *A2 aecclesia.*

aecclesia - *aecclae-* MART. HIER. 106, 2, *aecle-* CAP. INSCR. 4528, 3: CAIAT. INSCR. 6218, 17: al. — De singulis fidelium congreg.: LEO AB. Hug. 688, 7 Romana ecclesia ... omnibus -is semper adiutorium prebuit.

aecclesiasticus - *ecle-* CONC. ROM. 826, 565, 36.

aeciam - v. *A1 eciam.*

aeclesia - v. *A2 aecclesia.*

aeconomus - v. *Lx oeconomus.*

aecticus - v. *Lx hecticus.*

aeculeus - v. *A2 aculeus.*

aedes - *e-* IOH. VIII 305, 4: inf. — GL. BER. 368, 11 'edem' ... de templo tantum dicimus.

aedificatio - *e-* LIB. SACR. 2, 2, 9.

aedificium - *e-* LEX ROM. RAET. 391, 4: MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 955, 36, 31: al., *ediff-* CHRON. ALT. 7, 19, *hed-* MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 979, 275, 17. — Transl., de corpore: DION. Gr. Nyss. hom. 399 C 4 nec enim possibile esse credimus in alienis -is animam competenter inseri; in imag.: PS. GREG. Exp. 576 C 10 per infirmitatem vero Petrus cecidit, quando mentis suae -um, fidei fundamento titubante, concussit.

aedifico - v. *Lx edifico.*

aedictum - v. *Lx* et *A1 edictum.*

aedifitium - v. *A1 aedificium.*

aedilatus - PAUL. DIAC. Fest. 12, 14 -us dicebatur eadem dignitas, sicut pontificatus, magistratus.

aeditimus - *-tilis* inf. — GL. PHILOX. 143, 2, 30 -tilis: νεωκόρος... — PAUL. DIAC. Fest. 12, 9 -us aedis intimus.

aeditio - v. *Lx editio.*

aedo - v. *A2 edo.*

aedoceo - v. *A1 edoceo.*

aeffectus - v. *Lx effectus.*

aeger - *e-* GL. PHILOX. 178, 2, 10: inf. — Transl., sensu spirit.: LIB. SACR. 91, 2, 30 tu (*scil.* Deus) enim mihi medicinam ingeris e-o. Ego sanitati meae contraria ago.

aegero - v. *Lx egero.*

aegestas - v. *A1 egestas.*

aego - v. *A1 ego.*

aegravo - v. *A2 aggravo.*

aegregius - v. *A2 egregius.*

aegrimonium - GL. PHILOX. 143, 2, 32 -um: ἀρρωστία.

aegritudo - *e*- SACR. GEL. 74, 5 : GL. PHILOX. 178, 2, 21 : inf. — Abl. sing. *e-em* LEX ROM. RAET. 407, 21.

aegrotans - *e*- GL. PHILOX. 178, 2, 19, *egri*- 178, 2, 20.

aegrotativus - morbo afficiens : BOETH. Anal. pr. 681 A 13 non est una potestas contrariorum, ut sanativi et -i ; simul enim idem erit sanativum et -um.

aegroto - *e*- GL. PHILOX. 178, 2, 23 : LIB. SACR. 157, 1, 35.

aegrotus - *e*- LEX ROM. RAET. 310, 1 : LIB. SACR. 157, 1, 44.

aegyptium - *-gu-* inf. — De colore subnigro : GL. PHILOX. 143, 2, 35 -guptium : φαιόν.

aegyrobs - v. *Lx aegyros.*

aelectio - v. *Lx eleccio.*

aeligo - v. *A1 eligo.*

aelimosina - v. *A1 elemosina.*

aeloquens - v. *A1 eloquens.*

aemidus - GL. PHILOX. 143, 2, 36 -us : πεφυσημένος : PAUL. DIAC. Fest. 22, 18 -um tumidum.

aemina - v. *Lx emina.*

aemulus (e-) - qui similis videtur : RATH. Prael. 221 D 11 quid affert earum cognoscere -as, ... et ipsae quae sint ... pernescire virtutes ?

aenator - v. *A1* et *A2 aeneator.*

aeneator - *-na-* inf. — GL. PHILOX. 143, 2, 38 -r : σαλπικτής : 143, 2, 39 -natores : κυμβαλοκρ<ο>ῦσται : PAUL. DIAC. Fest. 18, 26 -natores cornicines dicuntur, id est cornu canentes.

aenema - v. *Lx enema.*

aeneolus - PAUL. DIAC. Fest. 25, 21 -o, quod ex aere fit dicimus.

aenigma - de locis obscuris Sacrae Scripturae : CASS. Inst. 18, 25 qui (*scil.* s. Hieronymus) Prophetarum abstrusos et latebrosos sermones modo per varietates translationum, modo resolutis e-um nodis ... facit intellegi. — Allegoria : RATH. Prael. 229 D 2 prius quidem figuris et -ibus praesagatum, post ipsa veritate exhibitum.

aenigmaticus - obscurus : CASS. Hist. 500, 3 ille clarum esse somnium dixit et nihil -um, nihil dubium continere.

aenulum - PAUL. DIAC. Fest. 25, 21 -um vas ex aere parvum.

aepiscopus - v. *A1* et *A2 episcopus.*

aepistola - v. *Lx* et *A1 epistola.*

aepulor - v. *A1 epulor.*

aequae - v. *A2 aeque.*

aequaebus - v. *A2 aequaevus.*

aequaevus - *-bus* GL. PHILOX. 144, 1, 8.

aequalis (e-) - acc. sing. fem. *-e* LEX ROM. RAET. 418, 12. — GL. BER. 391, 5 (Lambertus) petebat se amicum (i. e. -em) legi foedere (i. e. societate) regni. — In mathem., *-es numeri* : CASS. Inst. 136, 5 -es numeri dicuntur qui secundum quantitatem aequales sunt, ut verbi gratia II ad II. — *-is unitas*, de S. Trinitate, in qua personae aequales sunt : RATH. Prael. 247 A 2 confiteor me credere -em, coessentialem ... Trinitatis unitatem. — Adv., *-e*, aequaliter : LEX ROM. RAET. 341, 16 secundum legem cum fratribus suis omnia -e dividant.

aequalitas - *e*- inf. — GL. BER. 361, 14 aequor et aqua ab una descendunt ethimologia, i. e. ab e-e. — Identitas : RATH. Prael. 247 A 15 his tribus unam eamdemque inesse credens deitatis -em ; identitas vitae : ANAST. Vita Bas. 295 A 1 Basilius solus super terram -em ostendit, vitam videlicet operibus decoratam et sermonibus divinae sapientiae illustratam, omnia Christo dans, animam et corpus.

aequaliter - *e*- LEX ROM. RAET. 308, 20 : IOH. VIII 132, 21 : inf., *he*- MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1020, 141, 9 — In iure, aequis partibus : QUAEST. MON. 590, 49 si vero fuerint parentes equali gradu ... e-r supcedat ; cum *per* coniung. : MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 958, 66, 16 debeamus ipsas camporas ... dividere inter nobis in secundam partem per e-r.

aequamentum - PAUL. DIAC. Fest. 70, 19 examen est et -um et iudicii investigatio et apum congregatio vel locustarum : GL. PLAC. 14, 2, 5 hostiae autem aequae ab hostimento, id est -o.

aeque - *e*- AN. EX DIV. 149, 3, *-ae* GL. PLAC. 14, 2, 4.

aequidialis - GL. PHILOX. 144, 1, 9 -is : ἰσήμερος : PAUL. DIAC. Fest. 22, 19 -e apud antiquos dictum est, quod nunc dicimus aequinoctiale, quia nox diei potius, quam dies nocti adnumerari debet. Graeci quoque in hoc consentiunt, ἰσημερίαν, id est -e, dicentes.

aequilavium - PAUL. DIAC. Fest. 22, 24 -um significat ex toto dimidium, dictum a lavatione lanae, quae dicitur -o redire, cum dimidium decidit sordibus.

aequitalitas - *e-* BONIZO 664, 40. — GL. PHILOX. 144, 1, 6 -as: ἰσορροπία.

aequitas - n. locut. *-is libramen*, in imag.: NIC. I 268, 33 reverentiae sacerdotali tunc debitus honor impenditur, cum eos in omnibus, quae ab illis sub -is libramine geri debentur, trutinam misericordiae cum lance rectitudinis tenere conspicimus.

aequivoce - ambigue: BOETH. Anal. pr. 651 D 7 necessarium -e contingere dicitur: BOETH. Cath. syll. 803 C 7 hoc idcirco evenit, quod Catonis nomen -e dicitur, dicitur enim et Maior Cato Censorius et Minor Uticensis.

aequivocus (e-) - BOETH. Div. 878 A 9 ἀμφιβολίαν vocant, ita ut nomen multa significans -um. — Qui eodem nomine appellatur: IOH. XII 1028 D 11 quas (*scil.* gentes) idem piissimus imperator (*scil.* Otto I) baptizavit, vel per eum suumque filium -um regem ... baptizandae sunt.

aequus (e-) - *alci ex -o ascendere,* ei favere: RATH. Prael. 257 A 15 captum Siphacem, ... triumphantemque nostro in proelio, cui non ex -o, sed ascendere debueras ex adverso, introducis.

aer - *ahe-* inf. — *In -em,* per aerem: ANAST. Vita Bas. 305 C 5 scriptum pueri in -em deportatum et ab omnibus visum. — *Hic aer,* transl., de vita terrena: ANAST. Vita Ioh. El. 514, 1, 19 multa enim est contra nos eorum (*scil.* daemonum) insania, multus tremor, multum periculum pelagi -is huius. — In re leg., form. *cum -ibus et aspectibus,* de iure accipiendi lumen per alqam fenestram et per eam foras inspiciendi: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 936, 85, 9 venundedi ... superiora cubiculi mei ... cum ahe-bus et aspectibus: I 1, a. 941, 126, 10 domucella ... cum ahe-bus et aspectibus et cum ... omnibus sivi pertinentibus ... tivi ... insinuavimus.

aeraclea - v. *Lx eraclea.*

aerarius - *e-* MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 966, 145, 7: al., *he-* I 2, a. 955, 36, 6: al.

1 **aereus** - *e-* MON. NEAP. ARCH. II, a. 991, 110, 3, *he-* II a. 985, 51, 11: IV, a. 1020, 144, 10.

2 **aereus** - v. *Lx* et *A2 aerius.*

aerigo - v. *A1 erigo.*

aeris sceptrum - v. *Lx erysisceptrum.*

aerius (-re-) - GL. PLAC. 23, 2, 10 heroes dicuntur viri -i vel caelo digni. — *-ae nequitiae,* de spiritibus malis: RATH. Prael. 314 A 5 ut gigas pugna fortiter contra -as nequitias: SERM. ROFIL. 381 E 11 quanta in eis virtus contra spirituales -asque fuerit nequitias. — N.. locut. *luce sub -a,* sub caelo: VERC. INSCR. 6744, 2 luce sub -a vicit ... religio.

aerugo - *e-* inf. — GL. PLAC. 21, 2, 8 e-o, vitium ferri, ab erodendo dicta non ab aeramento.

aerumaeruma - fort. perperam pro *aeruma* vel *aeramina* vel *aeramenta* (cf. THES.): PAUL. DIAC. Fest. 24, 8 -a utensilia ampliora.

aerumna - *e-* IOH. VIII 20, 32.

aerumnosus - *e-* EP. LANG. 701, 23: inf., *erumpn-* 715, 19. — Acc. pl. masc. *e-us* GL. PHILOX. 182, 1, 33.

aerumnula - PAUL. DIAC. Fest. 22, 13 -as Plautus (frg. inc. 11) refert fuscillas, quibus religatas sarcinas viatores gerebant.

aesculator - nummularius: GL. PHILOX. 144, 1, 31 -r: χαλκολόγος.

aesi - v. *Lx etsi.*

aesitatio - v. *A1 haesitatio.*

aestas - *ext-* MON. NEAP. ARCH. II, a. 982, 16, 5.

aestimatio - *e-* MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 820, 7, 7: IOH. VIII 171, 23, *e-aci-* LEX ROM. RAET. 306, 14.

aestimator - *e-* SACR. GEL. 240, 20: CARTM. 596, 2, 1.

aestimia - PAUL. DIAC. Fest. 24, 15 -as aestimationes.

aestimo - *e-* CARTM. 596, 2, 2, IOH. VIII 30, 8: inf. — Seq. *ut* cum coni.: QUAEST. MON. 593, 13 e-o ut omo ipsius quam pervenerit ad etate quae vocatur senectis... — *Nihil -are* pro *nihili -are*: ANAST. Vita Bas. 299 C 8 docebat eos (*scil.* iuvenes) ... nihil -are a quibuscumque collatos honores.

aestivus - *e-* GL. BER. 383, 9.

aestuatio - aestus, transl.: CASS. Hist. 147, 1 haec siquidem litterae ad -em perduxerunt eos, qui fuerint in synodo congregati.

aestuo (e-) - trans.: RESURR. 104, 324 -at et rapido turbatus vertice flammas. — Transl.: RESURR. 51, 21 quid faciat laetis ut vitis -et uvis.

aestus - *e-* TOL. INSCR. 684, 11. — De flammis inferni: RESURR. 102, 311 illi praecipitem pulsi tolluntur in -um.

aet - v. *A2 et.*

1 **aetas** (e-) - sing. gen. *-es* LEX ROM. RAET. 388, 7, acc. *-e* inf., abl. *-em* LEX ROM. RAET. 429, 24. — Aetas qua puer sui iuris fit: QUAEST. MON. 593, 13 pervenerit ad -e: 590, 9 infanti intra -e et esset et abuerit ... tutor: MON. NEAP. ARCH. I, a. 942, 128, 7 pro vice ... germani nostri qui infra -e esse videtur; *maior -s*, ead. signif.: PAUL. DIAC. Hist. Lang. 129, 22 qui iam in maiore -e constituti erant. — Aetas qua puer nondum sui iuris est: CASS. Var. 7, 41 gloriosa est supplicatio, quae veniam quaerit -is: quando se gravitatem de moribus profitetur accipere, quam maturitatem vitae adhuc non contigit intulisse. V. et *Lx etas.*

2 **aetas** - v. *Lx estas.*

aeternus - *-us iudex*, epith. Dei: ALBING. INSCR. 7793, 6 ante tribunal -i iudicis mecum causam dicis. — *-um iudicium*, de ultimo iudicio: MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1008, 39, 4 dum ... cogitare cepissem diem mortis et -um iudicium. — Assiduus: RESURR. 115, 392 -isque Deum precibus placate tremendum. V. et *Lx eternus.*

aethaereus - v. *A1 aethereus.*

aether (e-) - de beatorum sede: LIB. SACR. 30, 1, 57 sic nuptam Christo susceperunt -a.

aethereus (-ri-) - *-um regnum*, de beatorum sede, paradiso: SERM. ROFIL. 380 E 5 beato Paulo ... aeternitatem largitus est -o in regno: LIB. SACR. 105, 2, 7 antistes Ambrosius -um migravit ad regnum; *-ae arces*, ead. signif.: MEDIOL. INSCR. 6266, 4 purior -as graderis sine carne per arces: IOH. XII 1024 C 13 sancti Benedicti in -is arcibus praemia ... consequi mereatur.

aetherius - v. *A2 aethereus.*

aetiam - v. *A2 etiam.*

aetus - v. *Lx estus.*

aeuangelista - v. *A2 evangelista.*

aevum - *e-* inf. — GL. BER. 362, 7 proprie 'e-um' eternitas est.

aevus - v. *Lx evus.*

aferesis - v. *A2 aphaeresis.*

affaber - *adf-* inf. — PAUL. DIAC. Fest. 25, 19 adf-um fabrefactum.

affatio - *adf-* inf. — GL. PHILOX. 140, 2, 23 adf-o: ἐπίλογος, πρόσφ<ασ>ις, προσομ[ε]ιλία.

afferesis - v. *A2 aphaeresis.*

affermatio - v. *A2 affirmatio.*

affero - *se -rre*, se praebere, offerre: CASS. Inst. 21, 7 quae nos, ut se locus attulit, Domino iuvante, quantum valuimus ... ostendimus: 59, 15 ubicumque se locus attulit, gentilium exempla dulcissima varietate permiscuit.

afficio - *adf-* inf. — PAUL. DIAC. Fest. 2,21 adf-ta femina ... vel in bonam partem dicitur, velut honorata, vel in malam, quasi ad extremum periculum adducta.

affigo - constituere: DION. Ep. Pasch. 23 C 5 in ipso concilio venerando decemnovennalem cyclum regulariter -entes. — In imag.: SACR. GEL. 114, 24 lignum crucis, in quo nostra secum -xit (Christus) delicta.

affiguro - agnoscere: ANAST. Vita Ioh. El. 506, 2, 73 (venditores) coeperunt -are eum (*scil.* Petrum).

affiliatus - *atf-* inf. — Nom., sing. *-o* inf., pl. *-us* MON. NEAP. ARCH. II, a. 982, 24, 5: al. — Filius adoptivus: MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1016, 72, 16 chartula securitatis quem exinde fecerunt iohannes ... et alio iohanne -us mauri: IV, a. 1016, 81, 5 stephano ... qui fuit atf-o quondam donati.

affilio - v. *A1 adfilio.*

affirmatio - *affe-* PETR. SUBD. Iul. 880, 4. — CASS. Inst. 115, 9 -o est enuntiatio alicuius de aliquo, ut Socrates est: BOETH. Cath. syll. 797 C 4 enuntiatio autem in duas partes secabitur, in -em et negationem.

affirmative - in modum affirmativum: BOETH. Cath. syll. 799 A 4 ad eundem (*scil.* ordinem) sunt propositiones quae de eodem idem demostrant vel -e vel negative.

affirmativus - ad affirmandum inserviens: BOETH. Anal. pr. 639 B 5 propositio ergo est oratio -a vel negativa.

affirmo - ind. pf. *adf-aberunt*: MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1015, 77, 25.

afflictio - affectio: DION. Gr. Nyss. hom. 363 C 4 haec autem gutta lacryma nominatur, ita intellegendum est ex -e contraria.

affligo - de iis qui paenitentiam agunt: PS. GREG. Exp. 551 B 2 cum carnem aliquis perfecte -xerit, tunc suavissimum Deo in dulcedine melos reddit: SERM. ROFIL. 380 C 3 Rofillus ... carnem suam sedule -ebat, ut divinis praeceptis subiectorum saginaret animas: ANAST. Vita Ioh. El. 506, 2, 55 -xit autem se ipsum et ieiunio multo. — De iis qui poena aeterna damnati sunt: PS. GREG. Exp. 552 B 2 malens in hac vita per poeni-

tentiam et flagella conteri quam in futuro horrendis suppliciorum cruciatibus -i : 553 B 2 hoc indesinenter votis omnibus concupisco, ne me ... cum reprobis vel cum purgandis flammis atrocibus -as.

affluens - comp., abl. sing. *-iori* Anast. Vita Bas. 302 C 11.

afflumine - v. *A2 ad* et *A2 flumen.*

affluo - seq. *de*: Cass. Var. 17, 22 iniquum est ut de una substantia ... alii abundanter -ant.

affluxio - defluxus: Gl. Plac. 13, 1, 24 aporria ... est autem -o vel derivatio vel faeces vel reliquiae ac sordes elementorum quae in aera purgantur: 17, 2, 19 conluvio: congregatio sordium quae fit ex -e multa.

affratatio - assumptio in fratrem: Mon. Neap. Arch. II, a. 982, 25, 7 hanc chartula -is ... sit vobis firma et stabilis semper.

affrato - *adfr-* inf. — Ind. pf. 2ª pers. pl. *adf-tastis* inf. — Fratris iura tribuere: Mon. Neap. Arch. II, a. 982, 24, 15 nos ibidem adf-astis in ipsa medietate vestram de ipsa pecia de terra que pertinet ad ipso sancto vestro monasterio: IV, a. 1020, 140, 15 illut (*scil.* fundus) vobis pertinet in sancto vestro monasterio ... ubi vos una cum sancta tota vestra congregatione monachorum me -astis.

affunditus - ab *ad* et *funditus*: Mon. Neap. Arch. I 2, a. 976, 245, 3 nos ... eadem rem quam perlegitur in superdicto loco offeruimus ... cum vice de viis sui transactibus nomine et -us eos ipsa ecclesia et eius rectoribus abendum securomine sine omnes nostras vel nostris heredibus contrarietate.

afrodes - v. *Lx aphorodes.*

agaria - v. *A2 angaria.*

agea - *-ar* Gl. Philox. 143, 2, 2. — Paul. diac. Fest. 9, 24 -a via in navi dicta, quod in ea maxime quaeque res agi solet.

agear - v. *A2 agea.*

agellus - *ha-u* Mon. Neap. Arch. I 2, a. 963, 112, 8.

1 **ager** - *ac-* Gl. Philox. 145, 1, 10, *agg-* Ps. Ambr. Cantian. 429 F 7. — Nom. sing. *-um* Lex Rom. Raet. 395, 3. — N. locut. *restibilis -r*: Paul. diac. Fest. 353, 5 restibilis -r fit, qui biennio continuo seritur ferreo spico. — Transl.: Cass. Inst. 20, 4 sic nobis -r Dominicus ... spiritales fructus Domino largiente concessit; *animatus -r*, de hominum corpore: Dion. Gr. Nyss. hom. 406 A 8 tale quid et in nostro hoc animato -o mirabiliter a natura perfectum est, imo potius a Domino formatore naturae nostrae.

2 **ager** - v. *A2 acer* et *A2* 1 *agger.*

agglomeratus - *adg-* inf. — Paul. diac. Fest. 24, 6 «axe adg-i universi stantes», id est, cohortibus et legionibus.

aggravatus - v. *Lx adgravatus.*

aggravo - *aegr-* Chron. Alt. 23, 2.

aggredior (adg-) - part. pf. *adgretus* inf. — Paul. diac. Fest. 6, 4 adgretus, apud Ennium (*Ann.* 588) «adgretus fari», pro eo, quod est adgressus, ponitur, quod verbum venit a Graeco <ἐγείρομαι> [surgo]: 68, 14 egretus et adgretus ex Graeco sunt ducta a surgendo et proficiscendo. — Seq. *super*: Ios. Fl. Apion. 90, 19 super nos auxiliatores suos et amicos -sus est.

aggregatio - *abg-* Gl. Philox. 140, 1, 2. — In arith., de numerorum collectione: Boeth. Inst. ar. 1098 C 8 pones I, eique aggregabis II, tunc respicias ex hac -e qui numerus factus sit.

aggrego (adg-) - *agr-* Ioh. viii 104, 32. — Sensu spirit.: Sacr. Greg. 49, 15 sempiterne Deus, ... libera eos ab idolorum cultura et -a ecclesiae tuae sanctae. — Cumulare: Paul. diac. Hist. Lang. 98, 1 cum multa de thesauris quos Iustinus -averat. — In arith., de numeris: Boeth. Inst. ar. 1098 B 11 primo secundum -abis: 1098 B 13 totam summam in illum multiplicabis quem posterius -averas.

agimatus - v. *A1 aginatus.*

agimus - v. *A2 azymus.*

agina - Paul. diac. Fest. 9, 12 -a est, quo inseritur scapus trutinae, id est, in quo foramine trutina se vertit.

aginator - Paul. diac. Fest. 9, 12 agina est, quo inseritur scapus trutinae, id est, in quo foramine trutina se vertit, unde -es dicuntur, qui parvo lucro moventur.

agiogr- - v. *A2 hagiogr-.*

agitativus - mobilis: Boeth. Top. Arist. 952 B 7 pari modo eadem (*scil.* anima) stativa et -a esse videtur.

agitator - *-ur* inf. — Gl. Philox. 154, 2, 25 agit<at>ur: ἡνίοκος, ἐλάτης.

agitor - v. *A1 ago.*

agitur - v. *Lx igitur.*

agium - Paul. diac. Fest. 2, 23 aquagium quasi aquae -um, id est aquae ductus appellatur.

agius - v. *A2 hagius.*

agmen - in metaph., sensu spirit.: Lib. Sacr. 92, 2, 24 ut receptus inter -a beatorum spirituum loca nesciat inferorum.

agneus - epith. Christianorum: Rath. Prael. 245 B 8 appellari iure mereantur Christiani vel -i, id est mites non feri.

agnia - v. *A1 agna.*

agnicio - v. *A2 agnitio.*

agnitio - *-cio* Lex Rom. Raet. 358, 13: al. — Agnati: Lex Rom. Raet. 358, 7 colona ... cum -es, hoc est cum tercia parte de ipsos filios, ad primarium dominum revocetur. — *Ad -em alcis esse*, ei notum esse: Rath. Prael. 159 B 2 ad -em hominum virtus tua erit.

agnosco - seq. *quia* cum ind.: Ios. Fl. Apion. 112, 13 et cum peccaverint, tunc -unt ab aliis quia legem probantur esse praevaricati.

agnus - *acn-* Tol. inscr. 684, 13, *aign-* Mon. Neap. Arch. IV, a. 1016, 95, 12.

ago - ind. pf. *agerunt* Lex Rom. Raet. 402, 12, *axit* inf. — Paul. diac. Fest. 3, 7 axit autem dixisse antiquos pro egerit, manifestum est. — *-ere vices*, de vicariis: Cass. Var. 333, 1 Ambrosio ... -enti vices; *-ere cancellos*, cancellarium esse: Cass. Inst. 56, 22 Marcellinus Illyricanus, qui adhuc patricii Iustiniani fertur -isse cancellos. — Efficere: Resurr. 53, 32 fecundatas animalibus egit (Deus) harenas. — Se praebere: Cass. Var. 13, 10 -isti per cuncta iudicem totius erroris expertem. — Indicere: Rath. Opusc. 586 C 2 de talibus igitur cum nulla penes nos omnino sit quaestio, unde synodus -i deberet? — Edere: Quaest. mon. 590, 54 sic praecipit lex Romana in libro qui vocatur Novella, quae egit Iustinianus imperator. — In re for.: Cartm. 596, 1, 16 si amodo unquam in tempore habeatis -ere aut causare tu aut tui heredes contra illum. — De subscriptione instrumentorum publicorum vel privatorum: Rath. Opusc. 602 B 15 -um Balsemade feliciter. Amen. — *-tum est ut*, factum est ut: Anast. Vita Ioh. El. 503, 2, 21 -tum est ut innotesceret ... animus.

agolitus - v. *A2 acolythus.*

agon - *-n sanguinis*, de martyrio: Cass. Inst. 80, 27 scientes quia non solum in -e sanguinis aut in virginitate carnis sint coronae; *-is certamen*, ead. signif.: Anast. Ep. Tres 738 D 4 beatus Methodius, qui ... ob suae confessionis et -is certamen veraciter veneratur et colitur.

agonalia - *-aria* Gl. Philox. 143, 2, 18. — Paul. diac. Fest. 9, 17 Agonium etiam putabant deum dici praesidentem rebus agendis; -a eius festivitatem.

agonaria - v. *A2 agonalia.*

agonensis - Paul. diac. Fest. 9, 20 quia agonos dicebant montes, Agonia sacrificia, quae fiebant in monte; hinc Romae mons Quirinalis Agonus et Collina porta -is.

agonia - Paul. diac. Fest. 9, 16 agonium dies appellabatur, quo rex hostiam immolabat; hostiam enim antiqui -am vocabant : 9, 26 -as hostias putant ab agendo dictas: Gl. Philox. 143, 2, 19 ag[l]onia: ἱερεῖον.

agonista - transl., sensu spirit.: Vita Apian. 325, 1, 69 per omnia in Dei amore fixus, fortis -a permansit: Rad. Pard. 371, 1, 23 omnibus ... audientibus vel videntibus palmam istius -ae.

agonisticus - de cibo, levior: Rath. Prael. 326 B 1-2 luctaturis ... abstinentia indicebatur, ita ut etiam cibus eis -us daretur, id est levior, qui corpus reficiendo roboraret, non gravando elideret.

agonium - Paul. diac. Fest. 9, 15-16 -um dies appellabatur, quo rex hostiam immolabat; hostiam enim antiqui agoniam vocabant. — Paul. diac. Fest. 9, 21 -um id est ludum, ob hoc dictum, quia locus, in quo ludi initio facti sunt, fuerit sine angulo.

agonizo - de Christian. martyrum morte: Gel. Decr. 7, 142 gloriosa morte ... sub Caesare Nerone -ans coronatus est (Paulus).

agonus - Paul. diac. Fest. 9, 18 antiqui ... -os dicebant montes: 304, 11 Quirinalis collis, qui nunc dicitur, olim -us appellabatur.

agrego - v. *Lx* et *A2 adgrego.*

agricola - transl., *-a Dei*, Apostolorum epith.: Anast. Ep. Theod. Papae 584, 36 fides quoque orthodoxa, quae ... per -as Dei nostri, sanctos videlicet apostolos, eluxit.

agricultura - in metaph.: Anast. Theod. Stud. 732 D 9 si operarius evangelice nominatus est, consequenter et -am spiritualem perfecit (sanctus Bartholomeus).

agrostis - v. *Lx agrestis.*

agrum - v. *A2 1 ager.*

aguminus - v. *A2 hegumenus.*

agurium - v. *A2 augurium.*

agustus - v. *A2 augustus.*

agutus - v. *A2 acutus.*

ah - *a* inf. — PETR. PIS. Gramm. 168, 9 (adverbia) hortandi, ut heia ... a.

ahelo - v. *Lx anhelo.*

aher - v. *A2 aer.*

ahera - v. *A1* et *A2 area.*

aiaceo - v. *Lx adiaceo.*

aidus - v. *A1 idus.*

aiecenciae - v. *Lx adiacentiae.*

aignus - v. *A2 agnus.*

aio - seq. *ad* et acc.: PAUL. DIAC. Hist. Lang. 160, 14 -it ad regem; seq. *eo quod* cum coni.: IOS. FL. Apion. 50, 10 -it autem eo quod vates quidam semet ipsum peremerit.

aiutor - v. *A1 adiutor.*

aiutorium - v. *A1 adiutorium.*

ala - *ha-* GL. PHILOX. 186, 1, 17. — Transl., tutela: IOH. VIII 258, 11 quatenus sub -a et regimine atque defensione beati Petri apostoli ... perseverare ... procurastis.

alapor - GL. PLAC. 13, 1, 1 -ari est alapas minari, id est foedam et superbam caedem.

alaris - *ha-* GL. PHILOX. 186, 1, 20.

alatus - transl.: CASS. Var. 34, 6 stat pigra ratis tumentibus -a velis.

albacio - *abalc-* inf., *alva-* inf. — Opus quoddam ad curationem vitis pertinens: MON. NEAP. ARCH. I 2, a.968, 162, 28 vites ubi necessum fuerit omni annuo ibidem ponendi et plantandi quamque potandi et alva-andi: IV, a. 1001, 2, 6 abalciare et potare et propaginare et ramare et sepa propaginare et roncare debeamus: IV, a. 1003, 20, 19 illut per omni annuo apto tempore bene et diligenter laborare et excolere seu propaginare et -are debeamus: al.

albaro - v. *A1 arbor.*

albatus - transl., de baptizatis: PAUL. DIAC. Hist. Lang. 169, 26 quem Christi gratia purgans protinus -um vexit in arce poli.

albogalerus - PAUL. DIAC. Fest. 9, 27 -us a galea nominatus. Est enim pilleum capitis, quo Diales flamines, id est sacerdotes Iovis, utebantur.

albucium - v. *albucus.*

albucus - *-cium* inf. — GL. PHILOX. 145, 2, 19 -cium: ἀσφόδελος.

1 **albus** - abl. sing. *-u* AN. EX DIV. 135, 24. — *In -is*, de hebdomada quae Pascha subsequitur: CAPR. LECT. 198, 2, 12 feria II in -is. Lectio Actuum Apostolorum.

2 **albus** - v. *A2 alvus.*

alcyonum - v. *Lx alcyoneum.*

aldaricius - v. *Lx aldiaricius.*

aldea - v. *A1 aldia.*

alebh - v. *A2 aleph.*

alebrius - GL. PHILOX. 145, 2, 27 ale<b>r-: εὔτροφος, θρεμβος γροφευς... — PAUL. DIAC. Fest. 23, 17 -a bene alentia.

aleph - *-ebh* PAUL. DIAC. Spec. 626, 5.

aletudo - PAUL. DIAC. Fest. 25, 10 -o corporis pinguedo.

alfa - v. *A2 alpha.*

alfabetum - v. *A1* et *A2 alphabetum.*

algiosus - algore plenus: GL. PHILOX. 145, 2, 23 -us: δύσριγος.

alia - v. *Lx ilia.*

alibit - v. *A1 alibi.*

alicarius - *-us*, subst., operarius qui alicam tractat: PAUL. DIAC. Fest. 7, 12 pistrina -orum. — *-a*, subst.: PAUL. DIAC. Fest. 7, 11 -ae meretrices appellabantur in Campania solitae ante pistrina alicariorum versari quaestus gratia.

alicniscna - v. *A2 alienigena.*

alicubi - *nusquam ... non -i*, nusquam ... nusquam: RATH. Prael. 298 A 15 consilia dehinc ecclesiae nusquam, conventus synodici non -i, nil ecclesiastica lege approbatur aut improbatur.

alicus - v. *Lx, A1* et *A2 aliquis.*

alienigena - *-icniscna* (an potius *alienisena* ?) CONC. INSCR. 8769, 4.

alienus - *abeo* pro *alieno* QUAEST. MON. 591, 36. — Acc. sing. masc. *-us* LEX ROM. RAET. 372, 14. — Alius: RATH. Prael. 149 B 12 quod vero tibi fieri non vis, ne -o feceris. — Immunis: CASS. Var. 35, 15 ab exilio ... te praecipimus -um. — *Mentis -us*, amens: GL. PLAC. 18, 1, 35 impos, id est mentis -us.

aliesis - PAUL. DIAC. Fest. 6, 19 -is dies dicebatur apud Romanos obscenissimi ominis, ab Allia fluvio scilicet, ubi Romanus fusus a Gallis exercitus est.

aliger - subst., angelus: LIB. SACR. 58, 2, 56 Christo Domino in itinere occurramus, -i nobiscum ter sanctum ymnum honorifice proclamemus dicentes sanctus sanctus sanctus.

alimentum - transl., sensu spirit.: LIB. SACR. 27, 1, 3 caelestia -a percipimus intercedente beato Vincentio: 68, 2, 1 ut dulcia sacramentorum tuorum iam nunc -a percipiat (populus); *vitale -um*, de eucharistia: LIB. SACR. 32, 1, 26 refecti vitalibus -is quae-

sumus, Domine, ad vitam nutriamur aeternam.

alimodi - v. *A2 aliusmodi.*

alimonia - *aliis moniis* MON. NEAP. ARCH. II, a. 988, 81, 21: IV, a. 1002, 6, 29. — Abl. pl. *-nis* MON. NEAP. ARCH. II, a. 991, 109, 15. — Transl., *cibus spiritualis -ae*, *caelestis -a*, de eucharistia: LIB. SACR. 11, 1, 37 repleti cibo spiritualis -ae te, Domine, supplices deprecamur: 108, 1, 23 repleti -a caelesti et spiritali poculo recreati quaesumus, omnipotens Deus, ut ab hoste maligno defendas.

alio - alio loco, alibi: RATH. Prael. 184 D 4 tam istius quam aliorum similium hic ... utor sermone, ut et qui -o nequeunt, hic valeant eorum dicta invenire.

alionaricius - v. *A1 aldionaricius.*

alioquin - PETR. PIS. Gramm. 169, 11 causales coniunctiones XXXVI sunt: si ... -n; 169, 13 rationales coniunctiones XVII sunt: ita ... -n.

alipergum - hospitium: MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1017, 112, 33 ut quando abbas vel monachus inde in hanc urbem salernitana advenerit ... faciamus.

alipilarius - servus in balneis alas vellens: GL. PHILOX. 145, 2, 33 -us: δροπακιστής.

aliquando - *ha-* MON. NEAP. ARCH. II, a. 994, 130, 11. — Cum *numquam* redund.: ANAST. Vita Ioh. El. 506, 2, 54 numquam -o ... assuetus. — *-o tempore*, aliquo tempore, aliquando: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 934, 77, 7 nullatenus habeatis licentiam memoratas terras a potestate ipsius ecclesie -o tempore subtraere: IV, a. 1011, 46, 31 nullatenus presummimus ... -o tempore ... vendere.

aliquantolus - v. *A1 aliquantulus.*

aliquantum - *in -um*: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 937, 103, 6 et proinde nobis exinde in -um in ... monasterio pertinet.

aliquatenus - *-ti-* IOH. VIII 27, 30: 136, 33.

aliquatinus - v. *A2 aliquatenus.*

aliquilibet - *-ivet* MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 977, 248, 21.

aliquilivet - v. *A2 aliquilibet.*

aliquis - *cui* pro *alicui* LEX ROM. RAET. 381, 3, sing. neutr. *-quit* PAUL. DIAC. Hist. Lang. 124, 4: LEX ROM. RAET. 333, 17: inf., *-quot* PAUL. DIAC. Hist. Lang. 121, 27: MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 970, 179, 18, *-co* inf., *-cum* inf., *-cos* inf. — Sing., nom. masc. *-i* LEX ROM. RAET. 411, 11, acc. masc. *-is* 321, 13, *-id* 396, 9, *-co* 431, 25, fem. *-a* 431, 26, *-od* 368, 13, neutr. *-em* MEDIOL. INSCR. 6186, 5, *-e* LEX ROM. RAET. 435, 1, *-i* 428, 1, *-co* 367, 3, *-cos* 439, 29, *-cum* 401, 7, abl. neutr. *-a* LEX ROM. RAET. 385, 12; pl., nom. masc. *-is* 426, 25, neutr. *-id* 383, 22, acc. fem. *-a* QUAEST. MON. 593, 26, abl. masc. *-id* inf. — *-od*, pron.: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 927, 42, 17 non habeatis licentiam ... de memorata ecclesia ... mihi exinde -od tollere per nullum modum; *nihil -od*, nihil aliud: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 916, 20, 3 nihil mihi de ipsa portione ... exinde -od remansit: al.; *-id*, adi.: LIB. SACR. 174, 2, 39 si per -id maleficium ... peccatum suum tegere voluerit: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 820, 7, 7 si ipsa benditio in -id modis remeliorata paruerit; seq. *si*: LEX ROM. RAET. 386, 6 si -is contra hunc factum testamentum appellare ... voluerit: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 920, 25, 23 si -od ... Deus dederit. — Ullus: SERG. I 34 C 4 absque -a remoratione.

aliquit - v. *A1* et *A2 aliquis.*

aliquociens - v. *Lx aliquotiens.*

aliquod - v. *A1* et *A2* 1 *aliquot.*

aliquommodo - aliquo modo: MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1011, 47, 1 nec ego nec meis propriis heredibus nullatenus presummimus ... illos alicui vendere nec cedere aud infiduciare neque -o illos scriare aud alienare per nullum modum.

aliquorsum - aliquo: TRANSL. MAGNI 709, 40, 17 corpus immobile ab humo vel elevare vel -m returnare.

1 **aliquot** - *-d* PAUL. DIAC. Hist. Lang. 50, 5. — N. locut. *plus -t*, aliquanto plus: QUAEST. MON. 591, 18 quod tuliset ea furtum valente plus -t de sex solidos.

2 **aliquot** - v. *A2 aliquis.*

alisso - v. *A1 allido.*

alithenus - v. *A1 alithinus.*

aliubi - cum *per* coniung.: MON. NEAP. ARCH. IV, a.1019, 130, 1 si nos vel nostri eredes de hanc terra salernitana exierimus per -i ad abitandum.

aliunde - propter ullam aliam causam: RATH. Prael. 196 C 12 ab hoc nuptiarum bono alieni; quod -e non est bonum, nisi propter tam insolubile vinculum.

aliundem - v. *Lx aliunde.*

aliundet - v. *A1 aliunde.*

alius - *ha-* MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 965, 139, 19 : IV, a. 1017, 109, 12 : al., *all-* MART. HIER. 72, 3, 1 : QUAEST. MON. 590, 64, sing. neutr. *-ut* AN. EX DIV. 133, 28 : LEX ROM. RAET. 383, 4, *alis* pro *aliis* MART. HIER. 34, 2, 4 : CAP. VIRCEB. 313, 6, *alorum* pro *aliorum* MART. HIER. 7, 1, 4. — Sing., nom. masc. *-a* LEX ROM. RAET. 407, 3, dat. masc. *-us* MART. HIER. 91, 3, 9, acc. masc. *-ud* ANAST. Vita Ioh. El. 509, 2, 28, *-o* MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 937, 103, 15, fem. *-a* LEX ROM. RAET. 334, 3 : MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 928, 45, 13 : PETR. SUBD. Chron. 174, 24, neutr. *-um* MEDIOL. INSCR. 6244, 10, *-o* MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 820, 6, 13 ; pl., nom. masc. *-us* LEX ROM. RAET. 383, 23, fem. *-ud* AN. EX DIV. 132, 25, *-as* LEX ROM. RAET. 309, 9, gen. masc. *-is* MART. HIER. 40, 1, 13, acc. masc. *-us* LEX ROM. RAET. 381, 16, neutr. *-as* PETR. SUBD. Chron. 175, 21, abl. fem. *-e* MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 957, 60, 2. — Coniung. cum, *unus* : CASS. Inst. 121, 27 quodammodo quid illud sit in uno verbo posito, uno verbo -o declarat ; *omnis* : IOS. FL. Apion. 22, 11 omnem et -am contulit potestatem. — *Unus alii*, invicem : LEX ROM. RAET. 398, 16 ambo unus -ii pariter cartas faciant inter se. — *-a vita*, de vita aeterna, sensu Christ. : RATH. Opusc. 63 A 4 partem isti tales in -a vita cum nullo habeant sanctorum, sed cum Cham, Datham et Abiron.

aliusmodi - *alimo-* PAUL. DIAC. Fest. 25, 20.

aliut - v. *A*1 et *A*2 *alius*.

aliuta - PAUL. DIAC. Fest. 5, 15 -a antiqui dicebant pro aliter, ex Graeco ἀλλοίως transferentes.

aliva - v. *Lx oliva*.

alivi - v. *A*1 *alibi*.

allargo - *atl-* inf. — Ampliare, dilatare : MON. NEAP. ARCH. II, a. 996, 153, 6 licentiam abeamus atl-are illum cancellum meum qui est in parietem nostrum.

alleco - v. *A*1 1 *allego*.

allegatio - locus memoratus (ital. *citazione*) : RATH. Prael. 281 A 4 cuius ista -is tota est summa, nisi fallor, iste est finis.

alleluia - *in -a*, rubr. liturg. : LIB. SACR. 178, 1, 24 in -a. Quam speciosi pedes evangelizancium pacem (Is. 52, 7).

allevatitius - de puero qui ab homine, qui pater eius non sit, nutritur : RATH. Prael. 202 A 10 te -um, te nothum spuriumque demonstrat.

alligo (adl-) - subigere : IOS. FL. Apion. 18, 11 principes eius -antes de cetero civitates crudeliter incenderunt et deorum templa verterunt.

allisio - transl., ruina : PS. GREG. Exp. 614 A 11 gravis -o, per quam lux in tenebras vertitur et in ariditatem viror mutatur.

allius - v. *A*1 et *A*2 *alius*.

allocutio - *-quut-* IOH. VIII 106, 6. — Abl. sing. *-em* inf. — De sacerdotum praedicatione : PETR. SUBD. Chron. 170, 10 Gregorius Nanzianzenus ... plebem catholicam in ... oratorio catholico cotidianam -em continuit.

allocutivus - allocutionem exprimens : PETR. PIS. Gramm. 161, 13 (oratio est) -a in epistolis.

allocutorius - allocutionem continens : CASS. Hist. 4, 1 oratio -a Sozomeni in Theodosium imperatorem.

alloquor (adl-) - loqui : RATH. Prael. 212 C 15 ipse autem de te -itur et te fructum non dedisse conqueritur.

alloquutio - v. *A*2 *allocutio*.

allus - *ha-* inf. — GL. PHILOX. 186, 1, 21 ha-us : ποδὸς μέγας δάκτυλος : PAUL. DIAC. Fest. 7, 15 -us pollex scandens proximum digitum, quod velut insiluisse in alium videatur, quod Graece ἅλλεσθαι dicitur.

almificus - epith., Dei : VITA LEUC. 670, 8, 26 cuncti pariter immensas grates -o Patri, eiusque dilectissimo Genito sanctoque Flamini rediderunt ; sanctorum : LIB. SACR. 105, 2, 6 -us antistes Ambrosius aetherium migravit ad regnum : VITA ASPR. 178, 3 quidem ... -i Aspren ecclesiae adiit limina ; praesulum : IOH. VIII 171, 16 legati sedis apostolice ab antecessore nostro, Hadriano videlicet -o presule, Constantinopolim directi.

almitas - hon. tit. praesulum : IOH. VIII 68, 11 -is vestre fraternitatem ignorare non patimur, que et qualia ... mala et multiplices passi sumus iniurias.

almities - *-tus* inf. — GL. PHILOX. 146, 1, 24 -es : αιξησις (αὔξ-) ἀρχης (-αίως) : 146, 1, 26 -tus : ἀνατροφή, ἐναγωγή : 146, 1, 27 -t<i>es : κάλλος, ἀνατροφή[ς] : PAUL. DIAC. Fest. 7, 14 -es habitus almarum rerum.

almitus - v. *A*2 *almities*.

1 **almus** - PAUL. DIAC. Fest. 6, 28 -a sancta sive pulchra, vel alens, ab alendo scilicet. — De ecclesiis : NOLAE INSCR. 1370, 3

illum nunc Felicis habet domus -a beati: STEPH. v 813 C 12 Marino huius -ae sedis praesule.

2 **almus** - v. *A*1 *alnus*.

alo - v. *A*1 *aloe*.

alodis - abl. *-do* IOH. XII 1025 B 12.

alodium, alodum - v. *Lx alodis*.

alopecia - *-pi-* AN. EX DIV. 141, 13, *-pit-* 136, 9.

alopicia, alopitia - v. *A*2 *alopecia*.

alpecella - v. *A*1 *alpicella*.

alpha - acc. *-fam* inf. — PAUL. DIAC. Spec. 626, 27 koniugationis novem tertiae sunt species, coniugationis primae quarum prima quidem est -fam habens in vi cadit.

alphabetum - *-fa-* CASS. Inst. 19, 6.

alquiono - v. *Lx alcyoneum*.

altare (-ium) - nom. *-ius* BREV. HIEROS. 109, 15, acc. *-em* 109, 18. — *Sacrificium -is*, de missa: PETR. SUBD. Chron. 168, 5 constituit ut sacrificium -is non in sericum nec in pannum tinctum celebrari.

altario - v. *A*1 *altare*.

altaris - v. *Lx altare*.

altarium - v. *Lx, A*1 et *A*2 *altare*.

altarius - v. *A*2 *altare*.

altellus - PAUL. DIAC. Fest. 6, 29 -us Romulus dicebatur, quasi altus in tellure, vel quod tellurem suam aleret; sive quod aleretur telis; vel quod a Tatio Sabinorum rege postulatus sit in conloquio pacis, et alternis vicibus audierit locutusque fuerit. Sicut enim fit diminutive a macro macellus, a vafro vafellus, ita ab alterno -us.

alter - nom. masc. *-um* LEX ROM. RAET. 421, 10, gen. masc. *-rium* QUAEST. MON. 590, 58, *-i* LEX ROM. RAET. 414, 5, abl. masc. *-um* 394, 22, pl., nom. masc. *-os* 389, 10. — Alius: RATH. Prael. 211 C 5 sunt multa et in Scripturis, quae aliud per naturam, -um signant per intelligentiam; coniung. cum, *ullus*: IOS. FL. Apion. 103, 8 neque ullus -r Aegyptiorum; *nullus*: 188, 41 Ezechias ... circa causas sicut nullus -r expertus; *quispiam*: 46, 13 neque -ius cuiuspiam curam habere patiuntur; *quislibet*: RATH. Prael. 163 C 12 procurator, exactor ... vel cuiuslibet -ius publicae functionis minister es? — In form., *pars -i*, altera pars parti alteri: CARTM. 596, 2, 38 ita tradite pars -i inter vos duos libellos in uno tenore; *unius -ius*, alterius: 598, 2, 4 faciat unusquisque vestrum de sua porcione ... quidquid voluerit sine omni unius -ius contradictione.

alteras - PAUL. DIAC. Fest. 24, 22 -as ponebant pro eo, quod est adverbium alias.

alteratio - actus alterandi: BOETH. Top. Arist. 942 C 14 considerandum si neque corruptio neque -o voluptas.

altercapcio - v. *Lx* et *A*2 *altercatio*.

altercatio - *ha-* MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1015, 76, 34, *-capci-* QUAEST. MON. 590, 7.

altercatorius - ad altercationem pertinens: BOETH. Top. Arist. 1003 A 9 protervientes igitur, -as, et non dialecticas faciunt exercitationes.

alterco - coni. ppf. *-assemus* inf. — Sensu leg.: MON. NEAP. ARCH. II, a. 992, 119, 22 dum taliter -assemus iudicabit (= iudicavit) exinde inter nobis oc iudicio: IV, a. 1014, 72, 12 dum taliter -assemus ante iudicem ... tribuerunt inter nos hoc iudicium.

alterculum - GL. PHILOX. 146, 1, 31 -um: ἀνεμώνη.

altercum - *atergus* inf. — GL. PHILOX. 151, 2, 12 atergus: ὑοσκύαμος βοτάνη.

altero - mutare: BOETH. Top. Arist. 978 A 15 impossibile est singulum quoque esse sine propria differentia ... simpliciter enim non -amur secundum differentias.

alterplex - PAUL. DIAC. Fest. 7, 6 -icem duplicem.

altertra - PAUL. DIAC. Fest. 7, 7 -a alterutra.

alteruter - *ab -o*, alter ab altero: RATH. Prael. 193 C 6 coniuges ... debitum ab -o carnis exposcunt non voluntate propaginis, sed libidinis voluptate.

altetonans - v. *A*1 *altitonans*.

alticomis - v. *A*1 *alticomus*.

altilis - GL. PHILOX. 145, 2, 19 al[a]tiles: σιτισταί.

altilitas - GL. PLAC. 12, 2, 7 -e: ab alendo, id est ipsa res quae alitur.

altitonans - de Deo: IOH. VIII 181, 33 -em Dominum piissimas ei grates agentes laudavimus.

altitudo - transl., elatio: RATH. Prael. 228 B 1 videbis ille fastus, illa -o, illa superbia ... quid agent.

altrinsecus - GL. PLAC. 14, 1, 2 altrinsecus: hinc et inde, vel desuper.

altus - comp. *-ciores* LEX ROM. RAET. 313, 7. — Transl., nobilis: RATH. Prael. 166

C 11 nota vero te, quisquis es, qui de fastu -i gloriaris abusive sanguinis; pretiosus: Vita Ioh. El. 509, 2, 42 habebant vestimenta et argentum et alias res -iores. — *-um*, adv.: Gump. Venc. 220, 41 -um quasi vinci metuens clamat, in auxilium sui socios vocat.

alucinator - qui alucinatur: Paul. diac. Fest. 66, 19 elucum significat languidum et semisomnum, vel, ut alii volunt, -em et nugarum amatorem, sive †halonen†, id est hesterno vino languentem, quod ἕωλον vocitant Graeci.

alumnus - *-mpn-* inf., *-un-* Mediol. inscr. 6271, 5. — In imag.: Cass. Var. 46, 6 quid enim vobis credi possit optatius quam ut -os proprios ad ubera sua Roma recolligat ...? — Incola: Anast. Theod. Stud. 41 F 12 defende ... praecipue -os decoratae Lipareos; *caelorum -us*, de beatis: Verc. inscr. 6722, 3 qui (*scil.* antistes) martyr et -mpnus caelorum ecclesiam docuit. — F. *discipulus*, sensu spirit.: Lib. Sacr. 6, 55 qui (*scil.* Deus) ... -i tui Ambrosii ... sublimare dignatus es cathedram.

alumpnus - v. *A*1 et *A*2 *alumnus.*

alunus - v. *A*2 *alumnus.*

alus - v. *A*2 *alius.*

alvalcio - v. *A*2 *albacio.*

alveolus - nom. *-um* Paul. diac. Fest. 7, 17 -um tabula aleatoria.

alvesco - v. *A*1 *albesco.*

1 **alveus** - in imag.: Cass. Var. 5, 19 eloquium ... licet ab uno pectore proflueret, diversis tamen -is emanaret.

2 **alveus** - v. *A*2 *alvus.*

alvico - v. *A*1 *albico.*

alvisco - v. *A*1 *albesco.*

1 **alvus** - *alb-* An. ex div. 139, 24, *-eus* Gl. Philox. 146, 2, 8.

2 **alvus** - v. *A*1 *albus.*

ama - v. *A*2 *hama.*

amaenus - v. *A*2 *amoenus.*

amallo - v. *A*2 *admallo.*

amaneo - Gl. Philox. 146, 2, 19 -sit: ἀπεκοίτησεν.

amans - *-issimus*, epith. imperatorum: Cass. Hist. 103, 6 -issimi principis nostri Constantini. — N. locut. *copiose -issimus*: Cass. Inst. 56, 26 ut qui ante fuit in obsequio suscepto gratus, postea ipsius imperio copiose -issimus appareret.

amaracatio - v. *A*2 *amaricatio.*

amaresco - transl.: Rath. Prael. 331 A 14 audiat igitur laetus ne insolescat ... audiat tristis ne -at.

amaricatio - *amma-* Mon. Neap. Arch. I 2, a. 960, 79, 4, *amarac-* IV, a.1017, 120, 12, *ammarika-* I 2, a. 969, 173, 15, *omnia ma-e*, fort. perper. pro *omni ama-e* inf. — Molestia: Mon. Neap. Arch. II, a. 988, 81, 29 dare et dirigere debeamus oblates paria ... dua sine omnia ma-e.

amaritudo - salsedo: Paul. diac. Hist. Lang. 51, 8 videas ... dulces fluminum lymphas in -em verti.

amator - transl.: Rath. Prael. 197 B 9 a Christo unaquaeque anima post -es alienos, id est crimina diversa, ... repudiatur. — Sensu spirit., de Deo: Anast. Vita Ioh. El. 498, 1, 62 custos enim et -r, quando voluit, ... somnia ostendit.

amatus, us - actus amandi: Rath. Prael. 321 A 9 eius -u vel redamatu, visione et cognatione in aeternum fruemur.

ambascia - negotium: Lex Rom. Raet. 319, 16 infra duos annus (*sic*) hoc faciant ... praeter si ipsi litigantes aut per infirmitatem aut per forasticas -as ipsas causas agere non potuerint.

ambaxator - v. *A*1 *ambaxiator.*

ambedo - *ambest* pro *-it*: Paul. diac. Fest. 4, 24 ambest ita tertiae personae verbum est, ut nullam aliam habeat declinationem.

ambes - v. *A*2 *ambo.*

ambest - v. *A*2 *ambedo.*

ambicio - v. *Lx ambitio.*

ambidens - Paul. diac. Fest. 4, 28 -ens sive bidens ovis appellatur, quae superioribus et inferioribus est dentibus.

ambiguitas - dubium: Steph. v 802 C 56 quae te absque -e lingua confiteri et corde oportet credere; seq. *de*: Vita Gaud. Nov. 421, 18, 10 omnem -em de corruptione sacri corporis iuxta morem abiicientes.

ambimanus - Gl. Philox. 146, 2, 26 -us: περιδέξιος.

ambio - desiderare: Rath. Prael. 208 B 5 (Maria) ecce quo subiit elevata, quae post iugum portatum -ivit tacens sedere sola.

ambitus - de nummis, usus: Cass. Var. 129, 7 metallorum quippe -us solacia sunt hominum. — Spatium, transl.: Boeth. Diff. top. 1185 B 6 huiusmodi propositio aliquoties quidem intra -um argumenti continetur.

— Cupiditas: RATH. Prael. 178 B 2 multi enim lucri -u tegenda silentio vendunt loquendo.

ambligonius - v. *A2 amblygonius*.

amblygonius - *-li-* inf. — Obtusum angulum habens: BOETH. Diff. top. 1202 A 4 dicat aliquis ... alias (*scil.* formas triangulorum) in obtusum angulum tendi, quae sunt -igoniae.

1 **ambo** - *abb-* MON. NEAP. ARCH. II, a. 991, 112, 3, *amv-* I 2, a. 960, 83, 12, *an-* IV, a. 1016, 92, 3. — Nom. masc. *-us* LEX ROM. RAET. 384, 19, *-i* MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 953, 35, 3, fem. *-es* I 2, a. 955, 36, 20, gen. fem. *-e* LEX ROM. RAET. 385, 4, acc. masc. *-us* 431, 9.

2 **ambo,** nis - pulpitum: CASS. Hist. 587, 11 episcopus ... residens super -em, ubi solebat ... facere consuete sermonem: COD. CAR. 653, 1 eam (*scil.* synodicam epistolam) ... in -e relegi fecimus: RATH. Prael. 246 B 3 «obedire oportet Deo» ... non in analogio, non in -e, sed ante principes saeculi ... clamabat.

ambro - PAUL. DIAC. Fest. 16, 2 Ambrones fuerunt gens quaedam Gallica, qui ... rapinis et praedationibus se suosque alere coeperunt ... Ex quo tractum est, ut turpis vitae homines -es dicerentur.

ambrosea - v. *A1 ambrosia*.

ambulacrum - GL. PHILOX. 146, 2, 36 -um: διάστημα, περίπατος.

ambulo - venire: QUAEST. MON. 593, 31 recordare quoniam si servus -erit a mansione alterius. — *Ad maritum -are*, nubere: LEX ROM. RAET. 405, 2 si in alia civitate ad maritum -averit (filia), quartam porcionem de facultatem suam perdat. — In form. manumissionis, de *quattuor viis* -are: CARTM. 596, 2, 47 Martine, trade ... ad Marcoardum ... ut ... sit liber et habeat licentiam et potestatem de quattuor viis -are.

amburbialis - PAUL. DIAC. Fest. 5, 3 -es hostiae dicebantur, quae circum terminos urbis Romae ducebantur.

ambus - v. *A2 ambo*.

ameca, amecus - v. *A2 amicus*.

amentum - *amm-* GL. PHILOX. 147, 1, 10: inf., *arm-* inf. — PAUL. DIAC. Fest. 11, 3 amm-a, quibus, ut mitti possint, vinciuntur iacula, sive solearum lora; ex Graeco, quod est ἅμματα, sic appellata, vel quia aptantes ea ad mentum trahant: GL. PHILOX. 153, 2, 38 arm-um: ἅμμα τῶν ἀκοντίων.

amfora - v. *A2 amphora*.

amicabiliter - GL. PLAC. 13, 2, 6 amiciter: -r.

amicdala - v. *A2 amygdala*.

amicinus - PAUL. DIAC. Fest. 14, 8 -um utris pediculum, ex quo vinum defunditur: GL. PHILOX. 147, 1, 3 -us: ἀσκοῦ στόμα.

amicio - PAUL. DIAC. Fest. 16, 9 amptermini, qui circa terminos provinciae manent. Unde -iri, amburbium, ambarvalia, amplexus dicta sunt.

amictorium - v. *A1 amictolum*.

amictus - primum ex presbyterorum indumentis, ital. *amitto*: ORDO ROM. 124, 23 subdiaconi ... accipiunt ad induendum pontificem ipsa vestimenta, alius lineum, alius cingulum, alius anagolaium (id est, -um).: RATH. Opusc. 559 A 9 nullus cantet sine -u, alba stola, fanone et planeta.

amicus - *ame-* inf., *ammi-* MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 952, 32, 13. — PAUL. DIAC. Fest. 14, 13 ab antiquis autem ameci et amecae per E litteram efferebantur. — Acc. pl. masc. *-is* LEX ROM. RAET. 351, 12. — Nota locut. *-us amicorum*: CENTC. INSCR. 3568, 4 hic requiescit Melleus magister ludi -us amicorum.

amigdaba, amigdala - v. *A1 amygdala*.

aministracio - v. *A2 administratio*.

aministro - v. *A2 administro*.

aminneus - v. *A1 amineus*.

amiscre - v. *A1 amisscere*.

amisum - v. *Lx anesum*.

amita - *-tt-* GL. PHILOX. 147, 1, 4.

amitanus - v. *A1 amitinus*.

amitta - v. *A2 amita*.

amitto - *amm-* LEX ROM. RAET. 386, 4. — Oblivisci: RATH. Prael. 176 A 9 sunt qui facile capiunt, difficillime amittunt. V. *Lx* et *A2 admitto*.

ammallo - v. *A2 admallo*.

ammaricatio, ammarikatio - v. *A2 amaricatio*.

ammentum - v. *A2 amentum*.

ammicus - v. *A2 amicus*.

amminiculator - v. *A2 adminiculator*.

amminiculum - v. *A1* et *A2 adminiculum*.

amministratio - v. *A1* et *A2 administratio*.

ammirabilis - v. *A2 admirabilis*.

ammiracio - v. *A2 admiratio.*

ammiratio - v. *A1* et *A2 admiratio.*

ammiror - v. *A2 admiror.*

ammisceo - v. *Lx admisceo.*

ammisio, ammissio - v. *A1 admissio.*

ammissum - v. *A2 admissum.*

ammitto - v. *A2 admitto* et *amitto.*

ammixtio - v. *A2 admixio.*

ammodo - v. *A2 amodo.*

ammodum - v. *A1* et *A2 admodum.*

ammonitio - v. *Lx, A1* et *A2 admonitio.*

ammor - v. *A2 amor.*

ammoveo - v. *A2 admoveo.*

amnensis - *-es-* inf. — PAUL. DIAC. Fest. 16, 5 -ses appellantur urbes sitae prope amnem, ut a mari maritimae.

amnesis - v. *A2 amnensis.*

1 **amnis** - PAUL. DIAC. Fest. 15, 24 -is proprie dicitur a circumnando, quoniam am ex Graeca praepositione sumptum, quae est ἀμφί, significat circum, et nare fluere.

2 **amnis** - v. *Lx omnis.*

amodo - *ha-* MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 965, 142, 4, *ammo-* IV, a. 1011, 44, 15. — Nota locut. redund. *-o a presenti die* : CARTM. 596, 2, 47 Martine, trade ... ad Marcoardum ... ut -o a presenti die sit liber.

amoenius - v. *A2 amoenus.*

amoenus - *-mae-* VERC. INSCR. 6728, 7, *-nius* GL. PHILOX. 147, 1, 18.

amoletum - v. *A2 amuletum.*

amonitio - v. *A1 admonitio.*

amonitorius - v. *A1 admonitorius.*

amont - v. *A2 amund.*

amor - *amm-* MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 946, 157, 9 : al., *ha-* II, a. 989, 89, 6.

amosio? - PAUL. DIAC. Fest. 24, 13 -o annuo.

ampendix - v. *A2 appendix.*

amphiteatrum - v. *A2 amphitheatrum.*

amphitheatrum - *-te-* GL. BER. 357, 3.

amphora - *-fo-* GL. PHILOX. 147, 1, 9.

amplector - transl., colere : ANAST. Vita Ioh. El. 498, 2, 65 cum pervenissem Alexandriam ego indignus ad -endos sanctos et victores martyres Cyrum et Ioannem; animo sequi : COD. CAR. 653, 1 eamque (*scil.* synodicam fidem) ... suscipientes atque -entes.

amplexus - transl., sensu spirit. : PS. GREG. Exp. 497 B 10 ad -us sponsae suae Christus venire disponens, humanitatem nostram dignanter assumpsit.

amplico - v. *A2 applico.*

amplis - v. *Lx amplius.*

amplium - v. *Lx amplius.*

amplius - magis : RATH. Prael. 245 A 1-2 tantum vero hac me occasione considero profecisse, ut nullum mihi -us quam te videam amplectendum.

amplus - comp., abl. sing. *-iori* : IOS. FL. Apion. 126, 1. — Magnus, plenus : MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 930, 52, 12 pro -iorem eius (*scil.* cartulae) firmitatem manus proprias subscripsi.

amplustre - v. *A2 aplustre.*

ampterminus - *amt-* inf. — PAUL. DIAC. Fest. 16, 9 -i qui circa terminos provinciae manent. Unde amiciri, amburbium, ambarvalia, amplexus dicta sunt : GL. PHILOX. 147, 1, 16 amt-us : δίκοθεν αρος.

ampul - v. *A2 ampulla.*

ampulla - *-ul* MON. NEAP. ARCH. II, a. 991, 109, 31. — Vas sacrum : ORDO ROM. 118, 22 unus autem ex acolythis stationarius ... gestans sanctum chrisma manu in mappula involuta cum -a.

amputo - PAUL. DIAC. Fest. 23, 9 -ta, id est circumputata, dicuntur ab eo, quod antiqui putum pro puro dicebant, unde deducuntur pudor et pudicus. — Transl. : LIB. SACR. 42, 2, 38 qui ad tuam gratiam percipiendam venire desiderant, -tis carnalibus maculis per sacri baptismatis regeneratione.

amsegetes - PAUL. DIAC. Fest. 19, 16 -es dicuntur, quorum ager viam tangit.

amterminus - v. *A2 ampterminus.*

amuletum - *-mo-* GL. PHILOX. 147, 1, 19.

amund - *amont* inf. — Sui iuris : CARTM. 597, 1, 4 sient illi qui in quadruvio in quarta manu traditi sunt et -ont facti sunt.

amurgia - v. *Lx amurca.*

amusis - v. *A1 amussis.*

amvo - v. *A2 ambo.*

amygdala - *amicd-* AN. EX DIV. 148, 6.

an - num RATH. Prael. 147 B 11 cuncta haec an ita se habeant per temetipsum explorato. — *An non*, necne : RATH. Prael. 152 B 13 quando volunt filios suos probare, utrum sui sint an non, mittunt illos inter serpentes.

anacilla - v. *Lx ancilla.*

anacoluthon - *-culaton* GL. BER. 374, 2.

anaculaton - v. *A2 anacoluthon.*

anagolaium - *amictus* (cf. s. v.) : ORDO ROM. 124, 23 subdiaconi ... accipiunt ad induendum pontificem ipsa vestimenta, alius

lineum, alius cingulum, alius -um (id est, amictum).

analogium - pulpitum: RATH. Prael. 246 B 3 «obedire oportet Deo» ... non in -o, non in ambone, sed ante principes saeculi ... clamabat.

analytice - analitica ars, logices pars: BOETH. Diff. top. 1173 B 11 et ea quidem pars quae iudicium purgat atque instruit, ab illis -e vocata, a nobis potest resolutoria nuncupari: al.

analyticus - gr. ἀναλυτικός, resolutorius, de Aristotelis libris: BOETH. Diff. top. 1193 A 2 quae facilius quisque cognoscet si prioribus -is operam dederit.

anas - PAUL. DIAC. Fest. 26, 24 -em dicebant morbum anuum, id est vetularum, sicut senium morbum senum.

anathema - *ha-* MON. NEAP. ARCH. II, a. 982, 26, 30. — Abl. sing. *-a* inf., acc. pl. *-as* I 1, a. 946, 159, 10. — Cum adi. fem. coniung.: IOS. FL. Apion. 44, 7 aut aliqua -a ibi nequaquam est: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 946, 137, 7 in nominata -a et poena subiaceamus. — Nota locut. redund. *sub -is interdictione*: STEPH. IV 977 B 15 statuentes ... sub -is interdictione nulli unquam liceat ... quae a praedicto domno Adriano papa data sunt ... auferre.

anathematismus - anathema: CASS. Hist. 101, 72 -um post fidem in eis prolatum sine tristitia esse credidimus.

anathemo - anathematizare: CASS. Hist. 50, 107 quapropter et abdicati et -ti sunt ab ecclesia: 67, 385 hos igitur -tos a fraternitate nullus vestrum suscipiat.

anatrupa - v. *A1 anatropa.*

anax - v. *Lx anas.*

anaxo - GL. PHILOX. 147, 1, 40 -ant: ὀνομάζουσιν.

anbo - v. *A1* et *A2 ambo.*

ancaesus - PAUL. DIAC. Fest. 18, 19 -a dicta sunt ab antiquis vasa, quae caelata appellamus, quod circumcaedendo talia fiunt.

anchorago - nomen piscis: CASS. Var. 362, 21 a Rheno veniat -o.

ancile - *-illa* fort. perp. pro *ancilia*: GL. PHILOX. 147, 2, 18 -illa: ὅπλα ἢ δοράτια.

1 **ancilla** - acc. sing. *-a* LEX ROM. RAET. 368, 27, nom. pl. *-as* 346, 8.

2 **ancilla** - v. *A2 ancile.*

ancillo - v. *A2 ancillor.*

ancillor - *anti-* inf. — Act. more: GL. PHILOX. 147, 1, 35 anti-are: θηλεύεσθαι, παλλακεύεσθαι.

ancipit - GL. PHILOX. 147, 1, 36 -it: ταφιβάλλει (ἀμφι-).

ancita - GL. PHILOX. 147, 2, 2 -a: ἐνδότατα.

anclabris - PAUL. DIAC. Fest. 10, 18 -is mensa ministeriis aptata divinis. Vasa quoque in ea, quibus sacerdotes utuntur, -ia appellantur: 67, 28 -is ea qua in sacrificando dis anclatur, quod est hauritur ministraturque.

anclator - *auc-* inf. — Qui ministrat: GL. PHILOX. 154, 1, 11 auc-or: ὑπηρέτης.

anclenea - v. *A1 anclena.*

anclo - *-gl-* inf. — GL. PHILOX. 147, 1, 38 -glare: ἀντλῆσαι: PAUL. DIAC. Fest. 67, 28 anclabris ea qua in sacrificando dis -atur, quod est hauritur ministraturque.

ancrae - *antr-* inf. — PAUL. DIAC. Fest. 10, 22 antras convalles vel arborum intervalla: GL. PHILOX. 147, 2, 14 -ae: ἄγκεα, αὐλῶνες.

anctus - PAUL. DIAC. Fest. 26, 23 -os, excruciatos: GL. PHILOX. 147, 2, 31 -os: ἀναγκασθέντας.

ancunulentae - PAUL. DIAC. Fest. 10, 20 -ae feminae menstruo tempore appellantur; unde trahitur inquinamentum.

ancus - PAUL. DIAC. Fest. 18, 13 -us appellatur, qui aduncum brachium habet, et exporrigi non potest: GL. PHILOX. 147, 2, 22 -us: mancus, κυλλός, λορδός.

andilaine - v. *A1 andilago.*

anditum - abl. pl. *-a* MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 967, 160, 26. — Aditus, ital. *andito*: MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 971, 202, 12 venumdedi ... duas membras ... cum introitas suas per porta et per -um et per curte commune: IV, a. 1012, 61, 14 a parte horientis est -um qui ingredit at domum.

ando - *ad-* MON. NEAP. ARCH. II, a. 992, 120, 1: *ha-* MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 976, 243, 15. — Ire: MON. NEAP. ARCH. II, a. 998, 186, 3 -abimus presentia iohanni iudici: IV, a. 1017, 112, 3 potestates habeant cum pastoribus illorum simul et porcos -are et pavere per omnes silvas. — Transl., de pecunia, in usu esse: MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1011, 47, 21 vobis dare debeamus ... tare unum in auro bonum de quale moneta bona

tunc -aberis (= *-aberit*, pro fut. *-abit*?) per ista civitatem.

androgynus - adi.: CASS. Hist. 328, 4 Baccho mulieri ecclesiam ... dicaverunt (pagani) et ad derisionem simulacrum illic statuentes -um, quod virum monstraret ac feminam.

andruo - PAUL. DIAC. Fest. 9, 1 -are id est recurrere a Graeco verbo ἀναδραμεῖν venit; hinc et drua vocata est.

anethum - *-tum* AN. EX DIV. 139, 4. — De Origene: CASS. Inst. 14, 16 quem (*scil.* Origenem) quidam non immerito more -i habendum esse dixerunt, qui, dum condiat pulmentaria litterarum, ipse tamen decoctus exsuccatusque proicitur.

anetum - v. *A2 anethum.*

angaria - *ag-* MON. NEAP. ARCH. II, a. 994, 130, 20.

angelicatus - hon. tit. episcopo tributus: RATH. Prael. 265 B 9 -um illum, apostolicatum illum ... non possis (rex) tua vi ... tua potestate tollere.

angelus - abl. pl. *-i* CAP. NEAP. 430, 31.

anglo - v. *A2 anclo.*

anglobes - GL. PHILOX. 147, 1, 39 -es: ποπάνου εἶδος.

angoilla - v. *Lx anguilla.*

anguina - GL. PHILOX. 147, 2, 40 -a (?): ἄγκυρα.

angularis - transl., *-es propositiones*, in log.: BOETH. Cath. syll. 800 B 8 contraiacentes sunt -es (propositiones) id est universalis affirmativa et particularis negativa.

angulariter - transl.: BOETH. Cath. syll. 800 D 5 contraiacentes (propositiones) dicuntur, quoniam universalis affirmatio vel negatio particularem affirmationem vel negationem -r respiciunt.

angusciae - v. *Lx angustiae.*

anguscio - v. *Lx angustio.*

anguste - CASS. Var. 19, 27 emantur late, quae vendantur -ius (= pluris).

angusto - angere: ANAST. Vita Ioh. El. 507, 2, 35 monachum corporalibus utilitatibus -tum: RATH. Prael. 181 C 4 interroga animum tuum, quid est quod eum tantopere -at.

angustus - de pretio, carus: CASS. Var. 117, 4 ut empta -iore pretio largius distrahantur. — Nota locut. *sub -is terminis*: CASS. Var. 63, 21 clementia non habet legem nec debet sub -is terminis benigna sequi.

anhelo - intr., transl., anxiari: CASS. Var. 101, 29 inter supremas enim angustias -antes votum est perire quam vivere; vehementer cupere: RATH. Prael. 181 C 15 -as dum exigis, formidas dum exigeris. — Seq. *in* et acc.: PS. GREG. Exp. 564 B 3 anima ... cum -are in Deum coeperit.

anicola - v. *A1 anicula.*

anicto - v. *A1 adnecto.*

anima - *ha-* MON. NEAP. ARCH. II, a. 989, 89, 6. — Abl. sing. *-e* MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 934, 76, 18, dat. pl. *-abus* SERM. ROFIL. 381 E 11. — *Corruptor -arum draco*, diaboli epith.: ANAST. Vita Bas. 303 A 6 rursusque ille corruptor -arum draco destinat daemones fornicationi praepositos.

animaequus - *-imec-* inf. — GL. PHILOX. 147, 2, 8 -cum: ἰσόψυχον: 148, 1, 14 -cus: ἔμψυχος.

animal - nom. pl. *-liis* MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1017, 112, 1.

animalis - *-is voluntas*: DION. Gr. Nyss. hom. 357 D 3 tres distantias voluntatum novit Apostolus: carnalem, ... -em vero, quae media inter virtutem malitiamque versatur, spiritalem.

animatio - GL. PHILOX. 147, 2, 39 -o: ψυχαγωγία.

animecus - v. *A2 animaequus.*

animola - v. *A1 animula.*

animus - *de -o*, sponte et sincere: ANAST. Vita Ioh. El. 513, 1, 23 assuevi, Domine, de -o dare.

anitas - *-tes* GL. PHILOX. 147, 2, 5. — GL. PHILOX. 147, 2, 1 -<i>tas: γηρουσία (γερ-).

annecto - v. *A1* et *A2 adnecto.*

annicolus - v. *A1 anniculus.*

annisus - v. *Lx adnisus.*

annitor - v. *Lx adnitor.*

annona - *ano-* LEX ROM. RAET. 382, 14.

annoto - v. *Lx* et *A2 adnoto.*

annua - GL. PHILOX. 148, 1, 18 -a: γραῦς πολυετής.

annualis - *-is circulus*, annus: BERT. Barth. Lip. 39 E 20 at vero si volueris, sicut in -i circulo, ut uniuscuiusque mensis ex aequo utilis omnibus modis conferatur numerus.

annualiter - annuatim: STEPH. V 816 A 14 decimas eidem praefato monasterio -r persolvi censemus.

annue - *anue* MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 969, 174, 12. — Annuatim: TRANSL. IAN.

786, 12, 5 huius metuendi memoriam cineris Byzantii -e celebrant Idus Novemb.: Lib. Sacr. 114, 1, 10 eius (*scil.* Iuliani) triumphi diem -e celebramus. — Nota locut. *(semper) omni -e, per omni -e*: Mon. Neap. Arch. I 1, a. 930, 50, 11 promittimus vobis ut amodo et semper omni -e per augusto mense ... persolbere debeamus: IV, a. 1016, 81, 27 bites ibidem omni -e ... plantare debeamus: IV, a. 1003, 21, 8 per omni -e cultare debeamus.

annullo - transl., sensu leg.: Steph. v 789 A 12 et quae ipse ... synodice gesserat dissolvere et -are ac irrita reddere.

annunciatio - *adnunti-* inf. — Nom. sing. *adnuntio* Sacr. Gel. 103, 17. — In liturg., de festivitate in honorem Mariae Virginis: Sacr. Greg. 241, 2 VIII kalendas apriles id est XXV die mensis martii. Adnunti-o sanctae Mariae.

annunciator - *-ti-* Rath. Prael. 229 D 6.

annuntiator - v. *A2 annunciator.*

annuntio - praedicare, sensu Christ.: Anast. Theod. Stud. 732 B 4 iste ergo, cum mitteretur mystice verbum Dei -are, haec divinitus audiret: Rath. Prael. 229 D 6 quamdiu verbum Dei -abitur, tamdiu annuntiator angelus dicetur et erit.

annuo - assentire, de Deo: Cod. Car. 649, 20 Deo -ente, perpetratum est: Vita Valent. Gen. 546, 1, 21 quod, Deo -ente, completum est.

annus - *ha-* Mon. Neap. Arch. I 2, a. 976, 242, 21, *anu* Vols. inscr. 2873, 1, *-uo* Mon. Neap. Arch. I 2, a. 955, 39, 21. — Sing., acc. *-us* Lex Rom. Raet. 430, 8, abl. *-um* Lex Rom. Raet. 320, 9, *-u* inf.; pl. acc. *-us* Lex Rom. Raet. 322, 9: Neap. inscr. 1535, 1. — Nota locut. *omni -o*, quotannis: Mon. Neap. Arch. I 1, a. 912, 15, 10 omni -u ... pro exenium dare debeatis pullum unum: I 2, a. 953, 35, 2 liceas nos ... omni -o seminare. — *Infra -is esse*, de eo qui nondum sui iuris est: Lex Rom. Raet. 378, 18 si parvulos infantes, qui infra -is sunt, ad domum dimiserit, quando in exilio missus fuit.

annutivus - *adn-* inf. — Gl. Philox. 141, 2, 3 adn-um: κατωμομοτικόν.

annuus - v. A2 *annus.*

anomoeon - Cass. Hist. 271, 105 omousion et omoeousion, id est eiusdem substantiae et similis substantiae nomen abicimus tamquam scripturarum extraneum, -n, id est dissimilitudinis verbum, anathemamus.

anona - v. *A1* et *A2 annona.*

anonymus - auctoris nomine carens: Cass. Inst. 26, 16 quidam etiam est -us, ex cuius stilo beatum esse suspicamur Hilarium: 29, 6 quendam -um codicem subnotatum divina repperi provisione collatum.

anoto - v. *Lx* et *A2 adnoto.*

anserarius - Gl. Philox. 148, 1, 25 -us: χηνοβοσκός.

ante - *-e quam* fort. perp. pro *antiquam* An. ex div. 148, 15. — *Ha-* Mon. Neap. Arch. I 2, a. 973, 224, 27. — Cum abl.: Nolae inscr. 1365, 8 -e ordinatione: Mon. Neap. Arch. I 2, a. 951, 23, 6 -e aliis vonis hominibus. — Coniung. cum, *ad*: Lex Rom. Raet. 315, 3 ubi ad -e iudices fuerint; *de*: Lex Rom. Raet. 442, 24 per rixa aut per aliqua contentione, quod de -e habuerunt. — *-e faciem, -e conspectum alcis*, coram eo: Anast. Vita Bas. 301 A 1 prosternens se -e faciem eius: Petr. subd. Chron. 173, 18 fidem suam exposuerunt -e conspectum sanctorum episcoporum. — *Alqd -e oculos habere*, id meminisse: Rath. Prael. 190 B 2 illud Psalmistae semper -e oculos habens. — *Se -e se statuere*, a se ipso iudicari: Rath. Prael. 181 C 3 teque -e te proprii statuens censura iudicii. — Redund.: Ordo Rom. 128, 10 praecedunt (acolythi) -e pontificem usque ante altare. — V. *A1 antea.*

antea - coniung. cum *de*, de temp.: Mon. Neap. Arch. IV, a. 1015, 78, 18 ipse vie ibidem exere debeas sicuti de -a fecerimus: IV, a. 1020, 133, 12 promittimus ... quantum nos exinde de -a tenemus in memorato loco. — Seq. *quod* cum indic.: Chron. Alt. 9, 8 -a quod venerunt in eum littore.

anteam - v. *A1 antiae.*

antecello - fulgere: Gl. Philox. 150, 1, 29 -it: προλάμπει.

antecessor - *-ti-* Gl. Philox. 150, 2, 15. — Dat. sing. *-e* Mon. Neap. Arch. I 2, a. 956, 43, 9. — *-es*, maiores: Rath. Prael. 167 B 5 cum quilibet de nobilitate gloriatur generis, perpendens quoscunque ex paupere et infimo genere ad summos honores conscendere, advertat -ibus suis et id contingere potuisse.

antecessus - *-ti-* inf. — Gl. Philox. 150, 2, 14 -ticessu<m>: προλιμμα (-λη-).

antecido - Paul. diac. Fest. 301, 2 -ere, id est ante immolare.

antefanarium - v. *A1 antiphonarium.*

antefero - promovere: CASS. Var. 347, 17 iuvat bene meritorum votis beneficiis respondere vicariis, ut devotiore mente possit obsequi, qui meruit -rri.

antegradatio - in astron., *-o stellarum*: CASS. Inst. 155, 4 praecedentia vel -o stellarum est quam Graeci propodismon vocant, dum stella motum suum consuetum agere videtur, et aliquid praeter consuetudinem praecedit.

antelena - v. *A2 antilena.*

anteptosis - v. *A2 antiptosis.*

anterior - de directione, *in -a*, prorsus: DION. Gr. Nyss. hom. 402 A 8 et si ita fuisset homo formatus, veluti quaedam arbor in uno loco consistens, cum nec alterna crurum motione in -a procederet. — *-es*, maiores: LEO AB. Hug. 689, 30 et sicut nostri -es ad vestros -es confugerunt.

antesto - v. *A2 antisto.*

anteurbanus - PAUL. DIAC. Fest. 7, 25 -a praedia urbi propinqua.

antevado - GL. PLAC. 13, 2, 6 -it quasi antecedit.

antevicinium - res finitima, transl.: RATH. Prael. 341 A 2 captanda ergo mihi censeo quaedam eiusdem lucis -a.

anthipatus - v. *A1* et *A2 anthypatus.*

anthypatus - *-thi-* MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 973, 215, 8.

antiae - *-tide* GL. PHILOX. 150, 2, 20.

anticessor - v. *A2 antecessor.*

anticessus - v. *A2 antecessus.*

1 **anticus** - *-tita* inf. — GL. PHILOX. 147, 2, 4 -tita: μεσημβρία. — GL. PHILOX. 150, 1, 17 -a linea: διάμετρος.

2 **anticus** - v. *A2 antiquus.*

antide - v. *A2 antiae.*

antifona - v. *A2 antiphona.*

antigena - GL. PHILOX. 150, 1, 35 -a: ὁ προγεν<ν>ηθείς.

antigerio - PAUL. DIAC. Fest. 7, 23 -o antiqui pro valde dixerunt.

antigrapheus - v. *A2 antigraphus.*

antigraphus - *-pheus* inf. — Gr. ἀντιγραφεύς: CASS. Hist. 572, 5 eratque imperatoris -pheus.

antilena - *-te-* inf. — GL. PHILOX. 150, 2, 26 -telena: διεριστὴρ (στηθ-) ὅ ἐστιν ἱμὰς ἵππων περὶ τὸ στῆθος.

antillo - v. *A2 ancillor.*

antioper - GL. PHILOX. 147, 2, 1 -r: πρὸ τούτου.

antiosa - GL. PHILOX. 150, 2, 9 -a: ὀρχηστρία.

antipapa - papa non canonice electus: VITA EXUP. 148, 2, 29 Laurentii -ae schisma secutus (Paschasius).

antiphona - *-ifo-* CASS. Hist. 595, 6: LIB. SACR. 182, 2, 2.

antiphrasis - *-res-* GL. BER. 365, 5.

antiphresis - v. *A2 antiphrasis.*

antiptosis - *-te-* GL. BER. 356, 11.

antiquites, antiquitu - v. *Lx antiquitus.*

antiquitus - cum *ex* coniung.: MON. NEAP. ARCH. II, a. 997, 168, 5 pars pubblici ex -us iam per sexaginta annos ... tenuit ... has ... ecclesias.

antiquus (-cus) - *atti-* QUAEST. MON. 593, 12. — *-us hostis*, *-us serpens*, epith. diaboli: ANAST. Hyp. 683 A 7 haec ... ob nihil aliud in eos gesserunt ... nisi propter invidiam, quam -us hostis daemon in eis seminavit: VITA LEUC. 670, 10, 3 -us hostis per os eius clamare coepit: PASS. VIG. 165, 2, 1 ne amplius ille serpens -us animas hominum sibi obliget. — Abs., *-i*, maiores: CASS. Var. 353, 12 nam si -i eorum ad dispendia devoti, cur isti non sint ad compendia solvenda munifici?

antisacus, antiscu, antiscum - v. *A2 antisecus.*

antisecus - *-sacu* inf, *-scu* inf., *-scum* MON. NEAP. ARCH. II, a. 985, 51, 10: inf. — *De -sacu, de -scu*, in anteriore parte (ital. *davanti*): MON. NEAP. ARCH. II, a. 991, 112, 4 atsignastitis mihi ... mappula maiore cum tres cruces de -sacu: II, a. 991, 110, 1 atsignabimus nos tivi ... unum facietergium stellatum ... maiore cum tres cruces de -scu.

antistes - *-stis* PAUL. DIAC. Hist. Lang. 127, 33. — GL. PHILOX. 150, 2, 28 -es: ἱερ<ε>ῖς, ζάκουροι, προφῆται, ἐπίσκοποι.

antistis - v. *A2 antistes.*

antisto - *ante-* inf. — Inf. praes. *-testarem* MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 957, 50, 24: al. — Seq. *in* cum abl.: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 930, 50, 9 vobis ... in omnibus -testare et defensare promittimus.

antita - v. *A2 anticus.*

antrae - v. *A2 ancrae.*

antrum - transl.: RATH. Prael. 177 D 4 sunt ... qui thesaurum sapientiae cordis suffodientes -o, maledictionis spiculo terebrantur in iudicio.

anue - v. *A2 annue.*

anus - v. *Lx, A1* et *A2 annus.*

anxio - GL. BER. 371, 5 fluctuat: tristatur, -at.

anxis - GL. PHILOX. 150, 2, 35 -is: οχθος (ἄχ-), ὀδ[ο]ύνη.

ap - v. *Lx ad.*

aparine - *ape-* AN. EX DIV. 148, 28.

aparitio - v. *A2 apparitio.*

ape - v. *A2 apud.*

apellacio, apellatio - v. *A1* et *A2 appellatio.*

apellator - v. *A2 appellator.*

apello - v. *A2 appello* et *aspello.*

apendicium - v. *A1 appendicium.*

apendix - v. *A1* et *A2 appendix.*

aperine - v. *A2 aparine.*

aperio - *api-* CONC. INSCR. 8758, 3. — Ind. praes. 3ª pers. pl. act. *-atur* LEX ROM. RAET. 434, 25; Inf. praes. *-ere* CONC. INSCR. 8772, 4. — In med., incidere: GL. PHILOX. 148, 2, 11 -it: ἐπικείρει... — *Civitatem -ire*, civitatis portas -ire: RATH. Prael. 254 B 6 fuit ne iure damnandus, quod civitatem ilico hostibus -uit intrantibus?

apertae - v. *A2 aperte.*

aperte - *-ae* COD. CAR. 652, 19.

apertularius - GL. PHILOX. 151, 1, 12 -us: θυρεπανυκτης (-οίκ-).

apertura - *-ria* inf. — Foramen: MON. NEAP. ARCH. II, a. 996, 153, 14 in ipsum parietem ... -rias facere non debeamus.

aperturia - v. *A2 apertura.*

apertus - vulneratus: PAULIN. Hymn. 139, 22, 110 nisi videro latus -um, non credam. — Nota locut., *-a ratione*, aperte: IOS. FL. Apion. 57, 3 quia ... mentitur -a ratione monstrabo.

apetitus - v. *A2 appetitus.*

apex - *episcopales -es*, episcoporum dignitas: VITA GAUD. NOV. 420, 13, 14 Domino procurante episcopales -es meruit primus. — *Apostolici -es*, decretum, epistola Romani Pont.: NIC. I. 269, 14 sicut iam vestram fraternitatem nuper per apostolicos -es commonere decrevimus.

aphaeresis - *afe-* GL. BER. 358, 6, *affe-* 361, 11.

apiatus - *appi-* inf. — *-um*, subst., aqua apio medicata: GL. PHILOX. 149, 2, 7 appium: σελινᾶτον.

apiculus - ab *apex*, scriptum: RATH. Opusc. 631 A 10 -os, vel ineptiunculas quasdam plus aloes quam mellis, plus veneni certissimi quam salutaris antidoti gestantes, mihi mittitis.

apirio - v. *A2 aperio.*

apium - *appi-* GL. PHILOX. 148, 2, 17.

aplaustrum - v. *A2 aplustre.*

apluda - PAUL. DIAC. Fest. 10, 3 sunt qui -am sorbitionis liquidissimum putent genus, quod flatu deiciatur et quasi adplodatur.

aplunda - v. *A1 apluda.*

aplustre - *amp-* inf. — PAUL. DIAC. Fest. 9, 10 -ia navium ornamenta, quae quia erant amplius quam essent necessaria usu, etiam amp-ia dicebantur: VITA APIAN. 323, 1, 26 omnes nautae ... cum remis et furcis atque -is ... dromonem avellere non potuerunt.

apochrifus, apocrifus - v. *A2 apocryphus.*

apocrisarius - nuntius, legatus: IOH. VIII 3, 26 cooperante Leone venerabili episcopo ... ecclesie Romane eximio -o: MIR. AGR. 114, 34 in Siciliam -um destinantes.

apocryphus - *-chrif-* GEL. Decr. 18, 11, *-if-* 18, 35.

apofaeresis - v. *Lx epaphaeresis.*

apogaeus - v. *A1 apogeus.*

apopanax - v. *Lx opopanax.*

apophasis - acc. sing. *-im* inf. — Masc. gen.: RATH. Prael. 258 C 5 et cataphasim et -im tuum ... decidemus.

apor - v. *A2 apud.*

aporema - BOETH. Top. Arist. 1004 C 7 est ... -a autem syllogismus dialecticus contradictionis.

apos - v. *Lx aput.*

apositus - v. *Lx oppositus.*

apostata - de angelis rebellibus damnatisque: RATH. Prael. 260 B 12 satisfactum tibi iam esse poterat iudices eos (*scil.* episcopos) esse omnium, non solum hominum, sed et angelorum, -arumque utique.

apostholus - v. *A2 apostolus.*

apostolicatus - hon. tit. Romano Pont. tributus: PAUL. DIAC. Hist. Lang. 126, 10 papa Gregorius migravit ad Christum ... Cuius in locum ad -us officium Savianus est ordinatus.

apostolicus - ad Romanum Pont. pertinens: BEN. I 683 B 5 lex divinae constitutionis -am cathedram totius posuit orbis terrarum magistram: STEPH. IV 978 B 10 qui custos et observator exstiterit huius nostrae -ae institutionis ... benedictionis gratiam ...

mereatur: STEPH. VIII 1089 A 13 tuisque in perpetuum successoribus, salutem et -am benedictionem. — Subst., Romanus Pont.: COD. CAR. 656, 7 sicut domnus -us nobis consuluerat: PETR. SUBD. Chron. 167, 2 (Severus) perduravit usque ad Damasum papa, transiliens -os hos, Marcum, Iulium, Liberium, Felicem.

apostolus - *-tu-* MART. HIER. 10, 3, 3. — S. Pauli epith.: ANAST. Vita Ioh. El. 511, 1, 71 etenim -us dixit. — In liturg., lectio ex Pauli epistolis: ORDO ROM. 120, 19 -um autem subdiaconus qui lecturus est sub sua cura habebit; evangelium archidiaconus: SACR. GREG. 1, 12 postmodum dicitur oratio, deinde sequitur -um. — *Limina -orum principum*, de sede Romani Pont.: SERG. I 34 C 6 hortamur ut ... Bedam ... ad limina -orum principum ... non moreris dirigere.

apostoma - v. *Lx apostema.*

apostulus - v. *Lx* et *A2 apostolus.*

appallo - v. A2 *appello.*

apparatorium - *-ri-* inf. — GL. PHILOX. 149, 2, 24 -ritorium: ἐξαρτιστήριον.

appareo - videri: ANAST. Theod. Stud. 734 A 2 qui videlicet gloriosus fidelium patronus, etiam post obitum -uit magnus Dei praedicator. — Seq. *quoniam*: IOS. FL. Apion. 140, 5 et -uit quoniam ... sunt reversi.

apparitio - *apa-* MART. HIER. 107, 1, 31. — Visio: ANAST. Vita Bas. 311 D 1 erat ... Efraem, de quo postmodum enarrabimus qualiter ex -e divina inspector factus est memorandi Basilii.

apparitorium - v. *A2 apparatorium.*

appectoro - *adp-* inf. — GL. PHILOX. 141, 2, 24 adp-a: παράβαλε, θώρηξον.

appede - v. *A2 ad* et *A2 pes.*

appellatio - *ape-* LEX ROM. RAET. 385, 10: inf., *apellac-* 382, 20 — Abl. sing. *apeem* LEX ROM. RAET. 384, 16.

appellator - *ape-* LEX ROM. RAET. 386, 8.

appello - *ape-* LEX ROM. RAET. 386, 6: QUAEST. MON. 591, 9, *appa-* MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1016, 79, 8, *atp-* II, a. 985, 47, 12. — Ind. imp. pas. *-abam* MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 962, 103, 5. — Nominare, creare: PETR. SUBD. Chron. 155, 30 Vespasianus apud Iudeam imperator ab exercitu -tus est.

appendium - pondus ad pedes cruciatorum debitorum suspensum: CASS. Var. 316, 16 -a ipsa cruciatis debitoribus aliquando solvuntur.

appendix - *ape-* MON. NEAP. ARCH. II, a. 985, 54, 18, *amp-* inf. — PAUL. DIAC. Fest. 19, 18 amp-es dicebantur ab antiquis, quod circumpenderent, quos nunc -es appellamus.

appetitorius - appetitum excitans: DION. Gr. Nyss. hom. 403 D 12 nostra natura ... cibis et potibus indigentiam suam supplere contendit, -am quandam vim eius rei quae deest ... corporibus inserens.

appetitus - *ape-* NIC. I. 284, 20.

appia - vasculum (DUC. 1*appia* et THES. *applar*): GL. PHILOX. 148, 2, 12 -a: εἶδος σκεύους, ὡς Πακούβιος.

appiatus - v. *A2 apiatus.*

appium - v. *A2 apium.*

applicatora - *-ctora* MON. NEAP. ARCH. II, a. 997, 163, 21. — Pl., de aedificiorum accessione: MON. NEAP. ARCH. II, a. 997, 163, 19 tradidimus ad potestate ... iohanni de ipsa terra bacua ... ubi a tribus -a facere possant: al.

applico - *ampl-* GL. PHILOX. 147, 1, 29. — Dare, tribuere: CASS. Var. 65, 26-27 ideo universa pecunia ... resumatur sine aliqua dilatione vobisque ordinantibus iterum Romanis moenibus -etur: IOS. FL. Apion. 84, 8 ut ipse regnum iniuste sibimet -aret. — Pervenire: PAUL. DIAC. Hist. Lang. 54, 8 egressi itaque Langobardi de Mauringa -cuerunt in Galanda.

applictora - v. *A2 applicatora.*

appono - imponere: IOS. FL. Apion. 84, 17 elephanti enim reliquentes sibi -tos Iudaeos impetu facto super amicos eius multos ex ipsis interemerunt. — Dare: ANAST. Vita Ioh. El. 499, 2, 44 quis ... universas facultates suas indigentibus, non volens, sine mercede, -et. — Substituere: LEX ROM. RAET. 427, 11 si ... obsetrices infantem pro infantem -suerint. — Transl.: DION. Cyr. syn. 235, 7 ante oculos mentis -ens sancta ... studia.

appraesento - v. *Lx adpresento.*

appreendo - v. *Lx adprehendo.*

apprehendo - *apren-* CHRON. ALT. 23, 9, *atpreen-* MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 927, 42, 19. — Pf. *-eensi* inf., part. pf. *-enssus* LEX ROM. RAET. 427, 16 — In proprietatem accipere: MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 956, 45, 11 fundum ... quem per securitate ego illut -eensi a quidem stephano.

apprensio - v. *A*1 *apprehensio.*

appretiator - *apr-* inf. — Aestimator: MON. NEAP. ARCH. II, a. 997, 178, 26 quia non potuit taliter tibi illos ostendere modo vero portabimus ibidem apr-es et apretiaberunt illos solidos quadtuor.

appretiatus - *adp-* inf. — Aestimatio: MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 966, 156, 23 potestatem habeatis ... restaurare in dupplum per -um de omnem mea hereditatem: IV, a. 1010, 43, 22 componamus vobis iamdictum pretium duplo et duplo et duplo per adp-um.

appretio (adp-) - *atp-* MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 965, 144, 16, *apr-* inf. — Ind. pf. *-aberunt* MON. NEAP. ARCH. II, a. 997, 178, 27.

apprillius - v. *A*1 *aprilis.*

approbabilis - approbatione dignus: RATH. Prael. 640 C 5 non episcopum ... in cathedra episcopali sedere, estne, rogo, -e atque legale?

approbacio - v. *A*2 *approbatio.*

approbatio - *-aci-* IOH. VIII 282, 28.

approbatus - probatus: CASS. Var. 91, 6 et eorum secura substantia est quae committitur -is.

apraelis - v. *A*2 *aprilis.*

aprendo - v. A2 *apprehendo.*

apretiator - v. *A*2 *appretiator.*

apretio - v. *A*2 *appretio.*

aprilis - *aprae-* MART. HIER. 43, 1, 1, *avr-* CAP. AQUIL. 7. — GL. PLAC. 25, 1, 6 -is Veneris, quasi 'Aproilis' (Aphrodis), quia Graece 'Ἀφροδίτη Venus dicitur, quod ex maris spuma dicatur esse progenita; ἀφρός enim Graece spuma est; vel -is ideo quia hoc mense terrae omnis aperitur fructus.

aprotanus - v. *A*2 *abrotonum.*

apsida - v. *A*2 *absis.*

apsidatus - v. *A*2 *absidatus.*

apsis - GL. PHILOX. 149, 2, 30 -is: πρόσφατον, νεαρόν.

apsum - v. *A*1 *et A*2 *absum.*

apte - *abt-* inf. — GL. PLAC. 13, 2, 19 abtissime commisit: artissime colligavit.

aptitudo - ab *aptus*: BOETH. Anal. post. 752 D 7 necessitas autem est duplex, haec quidem secundum naturam et -em, haec vero violenta et contra -em.

aptra - GL. PHILOX. 148, 2, 15 -a: ἀμπελόφυλλα, ὡς Τιτίν[ν]ιος.

aptus - *abt-* MON. NEAP. ARCH. II, a. 997, 170, 18: IV, a. 1019, 125, 22, *abtuum* II, a. 998, 184, 5, *aut-* I 2, a. 969, 173, 10. — GL. BER. 373, 1 (amicos) 'habiles', -os.

apud - *ha-* LEX ROM. RAET. 444, 21: MON. NEAP. ARCH. II, a. 982, 22, 8, *-t* inf., *ape* inf., *apor* inf., *atput* MON. NEAP. ARCH. II, a. 988, 81, 20. — PAUL. DIAC. Fest. 24, 12 apor -d. — *-d se*, secum: MIR. ANAST. 234, 28 -d se dixit (episcopus). — Redund.: MON. NEAP. ARCH. II, a. 998, 187, 12 cartule quem vobis superius benumdedimus ... salbe ipse -t retineatis.

apudferris - v. *Lx epaphaeresis.*

apus - v. *Lx aput.*

aput - v. *Lx*, *A*1 et *A*2 *apud.*

aqua - acc. sing. *-a* MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 939, 119, 20. — *-a sanctificata*, aqua lustralis: MON. NEAP. ARCH. II, a. 985, 51, 16 mihi modo atsignastitis ... serolella pictula una ab -a sanctificata.

aquacio - v. *A*1 *aquatio.*

aquaductile - v. *A*1 *aqueductile.*

aquaductus - v. *Lx aquaeductus.*

aquaeductus - abl. sing. *-o* LEX ROM. RAET. 412, 24.

aquaelicium - PAUL. DIAC. Fest. 2, 24 -um dicitur, cum aqua pluvialis remediis quibusdam elicitur, ut quondam, si creditur, manali lapide in urbem ducto.

aquagium - PAUL. DIAC. Fest. 2, 23 -um quasi aquae agium, id est aquae ductus appellatur.

aquamanus, us - vas manuale, quo manus lavantur: ORDO ROM. 122, 24 qui (*scil.* acolythus) -us portat.

aquara - v. *A*1 *aquarius.*

aquatilis - de horologio, hydraulicum: CASS. Inst. 77, 24 alterum (*scil.* horologium) vero -e, quod die noctuque horarum iugiter indicat quantitatem.

aqueductus - v. *A*1 *aquaeductus.*

aquestus - v. *A*1 *acquisitus.*

aquilegus - aquilex: CASS. Var. 108, 14 magnitudinis vestrae relatione comperimus -um Romam venisse de partibus Africanis.

aquileus - v. *A*1 *aquilius.*

aquilio - v. *A*2 *aculeus.*

aquimolendus - molendinum aquaticum: STEPH. IV 947 C 10 confirmamus ... fundum Urbanum ... cum pratis, silvis et -is.

aquipedum - v. *A*2 *acupedium.*

aquipenser - v. *A*2 *acipenser.*

aquisto - acquirere: CARTM. 595, 1, 7 Martine, trade ... de quarta portione omnium

rerum quae nunc habes aut inantea -are potueris.

aquor - *atq-* MON. NEAP. ARCH. II, a. 994, 133, 10.

ara - in imag., *-a crucis*: Ps. GREG. Exp. 585 D 4 ipse est enim summus Pontifex noster, qui in -a crucis pro totius mundi sanitate sui corporis hostiam obtulit: PAULIN. Hymn. 137, 7, 31 vidit in -a sacram crucis hostiam.

arabelis - v. *A1 arabilis.*

arabiris - v. *A1 arabilis.*

aranea - *ha-* PAUL. DIAC. Hist. Lang. 166, 5.

araturicius - acc. pl. *-us* inf. — Aratorius: LEX ROM. RAET. 325, 19 quicumque actor pro fiscale debitum aut servus cultores aut boves -us pignoraverit, secundum legem a iudice puniatur.

arbellum ? - GL. PHILOX. 149, 1, 9 -um: βασανιστήριον.

arbilla - PAUL. DIAC. Fest. 19, 11 -a arvina, id est pinguedo corporis.

arbina - v. *A2 arvina.*

arbipendium - v. *A2 arvipendium.*

arbiter - sing., acc. *-em* inf., abl. *-e* IOH. VIII 83, 9. — *Aeternus, pius, summus -r*, epith. Dei: SERM. ROFIL. 382 E 19 tua deposcimus, Rofille, suffragia, ... ut in ultimo tremendoque examine una tecum praesentemur aeterno coram -o sine confusione: CASS. Inst. 162, 12 sed licet omnia sustentet, omnia inenarrabiliter pius -r amministret: IOH. VIII 88, 4 quatinus ... apud summum -em veniam habere possitis.

arbitrator - arbiter: LEX ROM. RAET. 419, 12 si duo heredes ... aliqua intencione inter se habuerint, iudex inter eos alterum hominem iustum -em mittat.

arbitrium - *-vi-* inf. — Fund. cum *humano*: MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 964, 120, 6 nunquam ... habeamus licentiam ... sacerdotes ... mittere per nullum modum nec per summissis personis nec per nullum humanorvitrio.

arbitror - seq. *quia* cum ind.: CAP. VIRCEB. 306, 13 nolite -ari quia veni.

arbor - *arv-* GL. PHILOX. 152, 2, 9: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 939, 115, 9: IV, a. 1019, 125, 27: al., *-osem* inf. — PAUL. DIAC. Fest. 14, 9 -osem pro arbore antiqui dicebant et robosem pro robore.

arboracia - GL. PHILOX. 149, 1, 17 -a: καρδία δένδρου.

arbotum - v. *A2 arbutum.*

arbustatus - de loco, arboribus consitus: MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1017, 107, 33 licentiam ... abeamus ... abrenuntiare -um et vitatum cum omni sua melioratione.

arbustum - acc. sing. *-u* MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1017, 115, 7, *-us* I 2, a. 971, 206, 22.

arbutum - *-bo-* MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 967, 160, 5.

arca - acc. sing. *-a* CONC. INSCR. 87, 58: MEDIOL. INSCR. 87, 61. — GL. BER. 370, 15 archana: secreta; unde et '-a' et arx dicta, quasi res secreta. — Transl.: Ps. GREG. Exp. 484 D 6 ubera in -a pectoris fixa sunt: ANAST. Vita Ioh. El. 498, 1, 37 in -a quippe pectoris tui (*scil.* Romani Pontificis) tabulae Testamenti et manna caelestis saporis requiescunt: RATH. Prael. 178 A 11-12 licet angusta sit -a cordis vestri quae capiat, non est angusta manus charitatis quae fundat.

arcangelus - v. *A1* et *A2 archangelus.*

arcanum - *unitatis -um*, de Trinitatis mysterio: DION. Cyr. syn. 239, 6 coniunctionis nomen evitamus, tamquam non existens idoneum quod significet unitatis -um.

arcarius - ecclesiae Romanae thesaurarius: BONIZO 66, 4, 20 tertius (*scil.* iudex) est -us, qui praeest tributis: IOH. XII 1027 D 1 per manum Andreae, -ii sanctis (*sic*) sedis apostolicae.

arcatura - apud gromaticos, arca finalis: CASS. Var. 107, 10 miramur fuisse litigatum, quod aut terminis testibus aut iugis montium aut fluminum ripis aut -is constructis aliisque signis evidentibus constat esse definitum.

arceo - GL. BER. 365, 10 arcesso ab -eo fit.

arcesso - *accersio* inf. — GL. BER. 365, 10 acciri: evocari, ab accio, accis; unde accersio.

arceto - ab *arca* (cf. DUC.), occultare: GL. PHILOX. 153, 2, 18 -at: κρύπτει, διενίεται.

archangelus - *-ca-* LIB. SACR. 162, 1, 12.

archanielus - v. *Lx archangelus.*

archia - v. *Lx arca.*

archibum - v. *A2 archivum.*

archicanzellarius - v. *Lx archicancellarius.*

archicappellanus - v. *A1 archicapellanus.*

archiepiscopalis - ad archiepiscopum pertinens: TRANSL. REG. 228, 2, 8 cum per Africam -i celebraretur (Regulus) culmine sublimatus.

archiepiscopatus - archiepiscopi, iurisdictio: EP. LANG. 714, 20 sub iuris districtione et consacratione sanctae Gradensis ecclesiae -us esse vidimus; sedes: MON. NEAP. ARCH. II, a. 985, 58, 9 actum Caiatie in sacratissimo -u feliciter.

archiepiscopus - de Romano Pont.: PETR. SUBD. Chron. 173, 5 episcopi ... congregati una ... cum chirografum sancti -i Leonis ... exposuerunt fidem catholicam.

archilochius - *-loicus* PAUL. DIAC. Hist. Lang. 67, 27.

archiloicus - v. *A2 archilochius.*

archimandrita - praepositus monachorum, abbas: ANAST. Vita Ioh. Cal. 263, 7, 9 enarravit autem monachus -ae omnem veritatem: STEPH. V 791 A 15 monachus ille Theognostus, qui et -a, clam etiam ipse ... Romam proficiscitur.

archiparafonista - dux chori: ORDO ROM. 136, 5 deinde descendit subdiaconus sequens in scholam, accipit fontem de manu -ae et defert archidiacono.

archipraesbiter, archipresbiter - v. A1 *archipresbyter.*

archipraesul - v. *A2 archipresul.*

archipraesulatus - archiepiscopatus: STEPH. V 819 C 7 donec, praedictae Narbonensis Ecclesiae pontifex veniens, consecret eumdem qui electus fuerit in -us honorem.

archipresbyter - *-svit-* NOLAE INSCR. 1365, 1.

archipresbyteratus - munus archipresbyteri: VITA LEUC. 670, 9, 6 non tantum -u, sed etiam episcopatu dignus es.

archipresul (-ae-) - nom. sing. *-o* inf. — Archiepiscopus: STEPH. V 822 A 5 in tantum ut ab iniuria quam impudenti facie ... -i Theodardo irroges: MON. NEAP. ARCH. II, a. 989, 89, 5 Adenolfus venerabilis -o (fort. perper.) obsecravit nostram excellentiam.

archipresviter - v. *A2 archipresbyter.*

archiprimicerius - dignitas in ecclesia Neapolitana: MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1003, 11, 30 charta quem fecit lupo ... at nomen domino petro presbytero et domino stephano -ii.

archiscrinarius - munus in ecclesia Romana, primus inter *scrinarios* (cf. s. v.): STEPH. VIII 1090 B 10 scriptum per manus Petri -ii sanctae Romanae Ecclesiae.

architectus - adi., ad architecturam pertinens: CASS. Var. 107, 19 Chaldaei primum invenisse memorantur qui rationem ... et in astronomicis rebus et in musicis et in mechanicis et in -is ... aptam esse docuerunt.

archivium - v. *Lx* et *A1 archivum.*

archivum - *-ci-* IOH. VIII 62, 30, *-ib-* PETR. SUBD. Chron. 173, 23.

archus - v. *A2 arcus.*

arcilla - v. *A2 argilla.*

arcirma - PAUL. DIAC. Fest. 14, 21 -a genus plaustri est modici, quo homo gestari possit.

arcistes - v. *Lx arcites.*

arcivum - v. *A1* et *A2 archivum.*

arcla - v. *A2 arcula.*

arcto - cogere: CASS. Var. 25, 29 quicumque Gothorum fiscum detractat implere, eum ad aequitatem redhibitionis -etis. — Torquere: PAUL. DIAC. Hist. Lang. 93, 27 sciscitantur ... quid mali fecerit, ut tali supplicio -aretur.

arctus - transl., de vita monastica: ANAST. Vita Ioh. El. 514, 1, 59 hoc erat admirabilius sanctissimi huius Patriarchae ... ut multos eremitarum et in -a vita degentium superaret.

arcuatus - *-cut-* GL. PHILOX. 153, 1, 27.

arcubalista - v. *A2 arcuballista.*

arcuballista - *-ali-* CASS. Hist. 621, 23.

arcubius - PAUL. DIAC. Fest. 23, 19 -ii, qui excubabant in arce.

arcula - *-cla-* GL. PHILOX. 153, 1, 35.

arculatum - PAUL. DIAC. Fest. 15, 10 -a dicebantur circuli, qui ex farina in sacrificiis fiebant.

arculus - PAUL. DIAC. Fest. 15, 6 -um appellabant circulum, quem capiti inponebant ad sustinenda commodius vasa, quae ad sacra publica capite portabantur.

arcus - *ha-* MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1012, 61, 12. — Abl. sing. *-o* BREV. HIEROS. 111, 104: IOH. XII 1031 A 8.

arcutes - v. *A2 arquites.*

arcutus - v. *A2 arcuatus.*

ardefacio - v. *A2 arefacio.*

ardor - abl. sing. *-em* inf. — PETR. SUBD. Chron. 177, 9 Iustinus imperator -em fidei religionis christianae voluit hereticos extricare.

ardue - vix: Cass. Var. 242, 4 vobis impetrare contendens, quod mihi -e potuissem optare. — Strenue: Anast. Hyp. 686 A 10 dormivit et ipse in Domino, cum ... ardue veritatem manifestasset et praedicasset.

area - alveus: Cass. Var. 343, 16 hinc rivi ... in -am laci altitudine praecipitante discendunt.

arefacio - *arde-* Gl. Philox. 153, 1, 15. — Transl.: Pass. Martinae 14, 29, 23 iustus ... sicut palma florebit, -ens malignorum seductiones.

aremannus - v. *A*1 *herimannus.*

arena - *ha-* Gl. Philox. 186, 1, 29. — In imag.: Ps. Greg. Exp. 598 C 3 et neque in -a mundanae confidentiae spiritalem structuram erigunt, sed in petra fidei, quae Christus est: Rath. Prael. 200 B 15 ab humilitatis petra in -am superbiae ei contingat saltu vanitatis et inconstantiae demutari. V. et *Lx harena.*

arenaceus - *ha-cius* Cass. Var. 213, 9.

arenarium - apud Christianos, coemeterium (Duc.): Pass. Diod. 446, 1, 7 via Salaria in -o depositi, terra et lapidibus obrui iussi sunt (Chrysanthus et Daria). V. et *Lx harenarius.*

areo - rigidum fieri: Paul. diac. Hist. Lang. 49, 18 mox eius, ut dicitur, brachia -erunt.

arepennis - *-ri-* inf. — Acc. pl. *ari-os* Ioh. viii 104, 10.

aretillum - Gl. Philox. 153, 1, 18 -um: αρωπελόπρασον (ἀμπελ-).

arferius - Paul. diac. Fest. 10, 23 -a aqua, quae inferis libabatur, dicta a ferendo; sive vas vini, quod sacris adhibebatur.

arga - ignavus, iners (Duc. 1*arga* et M.W.): Paul. diac. Hist. Lang. 173, 2 quando tu aliquid fortiter facere poteras, qui Argait ab -a nomen deductum habes?: Quaest. mon. 590, 64 si omo appellaverit allium -am.

argennon - Paul. diac. Fest. 14, 5 -on argentum percandidum.

argentum - *ha-* Mon. Neap. Arch. II, a. 999, 197, 23.

argilla - *-ci-* Gl. Philox. 153, 1, 20.

argumentabilis - argumentis confirmabilis: Boeth. Anal. pr. 668 C 14 manifestum nobis est et quae propositio facile et quae difficile -is est.

argumentatio - Cass. Inst. 105, 1 -o dicta est quasi argutae mentis oratio; -o est enim oratio ipsa, qua inventum probabile exsequimur argumentum.

argutatrix - loquax: Paul. diac. Fest. 104, 4 lingulaca genus piscis, vel mulier -x.

ariblator - v. *A*2 *arulator.*

ariditas - transl.: Paul. diac. Hist. Lang. 126, 15 recedente tanto doctore, animas hominum spiritalis alimoniae penuria sitisque -s invasit: Rath. Prael. 216 B 13-14 a nobis quaedam ex his non quidem ut decuit, sed ut -as nostri ingenii valuit, ... sunt relecta: 248 C 14 -as ingenioli vitiorum pulvere squalidi.

aries - *ovium -s*, sancti Basilii epith.: Anast. Vita Bas. 295, 31 ovium -s, divinae fidei magister inclytus.

arigeron - v. *Lx erigeron.*

arillator - v. *A*1 et *A*2 *arulator.*

arina? - Gl. Philox. 153, 1, 24 -a: μήτηρ κατὰ Βάρρωνα.

arinarius - v. *Lx harenarius.*

ariolator - hariolus.: Rath. Prael. 167 C 1 quis illius militis pater? -r, an pictor.

ariolus - v. *A*1 *hariolus.*

aripennis - v. *A*2 *arepennis.*

aristatus - aristam habens: Paul. diac. Fest. 353, 6 restibilis ager fit, qui biennio continuo seritur farreo spico, id est -o.

aristologia - v. *A*1 *aristolochia.*

aristophorum - Paul. diac. Fest. 25, 13 -um vas, in quo prandium fertur, ut discus.

aristum? - Gl. Philox. 153, 1, 29 -um: ἀκρώρ<ε>ιαι.

arithmetica - Cass. Inst. 111, 16 -a est disciplina quantitatis numerabilis secundum se.

armarium - figur.: Cass. Var. 178, 22 si quid dubitamus, a quaestore requirimus, qui est thesaurus famae publicae, -um legum.

armatura - *-ri-* inf. — Utensilia, supellex: Mon. Neap. Arch. IV, a. 1016, 91, 16 promittimus ... molinum cum ferroras et moles suas et cum omnias alias -rias suas omnibusque sivi pertinentibus.

armaturia - v. *A*2 *armatura.*

armentarium - Gl. Philox. 153, 2, 35 -um: ξύλον ερμηταριον (?).

armentum - v. *A*2 *amentum.*

armilium - v. *A*2 *armillum.*

armillarius - Gl. Philox. 153, 2, 37 -us: ψελ<ι>οποιός.

armillum - *-ilium* inf. — GL. PHILOX. 153, 2, 35 -ilium: σκεῦος: PAUL. DIAC. Fest. 2, 12 -um vas vinarium in sacris dictum, quod armo, id est humero, deportetur.

armita - PAUL. DIAC. Fest. 4, 1 -a dicebatur virgo sacrificans, cui lacinia togae in humerum erat reiecta.

armites - GL. PHILOX. 152, 1, 26 -es: ὁπλῖται οἱ ἐν ἐσχάτῃ τάξει.

armo - transl., sensu Christ.: PASS. URB. I 15, 2, 55 (sancti) -averunt se signo crucis Christi: MIR. ANAST. 241, 4 stabat beatus Anastasius vexilli crucis -tus. — Uti: RATH. Prael. 207 C 7 capillos, oculos, insuper totum corpus huic iugo subegit, quae cuncta quondam in contemptu Creatoris -avit (cf. Lc. 7,37s).

arnus - PAUL. DIAC. Fest. 19, 6 -i caput agni caput.

arpendium - GL. PHILOX. 152, 1, 33 -ia: πλέθρα.

arquites - *arcut-* inf. — GL. PHILOX. 153, 2, 6 arcutes: τοξόται: PAUL. DIAC. Fest. 19, 10 -es arcu proeliantes, qui nunc dicuntur sagittarii.

arripio - transl., consequi: DION. Gr. Nyss. hom. 408 B 5 Paulus ... perfectionem suadet -ere.

ars - CASS. Inst. 91, 13 -s vero dicta est, quod nos suis regulis artet atque constringat; alii dicunt a Graecis hoc tractum esse vocabulum, «apo tes aretes», id est a virtute, quam diserti viri uniuscuiusque rei scientiam vocant. — Transl., de insidiis diaboli: AUDEL. 76, 1, 15 ad munitionem et defensionem -is daemoniacae. — Apud grammaticos, f. *verbum*: PETR. PIS. Gramm. 160, 14 littera ... siquidem infans appellatur, cum -em non sonat.

arsenoquita - gr. ἀρσενοκοίτης, masculorum concubitor: RATH. Opusc. 619 C 5 quam perdita tonsuratorum universitas tota, si nemo in eis qui non aut adulter aut sit -a.

arseverse - PAUL. DIAC. Fest. 17, 16 -e averte ignem significat. Tuscorum enim lingua arse averte, verse ignem constat appellari.

arsineum - PAUL. DIAC. Fest. 19, 7 -um ornamentum capitis muliebris.

artaena - v. *A2 arytaena.*

articula - in re leg., artificium: MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 952, 30, 31 nec abeamus licentiam ... per nullam aliam -am ad eas transferendam personis.

articularis - de voce, articulatus: BOETH. Inst. ar. 1113 B 9 quoniam -is vocis elementa sunt litterae.

articulus - nota locut., *in -o mortis*: RATH. Prael. 215 B 1 si viderit, quod non duplici, sed simplici corde poeniteas et confitearis in ipso -o mortis, medicinam conferet salutis.

articus - v. *Lx articulus.*

artifex - *naturalis -x*, de Deo: ANAST. APOCR. Ep. 668 C 1 Deus ... cum sit -x naturalis; *saevus -x*, de diabolo: VITA SEVERINI 500, 2, 22 saeve -x, quid non expugnas dolis?

artitus - PAUL. DIAC. Fest. 19, 5 -us bonis instructus artibus.

artus, us - constrictio: PETR. PIS. Gramm. 161, 24 ars dicta est ab -u, idest a constringendo, eo quod artis praeceptis cuncta constringat.

arulator - *aribla-* inf., *arilla-* inf. — GL. PHILOX. 153, 2, 9 ariblator: μεταβόλος ἀρχ<αίω>ς: PAUL. DIAC. Fest. 19, 1 arillator, qui etiam coccio appellatur, dictus videtur a voce Graeca, quae est αἶρε, id est tolle, quia sequitur merces, ex quibus quid cadens lucelli possit tollere.

arvalis - *-var-* GL. PHILOX. 148, 1, 7.

arvaris - v. *A2 arvalis.*

arvina - *-bi-* GL. PHILOX. 149, 1, 6.

arvipendium - *arbi-* GL. PHILOX. 149, 1, 14. — GL. PHILOX. 152, 2, 18 -um: σχοῖνος γεωμετρικός.

arvitrium - v. *A2 arbitrium.*

arvocito - v. *A2 advocito.*

arvor - v. *A2 arbor.*

arx - transl.: STEPH. V 819 C 3 omnis qui pontificatus illius -em sortitus erit; *aetheriae -es*, de beatorum sede, sensu Christ.: MEDIOL. INSCR. 6266, 4 aetherias graderis sine carne per -es.

arytaena - *art-* inf., *ate-* GL. PHILOX. 150, 2, 14. — PAUL. DIAC. Fest. 19, 15 -am sive art-am vas ab auriendo sic appellabant.

asalio - v. *A2 adsalio.*

asaltus - v. *A1 assaltus.*

ascendo - *abs-* LIB. SACR. 149, 2, 54, *ats-* MON. NEAP. ARCH. II, a. 996, 152, 27. — Seq. *in* cum abl.: CAP. VIRCEB. 311, 22 -ebant in templo; *super*: AUDEL. 75, 1, 51 (columba) -it super caput. — Accedere: ANAST. Vita

Ioh. El. 505, 1, 59 quidam ... -ens ad eum. — *Plus (in altum) -ere*, de aedificiis, tollere tectum altius: Mon. Neap. Arch. I 1, a. 937, 91, 21 nullatenus plus ipsa casa facere presummetis ... super quantum modo est facta nec ea plus in altum -et: I 2, a. 949, 7, 7 si tectum eius (*scil.* domus) plu (= plus) -ere voluerimus ... potestatem haveamus.

ascensa - acc. sing. *-a* Cap. Virceb. 306, 21: inf. — De festo Ascensionis Christi: Cap. Neap. 430, 121 in -a domini nostri ihu xri: 431, 159 post -a domini: Sacr. Greg. 67, 23 orationes et preces in -a domini.

ascensus - v. *A*1 et *A*2 *assensus*.

aschaemus - v. *Lx ischaemus*.

ascopera - *-cora* Gl. Philox. 152, 2, 28.

ascora - v. *A*2 *ascopera*.

ascribo - de eo qui heres testamento scribitur: Rath. Prael. 169 B 7 servus emancipatus est, etiam haeres -us.

ascripticius - v. *A*2 *ascriptitius*.

ascriptitius - *-tici-* inf. — Paul. diac. Fest. 13, 23 -ticii ... dicebantur, qui supplendis legionibus adscribebantur.

ascriptus - in form. liturg., de oblatione eucharistica, acceptus: Lib. Sacr. 92, 2, 11 quam oblationem ... tu Deus in omnibus quaesumus benedictam, -am, ratam, rationabilem ... facere digneris.

asculto - v. *A*1 *ausculto*.

asebis - gr. ἀσεβής: Cass. Hist. 282, 19 ista duo Graeca verba diversos habent apud Graecos intellectus: -s enim dicitur et impius et sine cultu, eusebis dicitur pius et bene colens.

asenium - v. *A*2 *xenium*.

asignae - Gl. Philox. 152, 2, 31 -ae: κρέα μεριζόμενα.

asigno - v. *Lx adsigno*.

asilus - Gl. Philox. 152, 2, 35 -us: furor, οἰστρομανία.

asinarius - *sin-* inf. — Gl. Philox. 186, 2, 5 herba <a>-a: ῥοδοδάφνη.

asmasticus - v. *Lx asmaticus*.

aspargo - ind. praes. *-et* inf. — In med., de tumoribus, dissolvere: An. ex div. 138, 20 strumas et parotidas curat (lapathum hortense) et omnes tumores -et.

aspectus - in re leg., form. *cum -ibus et aspectibus*, de iure accipiendi lumen per alqam fenestram et per eam foras inspiciendi: Mon. Neap. Arch. I 1, a. 935, 78, 11 venundedimus ... domum nostra ... cum inferioribus et superioribus suis et cum aheribus et -ibus: al. — Imago, figur.: Cass. Var. 86, 1 publici ... decoris mater est mens regentis et quale fuerit dominantis arbitrium, talem parit libertatis -um.

aspello - *ap-* Gl. Philox. 150, 2, 9.

aspersio - in metaph.: Sacr. Gel. 126, 16 corda ... sui roris intima -e foecundet (Spiritus Sanctus).

aspicio - seq. *ut* et coni., curare: Cass. Var. 65, 11 illud etiam ... -eximus ut, si quis hunc laborem ... subire delegerit, ... habeat iuris proprii spatia.

aspidalis - ad aspidem pertinens, sensu transl.: Rath. Prael. 336 A 8 linguam quoque vipereae suggestionis sollicite praevide, et surgens pravum opus -is inchoationis valebis necare.

aspiracio, aspiratio - v. *Lx adspiratio*.

aspiro - *adspe-* Lex Rom. Raet. 396, 9. — Spiritu ducere: Rath. Prael. 239 B 10 plangam ... te ... fetores mortui naribus trahentem, ore -antem. — De Deo, suggerere, ital. *ispirare*: Cass. Inst. 69, 22 cum multi agrammati ad verum intellectum perveniant rectamque fidem percipiant caelitus -tam.

aspis - transl., de haeresi: Cass. Hist. 188, 242 duae viperae ex -e Ariana progressae sunt, Valens et Ursacius.

aspratura - Gl. Philox. 151, 1, 20 -a: κόλλυβον.

asque - v. *A*1 et *A*2 *absque*.

assa - n. pl., Paul. diac. Fest. 27, 4 -a dicebantur cantus tibiarum.

assaratum - Paul. diac. Fest. 15, 13 -um apud antiquos dicebatur genus quoddam potionis ex vino et sanguine temperatum, quod Latini prisci sanguinem assyr vocarent.

assator - Gl. Philox. 151, 1, 23 -or: ὀπτανεύς.

asscribo - v. *A*2 *adscribo*.

assecula - *adsaec-* Gl. Philox. 169, 1, 26.

assensus - *asce-* Ioh. xii 1028 C 4.

assentio - seq. *in* cum acc.: Paul. diac. Hist. Lang. 88, 13 in regem necis ... -sit.

assero - *ha-* Mon. Neap. Arch. IV, a. 1017, 117, 16, *ats-* I 2, a. 974, 229, 2. — Dicere: Petr. subd. Chron. 155, 27 -ens (Petrus) se indignum, si sic crucifigeretur ut Dominus eius; seq. *quia* cum coni.: Paul. diac. Hist. Lang. 138, 27 -ens quia Grimoald occidere vellet.

assevero - cum *affirmare* redund.: ANAST. Vita Ioh. El. 501, 2, 20 affirmabat ipse nauclerus -ans.

assi - v. *Lx ascia.*

assidelae - *ads-* inf. — PAUL. DIAC. Fest. 18, 8 ads-ae mensae vocantur, ad quas sedentes flamines sacra faciunt.

assideo - *uni -ere*, unius rei tantum curam habere: RATH. Prael. 208 A 8 « Martha, Martha, sollicita es ... »; ideo, ut credo, dupliciter appellata, sive propter amorem, sive quia non adhuc uni -ebat.

assiduae - v. *A2 assidue.*

assidue - *-ae* CONC. ROM. 826, 58, 12.

assigno - *ats-* MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 955, 40, 2: inf. — Ind. pf. *ats-astitis* MON. NEAP. ARCH. II, a. 985, 51, 7, *-abimus* II, a. 991, 109, 28.

assingno - v. *A1 assigno.*

assipere - *ads-* inf. — PAUL. DIAC. Fest. 19, 24 ads-re et praesipere dicebant antiqui [a sapiendo], sicut nos quoque modo dicimus ab aequo iniquum, a quaerendo inquirere.

assis - *-is publicus*, tributum: CASS. Var. 130, 10 illustris magnificentia tua ... -em publicum per tertiam indictionem nos relaxasse cognoscat.

assisto - servire, de angelis: LIB. SACR. 130, 2, 13 Deus, ...concede propitius ut qui tibi ministrantes in caelo semper -unt ab his in terris nostra vita muniatur.

assistor - qui assistit: ANAST. Vita Bas. 300 D 4 habitis eis idoneis -ibus, non post multum temporis obiit.

asso - part. pf. nom. pl. fem. *-ta* AN. EX DIV. 147, 19.

assolutio - v. *A1 absolutio.*

assolvo - v. *A1 absolvo.*

asstringo - v. *A2 astringo.*

assummo - v. *A2 assumo.*

assumo (ads-) - *-mm-* LIB. SACR. 89, 1, 36. — Colligere: IOS. FL. Apion. 41, 20 homo ... -ens aliquos suorum, differentiam cunctam esposuit. — Tenere: IOS. FL. Apion. 21, 91 -sit regnum Chebron annis tredecim. — Episcopum facere: RATH. Prael. 304 C 11 ex monacho fortuitu -tus es? Vide unde, quo deveneris. — Temptare: CASS. Var. 4, 19 tu enim illos -sisti vera laude describere. — *-ere carnem*, de Cristo: ANAST. APOCR. Ep. 672 A 7 irretiti sunt pravitate, dicentes -tam a Verbo carnem fuisse.

assumptio - CASS. Inst. 105, 8 illatio inductionis est, quae et -o dicitur, quae rem de qua contenditur, et cuius causa similitudines habitae sunt, introducit. — De nuptiis: NIC. I. 289, 26 Hlotarium gloriosum regem pro disidio prioris et -e alterius feminae ... exortemini.

assumptor - *-r animarum sanctarum*, de Deo: LIB. SACR. 159, 1, 51 Deus, qui es -r animarum sanctarum.

assumptus - adoptivus: RATH. Prael. 202 A 8 te -um, te ... allevatitium, te nothum spuriumque demonstrat.

assyr - PAUL. DIAC. Fest. 15, 15 assaratum apud antiquos dicebatur genus quoddam potionis ex vino et sanguine temperatum, quod Latini prisci sanguinem -r vocarent.

asta - v. *A1 hasta.*

astagiis? - GL. PLAC. 29, 2 citharam diversis numeris a veteribus constat esse compositam iuxta harmoniam mundi; unde hi qui ex quattuor elementis constare universa dixerunt, tetrachordon fecerunt; ... alii hennachordon, qui his septem adiunxerunt caelum et terram, vel propter novenarium ab -is.

astomaticus - v. *Lx asmaticus.*

astraba - *-ama* inf. — GL. PHILOX. 151, 1, 31 -ama: σανίς, ὑποπόδιον.

astracus - *abs-* MON. NEAP. ARCH. II, a. 996, 152, 14. V. et *Lx ostracus.*

astrama - v. *A2 astraba.*

astratura - GL. PHILOX. 138, 1, 9 ab -a: ἀπὸ τῆς ἀναβολικῆς.

astringo - *asst-* GUMP. Venc. 213, 15. V. et *Lx adstringo.*

astronomia - CASS. Inst. 111, 20 -a est disciplina cursus caelestium siderum, quae figuras contemplatur omnes et habitudines stellarum circa se et circa terram indagabili ratione percurrit.

astronomicus - ad astronomiam pertinens: CASS. Var. 107, 18 in -is rebus. — *-a*, subst., astronomia: CASS. Inst. 68, 8 quoniam tam in littteris sacris quam in expositionibus doctissimis ... multa per -am intelligere possumus.

astruo - demonstrare: RATH. Prael. 230 B 15 infinita quoque -unt testimonia severius iudicari in eos, qui scienter, quam qui nescienter delinquunt. V. et *Lx adstruo.*

asylum - *azy-* IOH. XII 1038 A 4.

asymmeter - gr. ἀσύμμετρος: Boeth. Anal. pr. 666 A 10 diameter est -r.

at - v. A2 *ac* et A2 *ad.*

ata (-tt-) - avia: Lex Rom. Raet. 353, 20 si mulier, materna vel paterna et -a, sine divisione mortua fuerit.

atamen - v. A2 *attamen.*

atanuvium - v. A2 *athanuvium.*

atbenio - v. A2 *advenio.*

atbrenuntio - v. A2 *abrenuntio.*

atconcio - v. A2 *acconcio.*

atcresco - v. A2 *accresco.*

atduco - v. A1 et A2 *adduco.*

atduno - v. A2 *aduno.*

atena - v. A2 *arytaena.*

ater - *-um,* subst.: Gl. Ber. 387, 7 'atria' ab -o dicuntur, i. e. a fumo; nam in porticibus quondam philosophabantur sapientes, ibi etiam prandebant antiqui.

atergus - v. A2 *altercum.*

aternia - *ace-* inf. — Pisci genus: Cass. Var. 362, 21 Bruttiorum mare dulces mittat ace-as.

aterrium - Paul. diac. Fest. 12, 20 dictum autem atrium vel quia id genus aedificii Atriae primum in Etruria sit institutum, vel quod a terra oriatur, quasi -m.

atfiliatus - v. A2 *affiliatus.*

atfluberimus ? - Mon. Neap. Arch. II, a. 990, 107, 12 si ibidem in memoratum molinum et in memorata clusuria hominem propium nostrum ponere ... noluerimus et de alia personas plus -s licentiam abeatis vos illos tenere.

athanuvium - *ata-* inf. — Paul. diac. Fest. 17, 9 ata-um est poculi fictilis genus, quo in sacrificiis utebantur sacerdotes Romani.

atharna - v. A2 *acharna.*

atiacens - v. A2 *adiacens.*

aties - v. *Lx acies.*

atimbenio, atinbenio - v. A2 *adinvenio.*

atimpleo, atinpleo - v. A2 *adimpleo.*

atiubo - v. A2 *adiuvo.*

atlargo - v. A2 *allargo.*

atmaticus - v. *Lx asmaticus.*

ato (-tt-), nis - nom. sing. *attus* inf. — Avus: Lex Rom. Raet. 353, 22 in -onis de patris hereditatem nepotes vel neptias de sui patris porcionem nihil perdunt: 365, 15 quidquid -us vel avus vel atta aut amita materna ad nepotes ... donaverit, hoc patri non adquirunt.

atpello - v. A2 *appello.*

atpreendo - v. A2 *apprehendo.*

atpretio - v. A1 et A2 *appretio.*

atput - v. A2 *apud.*

atquae - v. A2 *atque.*

atque - perper. pro *ad quae* Gl. Plac. 17, 1, 10, *-ae* Cod. Car. 509, 7.

atquem - v. A1 *atque.*

atquor - v. A2 *aquor.*

atrabilis - Paul. diac. Fest. 26, 21 -is ab atro, id est animi vitio dictus. Est enim atrum nigrum, id est a candore remotum.

atrafix - v. *Lx andrafaxis.*

atramentalis - *atria-* inf. — Gl. Philox. 151, 2, 22 atria-e: μελανδοχ<ε>ῖον.

atramentarium - in form. iuris: Cartm. 595, 2, 2 super cartam mitte cultellum ... ramum arboris et -um.

atrementarium - v. A1 *atramentarium.*

atriamentalis - v. A2 *atramentalis.*

atricapellus - v. A2 *atricapillus.*

atricapillus - *-pe-* inf. — Gl. Philox. 151, 2, 26 -pellus: μελανκόρυφος, μελάνθριξ... — *-a,* subst.: Paul. diac. Fest. 111, 28 melancoryphi genus avium, quae Latine vocantur -ae, eo, quod summa earum capita nigra sint.

atrium - transl.: Cass. Inst. 149, 18 habetis Gaudentium, quem si sollicita intentione relegatis, huius scientiae vobis -a ... patefaciet; item, de beatorum sede: Ioh. viii 32, 11 si ... vobis caelestis -a regni intercessionum suarum clavibus reseret (Petrus).

atrux - v. A1 *atrox.*

atscendo - v. A2 *ascendo.*

atsero - v. A2 *assero.*

atsigno - v. A2 *assigno.*

1 **atta** - Gl. Philox. 152, 1, 5 -a (cod. -at): ὁ τοῖς ποσὶν ἀρχόμενος περιπατεῖν: Paul. diac. Fest. 11, 17 -ae appellantur, qui propter vitium crurum aut pedum plantis insistunt et adtingunt terram magis quam ambulant.

2 **atta** - Paul. diac. Fest. 11, 20 -am pro reverentia seni cuilibet dicimus, quasi eum avi nomine appellemus.

3 **atta** - v. A2 *ata.*

attamen - *act-* Mon. Neap. Arch. I 2, a. 980, 281, 8, *ata-* I 2, a. 955, 37, 24.

atte - Petr. Pis. Gramm. 168, 10 significationes adverbiorum multae sunt ... aut (adverbia) demonstrandi, ut en -e ette fane ecce ecca.

attegro - *adt-* inf. — PAUL. DIAC. Fest. 11, 6 adt-are est vinum in sacrificiis augere. Integrare enim et adt-are minus factum est in statum redigere.

attempto (adt-) - *-mt-* IOH. VIII 4, 25. — Audere, ital. *attentarsi*: COD. CAR. 652, 25 si forsitan quispiam ... contraria de nobis ... garrire -averit.

attemto - v. *A2 attempto.*

attendo - seq. *in* et acc.: ANAST. Vita Bas. 308 A 10 sanctus Basilius ... -ens in caelum dixit. V. et *Lx adtendo.*

attenus - v. *A1 hactenus.*

attestatio - *act-* IOH. VIII 242, 20.

attiguum - in form. iuris: IOH. XII 1021 A 2 castellum ... una cum -is adiunctis adiacentibusque suis.

attingo - haurire: RESURR. 54, 38 nunc age securam vivamque -ite nympham. — Comprehendere: PAUL. DIAC. Hist. Lang. 111, 22 cum ... Francorum exercitus ... neque regem -ere valeret, de quo ultio fieret.

attiquus - v. *A2 antiquus.*

attitarna - v. *A2 acharne.*

attitulo - de ecclesia, dedicare: IOH. XII 1037 D 11 dignum est ut ... ecclesia quae ... onnipotenti Deo et (= est) -ta a nobis ... debitum honorem recipiat.

atto - v. *A2 ato.*

attonite - attente: CASS. Inst. 26, 18 quae si legatis -e, poterunt vos diligenter instruere: CASS. Var. 165, 18 vos -e iubemus exquirere.

attractivus - attrahendi vim habens: CASS. an. 1291 D 12 prima (pars animae) est -a, rapiens de naturali, quod sibi necessarium sit: CASS. Var. 316, 29 quando interna plurima effusione mundantur, exteriora -a virtute libera fiunt.

attracto - v. *Lx attrecto.*

attraho - contrahere: CASS. Var. 208, 21 manus ... digitos -it.

attribuo - dare: RATH. Prael. 171 B 2 si qua fuerit compensatio -ta, ... oblitum (invenies eum) amicitiae praeteritae. — In med., praescribere: CASS. Var. 68, 19 balnea contra diversos dolores corporis -ta.

attributor (adt-) - *honorum omnium -r*, epith. Dei: LIB. SACR. 152, 2, 48: aeterne Deus, qui es ... regum consecrator. honorum omnium -r. dignitatumque largitor.

attubernalis - *adtib-* inf., *aturub-* inf. — GL. PHILOX. 152, 1, 8 aturub-is: καπηλο-γ<ε>ίτων: PAUL. DIAC. Fest. 11, 12 adtib-is habitator continuae tabernae.

attus - v. *A2 ato.*

atubus - v. *A2 atypus.*

atuco - v. *A2 adduco.*

atuno - v. *A2 aduno.*

aturubernalis - v. *A2 attubernalis.*

atversus - v. *A1* et *A2 adversus.*

atypus - *atubus* GL. PHILOX. 154, 1, 6.

au - v. *A2 aut.*

auca - GL. PHILOX. 154, 1, 11 -a: πτηνόν.

aucellatio - aucupium: CHRON. ALT. 15, 39 non in pisscatione sive in -e.

auclator - v. *A2 anclator.*

aucmentum - v. *A1* et *A2 augmentum.*

auctor - *aut-* MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 963, 112, 16. — Possessor: CASS. Var. 30, 5 et licet praestentur vilia, ad -es suos magna sunt commoditate reditura. — De Deo: CASS. Inst. 149, 8 quicquid in supernis sive terrenis rebus convenienter secundum -is sui dispositionem geritur: RATH. Prael. 206 B 2 -r, dator et remunerator bonorum noscitur esse: VITA VALENT. GEN. Deus, universitatis -r. — *Perditionis, praevaricationis -r*, de diabolo: LIB. SACR. 16, 1, 46 praesta quaesumus ut non hereamus perditionis -i: SACR. GREG. 112, 6 nihil in ea (*scil.* famula Dei) ex actibus suis ille -r praevaricationis usurpet.

auctoralis - auctoritate praeditus: EP. LANG. 704, 33 quibus cum ediceremus ... -ia oportere utrosque in medio deferre instrumenta.

auctoretas - v. *A1 auctoritas.*

auctoritas - *oct-* QUAEST. MON. 592, 45. — Absol., *(divina) -as* vel *divinae -es*, de verbis S. Scripturae: CASS. Inst. 11, 15 ut quod in -e brevitatis studio praetermissum est, tractatum latius minutissime atque clarissime disceretur: 4, 15 ut primi tyrones Christi, postquam psalmos didicerint, -em divinam in codicibus emendatis iugi exercitatione meditentur: RATH. Prael. 227 A 7 pronuntio ... tanto liberius, quanto non ex me, sed ex divinis proferens -ibus. — Cum *licentia* redund.: CARTM. 596, 1, 42 requirit vobis, ut ... tribuatis ei licentiam et -em publicam ad venundandum unam petiam de terra.

auctrix - *aut-* GL. PLAC. 13, 2, 29.

aucupalis - PAUL. DIAC. Fest. 19, 17 amites perticae -es. V. et *A2 auguralis.*

aucupator - GL. PHILOX. 154, 1, 18 -r: ἰξευτής.

aud - v. *Lx* et *A2 aut.*

audacia - *-tia* PAUL. DIAC. Hist. Lang. 163, 17: GUMP. Venc. 220, 5.

audatia - v. *A1* et *A2 audacia.*

audio - certiorem fieri, seq. *quia* vel *ut* cum coni.: IOS. FL. Apion. 30, 9 -ens autem pater eius Nabolassarus, quia satrapa ... rebellaret: IOH. VIII 87, 31 -imus, ut vos non antiquo more ... consecrati fuissetis. — *Missam -ire*, missae sacrificio assistere: RATH. Prael. 169 B 3 suggerit ut ... novem diebus missam quotidie -iret.

auditor - v. *Lx adiutor.*

auditrix - GL. BER. 399, 1 'cluis' dicitur -x sive auscultatrix. Nam 'cluo' grecum verbum est, i. e. ausculto.

auditus - acc. pl. *-os* AN. EX DIV. 142, 28.

audiutorium - v. *A1 adiutorium.*

audivitavi ? - fort. perper. pro *auditavi* (cf. THES. *audito*): PAUL. DIAC. Fest. 26, 5 -i saepe audivi.

aufero - part. pf. *-fertus* PAUL. DIAC. Fest. 4, 30, *abstultus* COD. CAR. 652, 17.

auffero - v. *A1 aufero.*

aufugio - ind. pf. *-iit* PAUL. DIAC. Hist. Lang. 179, 18.

augeo - ind. praes. *-it* GL. PHILOX. 154, 2, 8.

augmentatio - augmentum: BOETH. Top. Arist. 944, B 1 si ... ambulatio neque -em neque diminutionem neque alios motus participet.

augmentator - qui augmentat: PAUL. DIAC. Hist. Lang. 187, 6 legum -r.

augmentum - *aucm-* LIB. SACR. 49, 2, 46. — *-um computi*: CASS. Inst. 155, 13 -um computi est quotiens astronomi secundum astronomicas regulas computum computo addere videntur.

augumento - v. *Lx augmento.*

augor - v. *A2 augur.*

augur - *-or* GL. PHILOX. 154, 2, 7.

auguraculum - PAUL. DIAC. Fest. 17, 14 -um appellabant antiqui, quam nos arcem dicimus, quod ibi augures publice auspicarentur.

auguralis - perper. pro *aucupalis* GL. PHILOX. 262, 1, 37.

auguratus - v. *A2 auratus.*

augurium - *ag-* LEX ROM. RAET. 372, 12.

augustus - *ag-* RIGN. INSCR. 4037, 2: MART. HIER. 99, 3: LEX ROM. RAET. 305, 17.

aula - templum, ecclesia: NOLAE INSCR. 1370, 2 laetus sancta Placidae requiescit in -a: COD. CAR. 509, 23 nomen Domini in sancta -a eius glorificatur. — Nota locut. *-a imperatoris aeterni, -a regis aetherii*, de paradiso: VITA APIAN. 323, 2, 71 nunc nites infra -am imperatoris aeterni: LIB. SACR. 118, 2, 56 non ut cruento Caesaris subiacerent imperio, sed ut -am regis aetherii pergerent (sancti).

aulicocius - Paul. diac. Fest. 22, 1 -a exta, quae in ollis coquebantur, dicebant (antiqui), id est elixa.

aulio, nis - GL. PHILOX. 154, 2, 15 -es: αὐληταί.

auliva - v. *A1 oliva.*

aulives - v. *Lx oliva.*

aulivetum - v. *Lx olibetum.*

auraex - v. *A2 aureax.*

aurata - *or-* PAUL. DIAC. Fest. 197, 4.

aurator - GL. PHILOX. 154, 2, 17 -r: χρυσωτής.

auratus - *augu-* GL. PHILOX. 154, 2, 9.

aurea - PAUL. DIAC. Fest. 8, 5 aureax auriga. -as enim dicebant frenum, quod ad aures equorum religabatur.

aureax - *-raex* inf. — GL. PHILOX. 154, 2, 29 -raex: solitarius, ἱππάστης... — PAUL. DIAC. Fest. 8, 5 -x auriga. Aureas enim dicebant frenum, quod ad aures equorum religabatur.

aureus - *-ae domus*, de beatorum sede: PAULIN. Hymn. 131, 41, 162 in paradiso vos, famosi pueri, -as domus ... possidetis.

auricalcum - v. *A1 aurichalcum.*

aurichalcus - *-ro-* GL. PHILOX. 15, 2, 33.

auricoctor - GL. PHILOX. 155, 1, 2 -r: χρυσοψητής (-εψ-).

auricola - GL. PHILOX. 154, 2, 35 -ae: χρυσοτελεῖς.

aurificina - GL. PHILOX. 154, 2, 40 -a: χρυσοχοεῖον.

aurifossor - qui aurum fodit: CASS. Hist. 649, 9 Persae -es, quos a Romanis ad mercedem acceperant, reddere contemnebant.

auriga - *currus et -a spiritualis Israelis*, de Romano Pont.: ANAST. Vita Ioh. El. 498, 1, 32 neque enim fas est, ut absque Vicario Dei, ... absque curru et -a spiritualis Israelis ... omnium arbitrio aliquid consummetur aut divulgetur.

aurilegulus - GL. PHILOX. 155, 1, 1 -us: χρυσεκπλέκτης.

aurio - v. *A*1 *haurio.*

auris - in metaph.: LIB. SACR. 19, 2, 42 pateant -es misericordiae tuae, Domine, precibus supplicantum.

auriscalpium - *-clarium* inf. — GL. PHILOX. 154, 2, 20 -clarium: ὠτογλυφίς.

aurisclarium - v. *A*2 *auriscalpium.*

aurochalcus - v. *A*2 *aurichalcus.*

aurotonum - v. *Lx abrotonum.*

aurougo - v. *A*2 *aurugo.*

aurugo - *-rou-* GL. PHILOX. 154, 2, 37.

aurum - *or-* inf. — Gen. sing. *-um* LEX ROM. RAET. 401, 21. — PAUL. DIAC. Fest. 197, 4 orata ... a colore auri dicta, quod rustici orum dicebant, ut auriculas oriculas.

ausculor - v. *A*2 *osculor.*

auscultacio - v. *A*2 *auscultatio.*

auscultatio - *-acio* GUMP. Venc. 220, 23.

auscultatrix - GL. BER. 399, 1 'cluis' dicitur auditrix sive -x. Nam 'cluo' grecum verbum est, i. e. ausculto.

ausilior - v. *A*1 et *A*2 *auxilior.*

ausilium - v. *A*2 *auxilium.*

ausio - audere: LEX ROM. RAET. 420, 6 quantum ille -iret iuratus dicere, quid ibidem de suo proprio expendidisset, de illius mortui facultatem ei reddantur.

austeritas - *-s fermenti*: AN. EX DIV. 134, 15 ex ipsis panibus fermentacius quidem levis est. et exeo (*sic*) quia -s fermenti. sumit humorem. qui nutrire solet.

austro - GL. PHILOX. 155, 1, 24 -ans: νοτίζων, ὑγραυνων (-αίν-).

austrum - v. *A*1 *ostrum.*

austus - v. *Lx haustus.*

ausumo - v. *A*2 *absumo.*

aut (-d) - *au* MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1020, 141, 34, *haud* IV, a. 1013, 66, 19. — In interr., an: AMBR. Cantian. 745 A 15 infinita tibi dominatur stultitia, -t putas memetipsum posse decipere?: RATH. Prael. 148 B 5-6 non curans de gestorum continentia, vera, falsa sit, -t dubia.

autenticus - v. *A*1 et *A*2 *authenticus.*

authenticus (-ten-) - acc. sing. neutr. *-o* QUAEST. MON. 592, 29. — *-a*, absol., de hebdomade quae Pascha praecedit: LIB. SACR. 60, 1, 10 feria III in -a.

autor - v. *A*2 *auctor.*

autrix - v. *A*2 *auctrix.*

autumator - GL. PHILOX. 155, 1, 32 -r: ὀνομάστης.

autus - v. *A*2 *aptus.*

aux - v. *A*1 *aut.*

auxiliatrix - transl., sensu spirit.: IOH. VIII 267, 5 cum hanc (*scil.* Romanam ecclesiam) ... ad praesens -em habere ad perpetuam scilicet vestram salvationem monstrare non omiseritis.

auxilior - *ausi-* MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1016, 100, 20.

auxilium - *ausi-* MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 978, 256, 4.

1 **auxilla** - PAUL. DIAC. Fest. 23, 8 -a olla parvula.

2 **auxilla** - v. *A*2 *axilla.*

auxis - v. *A*2 *axis.*

av - v. *A*1 et *A*2 *a.*

avaricia - v. *A*2 *avaritia.*

avaritia - *-cia* PAUL. DIAC. Hist. Lang. 150, 10. — Acc. sing. *-a* PETR. SUBD. Chron. 155, 28.

avarus - *aba-* GL. PHILOX. 142, 1, 32. — *-a*, n. pl., subst., avaritia: CASS. Var. 85, 13 -a fuge, iusta sequere.

avellanietum - v. *Lx avellanetum.*

avena - *abe-* GL. PHILOX. 149, 1, 12.

avenio - v. *A*1 *advenio.*

aveo - v. *A*1 et *A*2 *habeo.*

averrunco - *aberu-* GL. PHILOX. 154, 1, 12.

aversatorius - adversarius: IOS. FL. Apion. 130, 12 quosdam deorum putent bonorum esse largitores, alios autem vocent -os, quando eos veluti malignissimos homines muneribus atque donis placare contendunt.

aversitas - v. *A*2 *adversitas.*

averto - *abe-* GL. PHILOX. 139, 1, 10: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 935, 84, 6.

avia - *abi-* MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 965, 127, 5.

aviditas - sollicitudo: STEPH. IV 973 C 14 convenit nos pastorali tota mentis -e eorumdem venerabilium locorum maximae stabilitatis integritatem procurare.

avito - v. *A*1 *habito.*

avitus - *abi-* GL. PHILOX. 138, 2, 10.

avocator - v. *Lx advocator.*

avrilis - v. *A*2 *aprilis.*

avsum - v. *A*2 *absum.*

avulsus - *abu-* GL. PHILOX. 139, 2, 42.

avunculus - *abu-* CENTC. INSCR. 3571, 8, *abunco-* LEX ROM. RAET. 435, 12.

avus - *abi-* Mon. Neap. Arch. I 2, a. 970, 190, 14, *habi-* I 2, a. 966, 151, 10.

avvivo - v. *A*1 *advivo.*

axamenta - Paul. diac. Fest. 3, 12 -a dicebantur carmina Saliaria, quae a Saliis sacerdotibus componebantur.

axeo - v. *Lx exeo.*

axilla - *aux-* Gl. Philox. 154, 2, 21.

axion - v. *A*1 *axon.*

axis - *aux-* Gl. Philox. 155, 2, 1.

axites - Paul. diac. Fest. 3, 8 axit autem dixisse antiquos pro egerit, manifestum est; unde -es mulieres sive † dii † dicebantur una agentes.

axitiosus - Paul. diac. Fest. 3, 6 -i factiosi dicebantur, cum plures una quid agerent facerentque. Axit autem dixisse antiquos pro egerit, manifestum est.

axo - Paul. diac. Fest. 7, 27 -are nominare.

azimus - v. *A*2 *azymus.*

azylum - v. *A*2 *asylum.*

azymus - *azi-* Lib. Sacr. 65, 2, 38: Cap. Virceb. 304, 11: inf., *agi-* Cap. Aquil. 47, 7. — *-us*, subst.: An. ex div. 134, 17 -imus autem, id est sine fermento, tardius quidem egeritur, sed magis nutrit.

B

b. - = *beatus*: Dert. inscr. 7404, 1 B(eatae) M(emoriae): Vita Gaud. Nov. 418, 1, 3 ad B. Gaudentii celeberrima Acta succurrit memoria.

babbatiens - qui inarticulatam vocem edit (ex gr. βαβάζω): Anast. Vita Bas. 311 A 1 et aperta erit lingua -entium (cf. Vulg. Is. 35, 6 *lingua mutorum*).

babio - gloriari: Gl. Philox. 155, 2, 11 -it: γαυριᾶ.

babtista - v. A1 et *A*2 *baptista.*

baburra - v. *A*2 *baburrus.*

baburrus - *-a* inf. — Gl. Philox. 156, 1, 22 -ra: ἄφρων, ἀνόητος, μάταιος.

bacar - *bav-* inf. — Gl. Philox. 155, 2, 15 bavar: εἶδος ἀγγ<ε>ίου: Paul. diac. Fest. 28, 3 -r vas vinarium simile bacrioni.

bacario - *-cri-* Paul. diac. Fest. 28, 3: inf. — Paul. diac. Fest. 28, 1 -crionem dicebant genus vasis longioris manubrii. — Aquariolus: Gl. Philox. 155, 2, 22 -o: πορνοδιάκονος.

bacca - v. *Lx*, *A*1 et *A*2 *vacca.*

baccaria - v. *Lx baccar.*

baccatus - *batt-* inf. — Gl. Philox. 155, 2, 13 -ttatum: κοκκωτόν.

bacchans - furens, de diabolo: Rath. Prael. 322 A 13 vincat animum impatientem, qui vult diabolum superare -antem.

bacchor - Gl. Plac. 23, 2, 26: harioli dicuntur insani, qui spiritu nescioquo inflati ... -<h>antur.

bacchus - nom. sing. *-os* inf. — Gl. Philox. 156, 1, 28: -c<c>hos: οἶνος.

baccillo - v. *Lx vacillo.*

baccinus - v. *Lx vaccinus.*

bacibus - v. *Lx vacivus.*

baciela - v. *Lx baccar.*

backa - v. *Lx vacca.*

baclae - *-le* inf. — Gl. Philox. 156, 1, 26 -le: ὑποδιματα (-δήμ-) γυναικεῖα σκηνικά.

baco - v. *Lx vaco.*

bacrio - v. *A*2 *bacario.*

bacto - v. *A*1 et *A*2 *batuo.*

bacularis - de condicionis ignobilitate: Rath. Prael. 275 C 12 aut degenerem vel -em appellares, aut insanire me diceres: Rath. Opusc. 525 B 2 forsitan in patria sua fuerat -is, ideo illi tam honor omnis est vilis.

bacuus - v. *Lx* et *A*2 *vacuus.*

bado - v. *Lx* et *A*2 *vado.*

badum - v. *Lx vadum.*

baeatus - v. *A*1 et *A*2 *beatus.*

baeolo - v. *A*2 *baiulo.*

baesis - Gl. Philox. 155, 2, 13 -s: προσέλθης.

bagina - v. *Lx vagina.*

baiulo - *baeol-* inf. — Gl. Philox. 155, 2, 21 baeolat: βαστάζει.

baiulus - Paul. diac. Fest. 32, 1 -os dicebant antiqui, quos nunc dicimus operarios. — Adi.: Paul. diac. Hymn. 118, 6, 21 fregit veneni -am crucis per arma cymbiam.

bajolo - v. *A*1 *baiulo.*

balaena - *-lle-* inf. — Gl. Philox. 155, 2, 29 -llena: ζύγενα (-αινα).

balamus - v. *A*2 *balanus.*

balanus - *-lam-* AN. EX DIV. 147, 22.

balathro - *-tr-* inf. — PAUL. DIAC. Fest. 31, 1 -trones et blateas bullas luti ex itineribus, aut quod de calciamentorum soleis eraditur, appellabant.

balatro - v. *A2 balathro.*

balaustion - v. *Lx*, *A1* et *A2 balaustium.*

balaustium - *-ion* inf. — AN. EX DIV. 149, 9 -ion idest centifolia.

balaustius - v. *A1 balaustium.*

balceo - v. *A2 baltheus.*

balcio - v. *A1 balteus.*

baleo - v. *Lx* et *A2 valeo.*

balidus - v. *A2 validus.*

balio - v. *A2 valeo.*

ballena - v. A2 *balaena.*

ballicella - v. *Lx vallicella.*

ballis - v. *Lx* et *A2 vallis.*

ballistarius - *-stra-* inf. — GL. PHILOX. 156, 1, 4 -strari<i>: σφενδονῆται.

ballistra - v. *A2 ballista.*

ballistrarius - v. *A2 ballistarius.*

ballo, nis - GL. PHILOX. 155, 2, 24 -llo: θηρίον θαλάσσιον.

ballone - v. *Lx vallanum.*

balneum - *valn-* PETR. SUBD. Chron. 171, 13.

balsamum - transl., de sanguine: PAULIN. Hymn. 144, 1, 4 perlita rore pretiosi -i.

balsamus - v. *Lx* et *A1 balsamum.*

balteus - *-ceo* inf. — GL. PHILOX. 156, 1, 2 balceo: [πολεμικον]; transl.: LIB. SACR. 91, 1, 35 rogo te ... Pater sancte ... ut ... digneris ... meos lumbos -o tui timoris ambire.

baltheus - v. *A1 balteus.*

baltio - v. *A1 balteus.*

balvi - GL. PHILOX. 156, 1, 4 -i: βόμβυξ.

bandum - v. *Lx* et *A2 bannum.*

banitas - v. *Lx vanitas.*

bannio - edicere: CARTM. 599, 1,37 tongino vel centenario placitum -iente.

bannum - *-nd-* inf. — PAUL. DIAC. Hist. Lang. 59, 10 vexillum, quod -ndum appellant; edictum: CARTM. 601, 1, 20 requirit, ut mittatis -um supra eum.

banus - v. *Lx vanus.*

baptisma - v. *Lx baptismus.*

baptismalis - de ecclesiis iure baptizandi praeditis: CONC. ROM. 826 565, 7 De sacerdotibus in subiectis -ibus plebibus constituendis: STEPH. V 808 C 12 et ecclesias -es ... quae prius episcopatui annexae subiugatae erant: STEPH. VIII 1089 C 15 neque -es Ecclesias ... sibi vindicare.

baptista - *bab-* MART. HIER. 82, 2, 1: 112, 2, 22.

baptisterium - *-stir-* MART. HIER. 84, 3, 6. — Baptismus, baptizatio: RATH. Prael. 269 A 9 cum -um non fuisset ... in eadem ecclesia celebratum, tanta clades in civitate contigit infantium.

baptistirium - v. *A2 baptisterium.*

barathrum - *-tr-* inf. — De inferorum locis: GL. PLAC. 18, 2, 11 «cocytos amnes»: flumina ignea apud inferos, id est in -t<h>ro; sensu Christ.: PETR. SUBD. Iul. 880, 1, 18 noli ... progeniem in -um mortis mergere et perditionis: RATH. Opusc. 621 A 3 quidam mediocriter, quidam pene nihil ex eo accipiunt omnino, per usum et consuetudinem illorum, quos iamdiu detinet -um. — Transl., sensu mor.: PASS. REG. 23, 1, 15 Reguli mentem terror non potuit in desperationis -um immergere: EP. LANG. 695, 20 in -trum sue cecitatis corruens: STEPH. V 801 C 14 quis, rogo, nisi insipiens, in tantum audeat blasphemiae -trum mergi ut Petri fidem infamet?

baratrum - v. *A2 barathrum.*

barba - acc. sing. *-a* inf. — Patruus: QUAEST. MON. 591, 31 per XL sunt inter -a et nepotem.

barbane - v. *A1 barbas.*

barbaneus - v. *Lx barbanus.*

barbanis - v. *Lx* et *A2 barbanus.*

barbanus - acc. *-nem* CONCORD. 257, 40. — Patruus: MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1022, 163, 1 (aloara) per ipsa carta donaverat mihi petri comiti filii lando comiti -i sui inclita curte et terris suis.

barbaricum - PAUL. DIAC. Fest. 28, 16 -um appellatur clamor exercitus, videlicet quod eo genere barbari utantur.

barbaros - v. *A1 barbarum.*

barbarus - nom. m. *-um* LEX ROM. RAET. 337, 1: gen. f. *-a* 336, 22. — Impius: VITA LEUC. 673, 4, 11 oratorium ... Confessoris in contemptione et conculcatione sine reverentia a -is habebatur. — Ferus: PASS. GERONT. 462, 8, 8 aetatem prorsus -am ista sapiunt.

barbatoria - prima barbae recisio: LEX ROM. RAET. 361, 1 publica gaudia nunciantur, hoc est ... -a.

barbatus - *-rd-* inf. — Vas aquarium: GL. PHILOX. 156, 1, 9 -rdatus: νάννος τὸ σκεῦος.

barbirasium - barbae tonsura: RATH. Prael. 303 C 2 -io et corona, ... in nullo alio saecularibus videamur dissimiles.

barbitos - nom. *-um* inf. — GL. PHILOX. 156, 1, 23 -um: εἶδος ὀργάνου.

barbitum - v. *A2 barbitos.*

barbulus - GL. PHILOX. 156, 1, 8 -us: φάργος ἰκθύς (ἰχ-).

bardala - GL. PHILOX. 156, 1, 14 -a: κορυδαλλὸς ὄρνεον.

bardatus - v. *A2 barbatus.*

bargina - *-inna* inf. — GL. PHILOX. 156, 1, 11 -inna: νεκροφόρος βάρβαρος, προ<σ>φώνησις βαρβάρου.

barginna - v. *A2 bargina.*

bariae - v. *Lx varie.*

baris - GL. PHILOX. 156, 1, 15 -s: <ε>ἶδος ποτηρίου.

barius - v. *Lx varius.*

baro - GL. PHILOX. 155, 2, 12 -o: ἀπήρ (ἀν-): 156, 1, 8 -[b]o: βάκηλος.

bart - barba, vox Germ. — PAUL. DIAC. Hist. Lang. 53, 1 iuxta illorum linguam ... '-t' barbam significat.

barus - v. *A2 birrus.*

bas - v. *Lx vas.*

baselica - v. *A1 basilicus* et *A2 basilica.*

bases - v. *A1 basis.*

basileca - v. *A1 basilicus* et *A2 basilica.*

basilica - *-ssi-* PETR. SUBD. Iul. 882, 1, 39, *-le-* MART. HIER. 91, 3, 36. — Acc. *-a* BREV. HIEROS. b, 111, 87: al., pl. nom. *-as* b, 112, 141.

basilicarius - GL. PHILOX. 156, 2, 3 -us: μαλακός, ἀγοραῖος.

basilicha, basilicon, basilisca - v. *A1 basilicus.*

basiliscus - *-ssi-* LIB. SACR. 180, 1, 10.

bassallus - v. *Lx vassallus.*

bassca - v. *Lx vascua.*

bassilica - v. *A1 basilicus* et *A2 basilica.*

bassiliscus - v. *A2 basiliscus.*

1 **bassus** - v. *Lx vassus.*

2 **bassus** - GL. PHILOX. 156, 2, 2 -us: ἔγχυλος.

bastinaca - v. *A2 pastinaca.*

baticinor - v. *Lx vaticinor.*

batioca - v. *A1 batiola.*

1 **batis** - flavus: GL. PHILOX. 156, 2, 2 -is: ξανθός.

2 **batis** - v. *A2 batus.*

bato - v. *A1* et *A2 batuo.*

batta - v. *A2 batus.*

battatus - v. *A2 baccatus.*

batto - v. *Lx battuo, A1* et *A2 batuo.*

battulus - v. *Lx battulum.*

battuo - v. *A2 batuo.*

battutus, batudus - v. *A2 batuo.*

batuo (-tt-) - *-ctere* MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1012, 58, 34, *-tere* LEX ROM. RAET. 442, 14, *-tendo* 442, 18, *-ttere* 442, 14, *-ttutus* 443, 3.16, *-tudus* CONCORD. 281, 40, *-ttuit* GL. PHILOX. 156, 2, 6.

batus - *-tis* GL. PHILOX. 156, 1, 31, *-tta* 155, 2, 15, *-tum* 156, 2, 5.

baulaustium - v. *Lx balaustium.*

bavar - v. *A2 bacar.*

bdellion, bdellius - v. *Lx bdellium.*

beatifico - beatum dicere: CASS. Hist. 7, 94 cunctis militibus ad illius poculi claritatem nimis inhiantibus et -cantibus (Theodosium), qui esset bibiturus eum: IOS. FL. Apion. 101, 20 -cat Alexandriam, quia civem talem habere meruerit: DION. Gr. Nyss. hom. 385 B 2 dilationis erat patientissimus, -cans quidem illam conversationem.

beatitudo - abl. *-em* inf. — Sensu spirit., de aeterna felicitate: CAP. NEAP. 427, 9 in sanctorum de -em: COD. CAR. 650, 12 aeterne -is ... (Deus) annuat ... effici participes: ANAST. Theod. Stud. 732 A 3 habens intrinsecus -um plenitudinem: ANAST. Ep. tres 742 A 1 papa noster Nicolaus ... ad coelestem -em ... ductus nos ... reliquit. — Honoris titul.: DION. Pasch. 494 A 6 orantem pro nobis -em vestram divina gratia custodire dignetur.

beatus - *baea-* inf. — De Christo et de redemptione: MIR. ANAST. 238, 2, 11 Domine -e, scio quia ... suscitasti: NIC. I 273, 2 -o ac pretioso Christi Dei nostri cruore ecclesia sancta redempta. — De Maria Virgine: IOH. XII 1015 C 2 venerabili abbati Bernero -ae Dei genitricis Mariae virginis Ecclesiae: GUMP. Venc. 214, 16 domos Dei ad -ae eius genitricis ... veneracionem construxit. — De apostolis et sanctis omnibus: DION. Gr. Nyss. hom. 385 A 1 iuxta eiusdem -i Pauli vocem: CONC. ROM. 826 555, 18 post resurrectionem salvatoris per totum orbem -issimi Petri singularis praedicatio universorum inluminationi prospexit: BERT. Barth. Lip. 39 A 11 -i Bartholomaei

apostoli venerabile ... corpus: PASS. GERONT. 461, 4, 30 misericordia -orum Petri et Pauli Apostolorum: MEDIOL. INSCR. 6186, 1 et a domino coronati sunt baeati confessores ... Aurelius ... et Valeria: NOLAE INSCR. 1370, 3 illum nu]nc Felicis habet domus alma -i: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 939, 114, 11 offerimus ... vobis et nomini vestro -i seberi christi confessori ... duas petias nostras de terras: PETR. SUBD. Chron. 155, 10 lapidato -o Stephano, ecclesia ... disseminata est: PETR. SUBD. Iul. 878, 1, 10 quia -ae et gloriosae Martyris Iulianes sacratissimum corpus ... in ... ecclesia requiescit: PETR. SUBD. Agripp. 113, 1, 43 ecce adsunt -issimi Ianuarius et Agrippinus. — De Rom. pontif. et de sede Apost.: CASS. Inst. 14, 6 et a Vigilio viro -issimo papa denuo constat (Origenem) esse damnatum: IOH. VII 63 A 5 congregatis omnibus Anglorum proceribus, qui tunc ad -um Petrum degebant apostolum (*scil.* apud sedem apost.): PETR. SUBD. Agripp. 112, 2, 23 residente in sede -i Petri duodecimo Iohanne papa. — De episcopis et abbatibus: CAP. INSCR. 4503, 1 vir -issimus victor episc.: DION. Cyr. syn. 235, 5 Domino -issimo patri Petro episcopo ... salutem: CHRON. DUC. 565, 12 a -o Benedicto abbate usque ad Gregorium papam: VITA LEUC. 669, 1, 3 -issime Pontifex. — De mortuis: CLUS. INSCR. 2589, 3 iussu -i Laurenti lecvitae conscid[it] in aula. — N. locutt. *-ae memoriae* et *-ae recordationis*: CASS. Var. 101,7 defensores itaque sacrosanctae ecclesiae Romanae conquesti sunt -ae recordationis quondam Simplicium domum ... sollemniter comparasse: EP. LANG. 704, 24 parvi pendens -e memoriae decessoris nostri Gregorii edictum. — De paradiso: CAIET. INSCR. 6218, 1 pande tuas paradise fores sedemque -am: VERC. INSCR. 6722, 4 postquam regna -a (antistes) petit: MEDIOL. INSCR. 6183 a, 2 Aurelius penetrans regna -a poli. — Bonus, benignus: GUMP. Venc. 215, 41 -ae indolis iuvenculus ... epulas refutavit. — *-i*, subst., sensu spirit., de iustis hominibus: RATH. Prael.147, A 5 sive ob veram philosophiam sectandam, seu pro iustitiae veritatisque defensione, quod proprie -orum est ipso Domino teste (cf. Mt. 5, 10), ... aliquo recluditur sua sponte, aut alterius iussione.

becedominus - v. *Lx vicedominus.*

becis - v. *Lx vicis.*

bedella - v. *Lx bdellium.*

beginti - v. *Lx viginti.*

bel - v. *Lx vel.*

bela - MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1017, 115, 12 terra ... qui est ... iusta terra de illi faciemala et abinde quomodo badit in -a in memorata bia publica. V. *A*1 et *A*2 *imbela.*

bellarium - PAUL. DIAC. Fest. 32, 4 -ium et -ia res bellis aptas appellabant.

bellator - sensu spirit.: VITA GAUD. NOV. 420, 14, 20 divino iugiter munere -r egregius praedam inimico abstraxit, auctori restituit: VERC. INSCR. 6723, 16 ultor inexpletus fidei -r in hostes ... talis erat: VITA APIAN. 324, 1, 31 cum divini praelii -es ... tot victoriis vigeant insigniti: RATH. Prael. 257 B 6 concilia a doctoribus celebrata Christianis, imo -bus invictissimis: LIB. SACR. 109, 2, 25 quem pius Ambrosius ... perennem repperiens patronum dedit. et medicum. propugnatorem fidei. sacri proelii -em. — *Vetustus -or*, epith. diaboli: VITA SEVERINI 500, 2, 46 adeo immemor nostri despectorque roboris, ut vetustum sperneres -em? — Adi., IOS. FL. Apion. 44, 17 vir efficax animo -r (= gr. εὔρωστος): 55, 10 -bus viris occurrens.

belle - v. *A*2 *volo.*

bellicrepus - PAUL. DIAC. Fest. 31, 22 -am saltationem dicebant, quando cum armis saltabant, quod a Romulo institutum est.

belligeratio - amor belli: RATH. Opusc. 499 C 5 et potuit fieri, ut istiusmodi ambo simul educati, ... ac sine examinatione ad praesulatum cum fuissent provecti, unus eorum affectaverit mulierositatem, alter -em?

belligerator - sensu spirit.: VITA GAUD. NOV. 418, 5, 5 contra gentilium malignam perfidiam quasi signifer et -r ... dimicabat.

bellitudo - pulchritudo: PAUL. DIAC. Fest. 32, 5 -em sicut magnitudinem Verrius dixit.

bellum - sensu spirit.: ENN. Hymn. 68, 11, 8 Labore magno martyr est / victore carnis spiritu, / hoc est triumphis proximum, / si -a calcent intima: PAULIN. Hymn. 135, 5, 22 tempora, in quibus hostis -um movet invidus: LIB. SACR. 108, 1, 3 sacrificium Domine quod immolamus placatus intende. ut ab omni nos exuat -orum nequitia: SACR. GEL. 231, 3 deus qui per gloriosa -a certaminis ad immortales triumphos martyres tuos extulisti.

belociter - v. *Lx velociter.*

beluius - v. *A2 belutus.*

belutus - *-uius* (perper. pro *-utus*?) inf. — GL. PHILOX. 156, 2, 23 -uius: θηρίου ὅμοιος: PAUL. DIAC. Fest. 31, 16 -us bestiae similis.

bena - v. *Lx vena.*

benarius - v. *A2 bennarius.*

bendemio - v. *A2 vindemio.*

bendictio - v. *Lx venditio.*

bendidio - v. *Lx vindemio.*

benditio - v. *Lx* et *A2 venditio.*

benditor - v. *Lx* et *A2 venditor.*

benditris - v. *A2 venditrix.*

benditrix - v. *Lx venditrix.*

bendo - v. *Lx* et *A2 vendo.*

bene - *ve-* SAL. INSCR. 669, 1: MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 960, 83, 17: a. 969, 173, 10: IV, a. 1016, 97, 17: a. 1017, 106, 27. — Cum adi. vel adv.: ANAST. Vita Ioh. El. 500, 2, 27 Si enim quae dantur, mea exsisterent, et mecum nata essent, fortasse -e in meis tenax existerem: MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 960, 78, 20 fundum ... omni annuo apto tempore -e diligenter lavorare et exscolere seu ad meliorem cultum perducere promittimus. — N. locut. *bene (= bonae) memoriae*, de defunctis: CREM. INSCR. 4120, 1 hic recuiescet -e me (*sic*) memorie benenata quae vixit annus plus menus xxxv et dies xii receset in pace: INTER. INSCR. 4335, 1 hic requiescit -e memoriae Splendita. V. et *A2 benememoriae* et *memoria.*

benediccio - v. *Lx* et *A2 benedictio.*

benedico - GL. PLAC. 15, 1, 16 -entum: melius quam '-entium'. — In liturg.: LIB. SACR. 13, 2, 50 in -ite: al.

benedictio - *-ccio* LIB. SACR. 178, 2, 33. — Copia, abundantia: ANAST. Vita Ioh. El. 498, 2, 37 relinquunt (studiosi agricolae) utique ex fructu -em; divinae benedictionis fructus: RATH. Prael. 188 C 11 tu qui sanus es, subleva caeteros, visita infirmos, sepeli mortuos, partire cum omnibus -em tibi collatam Domini. — N. locut. *salutem et apostolicam -em*: STEPH. VIII 1089 A 13 ... tuisque in perpetuum successoribus, salutem et apostolicam -em: al.

benefactor - qui benefacit: IOS. FL. Apion. 85, 12 cui (*scil.* Cleopatrae) nihil omnino iniustitiae et malorum operum defuit ... vel in communi contra Romanos omnes et -es suos imperatores: CASS. Hist. 309, 112 nec animum -is placans (Iulianus imp.) quaecumque ei videbantur agebat. — Epith.: IOS. FL. Apion. 83, 10 tertius ... Ptolomaeus, qui vocatus est -r

benefactris - v. *A1 benefactrix.*

benefactur - v. *A1 benefactor.*

beneficialis - beneficus: CASS. Var. 63, 18 quia -em esse principem licet: 354, 28 cognoscite quam -is sit bona conversatio. — Ad beneficium pertinens, sensu leg.: IOH. VIII 196, 12 villam nostram Vendoaram ... neque -i more neque alicuius commutationis tenore ... dedimus neque commutavimus.

beneficiarius - ad beneficium pertinens, sensu leg.: IOH. VIII 125, 33 sancimus, ut de abbatia sancti Augentii, quam dive mem-riae Karolus imperator fideli suo et filio ecclesiae nostrae ... iure -o tribuit, nullus de ipsis rebus aliquid iniuste auferre praesumat.

beneficientia - v. *Lx beneficentia.*

1 **beneficium** - v. *A2 veneficium.*

2 **beneficium** - *-ni-* SACR. GEL. 235, 6: LIB. SACR. 135, 2, 35: COD. CAR. 510, 26. — Acc. sing. *-o* LEX ROM. RAET. 306, 7. 9. — Sensu spirit.: PS. AMBR. Gerv. 745 C 2 Sanctus ... Vitalis ... praestat orationibus vel intercessionibus suis -a omnibus credentibus Iesum Christum usque in hodiernum diem: SERG. I 33 C 6 quibus verbis ac modis clementiam Dei nostri ... possumus effari, et dignas gratiarum actiones pro immensis circa nos eius -is persolvere ... ?: AUDEL. 75, 2, 9 Christiani populi ... eius (Fortunati) -a sentiunt. — Sensu leg., praedium fiscale: RATH. Prael. 307 C 4 nec exquiritur quis obedientia caeteros praeeat, humilitate vincat, prudentia antecellat, sed ... stabula quis amplius plena, praedia et -ia latius habeat distenta.

benegnus - v. *A2 benignus.*

benememoriae - pro *bonae memoriae*: MEDIOL. INSCR. 6258, 3 hic requiescit in pace -ae Proculus: 6310, 3 hic requi[e]scet in pace -m[e]m-ae pater. V. etiam *A2 bene, bonus* et *memoria.*

benemerens - dives meritis: RIGN. INSCR. 4042, 3 que vicsit annos xxv virgo -nti in pace parentes fecerunt: PISIS INSCR. 1513, 1 -nti in pace Silvana quae hic dormit: CLUS. INSCR. 2534, 6 -nti parentes posuerunt: MEDIOL. INSCR. 6197, 8 B M Bonifatiae qui vixit in seculo ann XXIIII mensis V dies VII meruit cum marito -nti posuit mens (*scil.* mensam).

benenatus - v. *Lx venenatus.*

benenum - v. *Lx* et *A2 venenum.*

beneplacitum - id quod beneplacet, voluntas (plerumque Dei): SACR. GEL. 13, 28 dirige actus nostros in -o tuo (= secundum voluntatem tuam).

benerabilis - v. *Lx* et *A2 venerabilis.*

beneravilis - v. *A2 venerabilis.*

benevenio - ANAST. Vita Ioh. El. 504, 1, 22 surgens, venit ad Beatum hunc. Quem cum vidisset, ait: -isti fili Ecclesiae, obediens voci eius.

benificium - v. *A2 beneficium.*

benigne - *-ae* IOH. VIII 30, 38.

benignitas - de Christo: PS. AMBR. Gerv. 746 D 7 age ergo quod coepisti, ut mihi possit cum meo fratre Gervasio hodie -as Salvatoris nostri occurrere. — Hon. tit.: CASS. Var. 20, 24 nec tamen -as nostra una remuneratione contenta honorem geminat: CASS. Hist. 251, 6 semper equidem et prae omnibus cogitare nos de sacra et adoranda lege non ignorat vestra -as: COD. CAR. 509, 24 -is vestrae litteras ... suscepimus.

benigniter - de Deo: PASS. MARTINAE 11, 7, 8 videant quomodo ... Deus ... sacrificia -r suscipiet a me. — N. locut. GUMP. Venc. 215, 33 eos ... curiose -rque tractavit.

benignus - *-ne-* inf. — GL. PLAC. 14, 2, 29 dicitur ... -us et malignus non '-ne-us' et 'malegnus'. — De Deo, misericors: ANAST. Vita Bas. 304 B 8 non tibi sit curae: -us est Deus noster, et suscipiet te poenitentiam agentem. — N. locut. *-a fronte*, f. *benigniter*: STEPH. V 787 A 4 accipe, quaeso te, -a fronte quae sequuntur. — Benevolus: CASS. Var. 63, 21 clementia non habet legem nec debet sub angustis terminis -a sequi, quem decet sine fine laudari.

beninosus - v. *Lx venenosus.*

benio - v. *Lx* et *A2 venio.*

benivolentia - GL. PLAC. 14, 2, 27 -a et malivolentia per I non per E dicitur. — Hon. tit.: CASS. Var. 39, 6 erit quoque vestrae -ae laus, ut, cum dignis caritatem impenditis, ad exemplum ceteros incitetis.

benivolus - bonus: MART. HIER. 90, 3, 2 sic obiit baldinus vir -us karisimus noster. — N. locut. *-a invectione*: NIC. I 282, 30 quo, ne in suspectis facinoribus devolvatur, -a invectione terreatur. V. *A1 benevolus.*

benna - PAUL. DIAC. Fest. 29, 24 -a lingua Gallica genus vehiculi appellatur, unde vocantur conbennones in eadem -a sedentes.

bennarius - *bena-* inf. — GL. PHILOX. 156, 2, 26 bena-us: σκηνάρχης.

benndo - v. *Lx vendo.*

bennio - v. *Lx venio.*

benter - v. *Lx venter.*

bentositas - v. *Lx ventositas.*

bentus - v. *Lx ventus.*

benumdo, benundo - v. *Lx* et *A2 venundo.*

benus - v. *Lx venus.*

beraciter - v. *Lx veraciter.*

berax - v. *Lx verax.*

berbecinus - v. *Lx vervecinus.*

berbex - v. *Lx vervex.*

berbicinus - v. *Lx vervecinus.*

berbix - v. *Lx* et *A2 vervex.*

berbum - v. *Lx verbum.*

bere - v. *Lx* et *A2 vere.*

beredis - v. *Lx viridis.*

beres - v. *Lx heres.*

beretrum - v. *Lx veretrum.*

beritas - v. *Lx* et *A2 veritas.*

bermis - v. *Lx vermis.*

berna - v. *Lx verna.*

bernaculus - v. *Lx vernaculus.*

bernicaria - v. *Lx bernicarion.*

bernoticus - v. *A2 vernoticum*; cf. *A1 bernosicus.*

bero - v. *Lx vero.*

berrago - vorago?: MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1008, 39, 22 et rebolbente per ipsa bia (finis) benit in -ine qua hiberni tempore aqua decurrit.

berro? - GL. PHILOX. 283, 2, 5 tubicines in -o (muro *Buecheler*: versu *Heraeus*) (?): ἀντηρίδες δόκοι.

berrucula - v. *Lx verrucula.*

berso - v. *Lx* et *A2 verso.*

bertex - v. *A2 vertex.*

bertigo - v. *Lx vertigo.*

bertissa, bertista - v. *A1 bertisca.*

berto - v. *Lx* et *A2 verto.*

berus - v. *Lx* et *A2 verus.*

1 **bes** - v. *A2 bis.*

2 **bes** - thema *bes-*, ter inf. — PAUL. DIAC. Fest. 29, 26 -em appellatum esse, quod bis triens sit, quamvis dura compositio fiat -is ex triente; -is novem sunt unciae, triens tres.

besantius - v. *Lx bisanteus.*

besica - v. *Lx vesica.*

besis - v. *A2 bes.*

besper - v. *A2 vesper.*

bespolus - v. A1 et A2 *mespila.*

bestararius - v. *Lx* et *A2 vestararius.*

bester - v. *Lx* et *A2 vester.*

bestia - *ve-* inf. — Gl. Philox. 287, 1, 21 veterina v-a: ὑποζύγιον. — Transl., de haeresibus et haereticis: Bert. Barth. Lip. 40 D 13 igitur vide eum (*scil.* Bartholomaeum) secundum allegoriam ... deducentem, revocantem, pugnantem, propellentem -as haereseos, daemonumque phalangas: Anast. Vita Ioh. El. 510, 2, 36 Ecclesias ... et monasteria ab ore talium -arum ... evellere studuerunt (consiliarii).

bestialis - transl.: Anast. Theod. Stud. 734 A 6 sed -em mentem et inhumanum cor nil erat quod compesceret.

bestigium - v. *Lx vestigium.*

bestimentum - v. *Lx* et *A2 vestimentum.*

bestio - v. *Lx* et *A2 vestio.*

bestis - v. *Lx* 1*vestis.*

bestus - v. *A1 bestia.*

betellus - v. *Lx vitellus.*

betligo - v. *Lx vitiligo.*

betoraces - *-raes* inf. — Vepres: Gl. Philox. 157, 1, 3 -raes: ἄκανθαι.

betoraes - v. *A2 betoraces.*

betulus - v. *A2 vetulus.*

betus - v. *Lx* et *A2 vetus.*

betustus - v. *Lx vetustus.*

bia - v. *Lx* et *A2 via.*

biatum - v. *A1 biatus.*

bibertitus - v. *A2 bipartitus.*

bibesia - Paul. diac. Fest. 237, 10 perediam et -am Plautus (*Curc.* 444) cum dixit, intellegi voluit cupiditatem edendi et bibendi.

bibilles - v. *A2 bibillis.*

bibillis - nom. sing. *-es* inf. — Gl. Philox. 157, 1, 12 -es: δίμαλλος. Cf. et *A2 bicerris.*

bibium - v. *A2 bivium.*

bibliotecarius - v. *A1 bibliothecarius.*

bibliotheca - metaph.: Cass. Inst. 22, 28 hic (*scil.* Eusebius) tantos auctores, tantos libros in memoriae suae -a condiderat, ut legentes probabiliter ammoneret in qua parte codicis quod praedixerat invenirent; transl., *coelestis -a*, de sacris disciplinis: Anast. Theod. Stud. 730 B 12 scio ... me ea passurum quae quondam ille coelestis -ae cultor (*scil.* Theodorus) a suis aemulis pertulit; *divina -a*, de S. Scriptura: Anast. Vita Bas. 295, 3 si hoc esset, eamdem sacram Scripturam Latinitas ex ipso Hebraico fonte per beatum Hieronymum, ... divinae -ae cultorem, hactenus non hausisset.

bibliothecarius - titulus dignit. in ecclesiast. honoris gradib.: Ioh. viii 253, 9 direximus Petrum insignem palatii nostri superistam ... cum Zacharia venerabili episcopo et -o sedis nostre: Ioh. xii 1017 D 7 datum ... per manum Martini episcopi et sanctae sedis apostolicae -i: Mon. Neap. Arch. II, a. 986, 60, 4 quam ... libertatis absolutionem tibi iohanni subdiacono primicerio et -o nostro scribere precepimus.

bibo - *biberites* inf., *biv-* Mon. Neap. Arch. IV, a. 1001, 2, 14: II, a. 981, 2, 6: IV, a. 1016, 97, 9; *vib-* I 2, a. 973, 222, 13: II, a. 996, 146, 15: IV, a. 1019, 127, 4.7. — *-ere*, subst. more: Mon. Neap. Arch. I 2, a. 957, 57, 28 nobis manducare et bibere dare debeatis ... et cum v-ere nobis dare debeatis casum aut pisces. — N. locut. *pro salute alcius -ere*, illi propinare: Rath. Prael. 292 A 15 pro salute illius -itur, iste sitiens nec potatur. — Abs., de sanguine Christi in sacramento eucharist.: Anast. Vita Bas. 300 A 12 Domine ... spero in benignitate tua, ait, manducans et -ens, vincam resistentem nobis diabolum cooperatione Spiritus sancti tui.

bibolnes - bis vulnerati: Gl. Philox. 157, 2, 15 -es: δίτρωτοι.

bibolus - v. *A1 bibulus.*

bibonius - Gl. Philox. 157, 1, 13 -us: πολυπότης.

bibulus - Gl. Philox. 157, 1, 17 -a: ποτασῃ (?) ἀναβάλλουσα.

bibus - v. *Lx* et *A2 vivus.*

bicanus - v. *A2 vicanus.*

bicaptus - v. *A1 bicapitus.*

bicaput - Gl. Philox. 157, 1, 31 -capites: δικέφαλοι.

bicaria - v. *Lx vicaria.*

bicariatio - v. *Lx vicariatio.*

bicario - v. *Lx* 1*vicario.*

bicarius - v. *Lx* 2*vicarius.*

bicedominus - v. *Lx vicedominus.*

biceps - *-se-* inf. — Gl. Philox. 157, 2, 36 -seps: δικέφαλος.

bicerris - Gl. Philox. 157, 1, 26 -es: δίμαλλοι, δίκροσσοι. Cf. et *A2 bibillis.*

bicesimus - v. *Lx vicesimus* et *vigesimus.*

bicinans - v. *Lx vicinans.*

bicinatus - v. *Lx vicinatus.*

bicinitas - v. *Lx vicinitas.*

bicis - v. *Lx* et *A2 vicis.*

bicissim - v. *A2 vicissim.*

biclus - vitulus marinus: GL. PHILOX. 157, 2, 6 -us: φώκη.

bicoxus - GL. PHILOX. 157, 1, 25 -um: διμηρόν.

bictoria - v. *A2 victoria.*

bictus - v. *A2 victus.*

bicus - v. *Lx* et *A2 vicus.*

bidelicet - v. *Lx* et *A2 videlicet.*

bideo - v. *Lx* et *A2 video.*

bidilicet - v. *Lx videlicet.*

bidilium - v. *Lx bdellium.*

biduana - v. *A1 biduanus.*

biduus - v. *Lx viduus.*

bietus - v. *A2 vietus.*

bifariae - v. *A2 bifarie.*

bifarie - *-ae* CHRON. DUC. a. 579, 566, 16.

bifidus - duplex: PAUL. DIAC. Spec. 627, 29 in tertia (*scil.* forma) in eo desinit vocalibus, / quae ut prima in vi exit nec tamen -a est: / est exemplum eo ivi et queo similiter.

biforis - nom. pl. *-et* inf. — GL. PHILOX. 157, 2, 32s -et (perper. pro *-es* ?): δίτρυποι, δίαυλοι.

biformis - DION. Gr. Nyss. hom. 378 B 1 hi qui huius esse probantur artis exculpunt ita ut interdum unum caput -e constituant.

bigamus - qui duas duxit uxores (alteram etiam post mortem prioris): ANAST. Vita Ioh. El. 503, 1, 13 -us existens, desiderat diaconus sanctae Ecclesiae fieri: RATH. Opusc. 640 A 7 -i ex laicis nequeunt ... fieri clerici.

bigariatio - v. *Lx vicariatio.*

bigener - PAUL. DIAC. Fest. 30, 23 -a dicuntur animalia ex diverso genere nata, ut leopardalis ex leone et panthera.

bigenti - v. *Lx viginti.*

bigilatio - v. *Lx vigilatio.*

bigilo - v. *Lx vigilo.*

biginti - v. *Lx* et *A2 viginti.*

bigisimus - v. *Lx vigesimus.*

bignus - PAUL. DIAC. Fest. 30, 22 -ae geminae dicuntur, quia bis una die natae sunt.

bigor - v. *Lx vigor.*

bikus - v. *Lx vicus.*

bilabrus - GL. PHILOX. 157, 1, 31 -um: δίχηλον (-χειλ-).

bilbinus - GL. PHILOX. 157, 2, 4 -us: εἶδος ἀγγ<ε>ίο<υ>.

bilbio - GL. PHILOX. 157, 1, 34 -it: βομβύζει: PAUL. DIAC. Fest. 31, 3 -lbit factum est a similitudine sonitus, qui fit in vase. Naevius (Com. 124): «-it amphora» inquit.

bilibit - GL. PHILOX. 157, 1, 23 -libit: ἐπισκιασμὸς φωνῆς.

bilitas - v. *A2 vilitas.*

billa - v. *Lx* et *A2 villa.*

billanus - v. *Lx villanus.*

billis - PAUL. DIAC. Fest. 30, 26 -is apud Afros appellatur semen humanum humi profusum.

binacia - v. *A2 vinacia.*

binculum - v. *Lx* et *A2 vinculum.*

bindemia - v. *A2 vindemia.*

bindemio - v. *Lx* et *A2 vindemio.*

bindetor - v. *Lx venditor.*

bindicio - v. *Lx venditio.*

bindico - v. *Lx vindico.*

bindictio, binditio - v. *Lx* et *A2 venditio.*

binditor - v. *Lx venditor.*

bindizio - v. *Lx venditio.*

bindo - v. *Lx* et *A2 vendo.*

binea - v. *Lx* et *A2 vinea.*

binealis - v. *Lx vinealis.*

bini - *-orum exactio*, tributi species: CASS. Var. 84, 3 comperimus pridem tibi ... exactionem -orum et ternorum fuisse delegatam. — Sing., secundus: PAUL. DIAC. Spec. 626, 1 -o loco constituta est secunda species; *bis -us*, quartus: CASS. Inst. 20, 15 sequitur Psalterii codex tertius, qui ... bis -um locum tenet in ordine.

binio - GL. PHILOX. 157, 2, 17 -o: δίνουμμα: 157, 2, 8 -ones: δηνάρια.

biniola - v. *Lx vineola.*

binubus - qui duas duxit uxores (alteram etiam post mortem prioris), bigamus: CASS. Hist. 564, 162 Novatiani circa Phrygiam -os non recipiunt.

binum - v. *Lx* et *A2 vinum.*

binundo - v. *Lx venundo.*

binus - v. *A2 bini.*

biocolites, biocolytes - v. *A1 biocolyta.*

biolenter - v. *Lx violenter.*

biolo - v. *A2 violo.*

biothanatus - de Christianis, in malam partem: PASS. REST. 12 C 2 miser, ut quid vis vitam tuam cum -is perdere.

bipartite - in duas partes: BOETH. Top. Arist. 974 D 5 ut parem numerum (definivit), qui -e secatur.

bipartitus - *-ber-* inf. — GL. PHILOX. 157, 2, 14 -ber-i: δικῶ<ς> μερισθέντες.

bipatens - GL. PLAC. 15, 1, 10 -ntia: bis patentia, bis aperta.

bipedalis - *-e*, subst., sensu lato, mensura magnitudinis vel quantitatis: DION. Gr. Nyss. hom. 388 C 9 alia namque coloris est ratio, et alia ponderis, quantitatis. Item et qualitatis alia, et alia nihilominus tactus; nam mollities et -e et reliqua quae dicta sunt, neque sibi invicem, neque corpori ulla similitudinis ratione consentiunt.

bipedus - GL. PHILOX. 157, 2, 16 -s: δίποδος (-ων ?).

bipinnis - v. *A1 bipennis.*

bir - v. *Lx* et *A2 vir.*

birco - v. *A2 virgo.*

birgo - v. *Lx virgo.*

biridiarium - v. *A2 viridarium.*

biridis - v. *Lx viridis.*

birreus - lanosus, villosus: PAUL. DIAC. Hist. Lang. 124, 12 coeperunt osis uti, super quas equitantes tubrugos -os mittebant.

birrus - *barus* GL. PHILOX. 156, 1, 29, *burr-* inf. — PAUL. DIAC. Fest. 28, 9 burrum dicebant antiqui, quod nunc dicimus rufum; unde rustici burram appellant buculam, quae rostrum habet rufum.

1 **bis** - v. *Lx vis.*

2 **bis** - *bes* LAUDE INSCR. 6404, 8.

bisabiaticus - pronepos: QUAEST. MON. 594, 34 si ... reliquerit -os masculos sive feminas, ipsi in hereditate obtineant.

bisacia - v. *A1 bisaccia.*

bisaenus, bisaetus - v. *A2 bisetus.*

bisavus - v. *A1 bisavius.*

biscosus - v. *Lx viscosus.*

biscum, biscus - v. *Lx viscum.*

biseps - v. *A2 biceps.*

bisetus - *-saen-* inf., *-saet-* inf. — GL. PHILOX. 157, 2, 24 -saenus: χοῖρος ἐξαμηνιεος (-αῖος): PAUL. DIAC. Fest. 30, 20 -saeta porca dicitur, cuius a cervice saetae bifariam dividuntur, cum iam esse incipit maior sex mensium.

bisextus - *-sse-* DION. Ep. Pasch. 20 C 4.

bisito - v. *Lx visito.*

bispater - GL. PHILOX. 157, 2, 33 -r: Διόνυσος.

bispellio, bispello - v. *A2 vespillo.*

bisseni - v. *A1 biseni.*

bissextus - v. *A2 bisextus.*

bissica - v. *Lx vesica.*

bissinem - milium: GL. PHILOX. 157, 2, 28 -em: κέγχρον.

bissum - *di-* GL. PHILOX. 174, 1, 36. — Integrum: GL. PHILOX. 157, 2, 39 -um: ἀκαιρεον (-κέραι-).

bisus - v. *Lx visus.*

bita - v. *Lx vita.*

biteneus - v. *Lx vitineus.*

bitienses - PAUL. DIAC. Fest. 31, 28 -es dicuntur, qui peregrinantur assidue.

bitineus - v. *Lx vitineus.*

bitio - v. *Lx vitio.*

bitiosus - v. *A2 vitiosus.*

bitis - v. *Lx vitis.*

bitrago - v. *Lx vitrago.*

bitrum - v. *Lx vitrum.*

bitumen - *vi-* inf. — GL. PHILOX. 289, 1, 9 vi-en: ἄσφαλτον.

bituminalis - IOS. FL. Apion. 38, 7 et montes Solymi in nostra regione sunt constituti, ... et palus, quae dicitur Asphaltis, id est -is.

bivia - v. *A1 bivius.*

bivillis - v. *A2 bibillis.*

bivium - *bib-* inf. — GL. PHILOX. 157, 1, 15 bib-: δίοδος.

1 **bivo** - v. *A2 bibo.*

2 **bivo** - v. *A2 vivo.*

bix - v. *Lx vix.*

bizanteus - v. *A1 byzantius.*

bizantinus - v. *A1* et *A2 byzantinus.*

blaesus - GL. PHILOX. 158, 1, 17 bl<a>esus: τραυλός.

blande - benigne: LIB. SACR. 167, 2, 13 ut ... animam famuli tui ... -e et misericorditer suscipias.

blandicellus - PAUL. DIAC. Fest. 32, 3 -a verba blanda per deminutionem sunt dicta.

blandio - v. *Lx*, *A1* et *A2 blandior.*

blandior - infin. praes. *-ire* GL. PLAC. 28, 1, 29. — De Deo: ANAST. Vita Ioh. El. 513, 2, 10 ipse consolatur et -itur per miserationem suam.

blandius - v. *A2 blandus.*

blandus - abl. pl. *-iis* LIB. SACR. 91, 1, 43. — De rebus, mitis: PETR. SUBD. Chron. 168, 22 -a persecutio fuit. — N. pl. *-a*, subst., blandimenta: CASS. Var. 46, 17 vitiorum -a contempsit.

blasfemia - v. *Lx blasphemia.*

blasfemo - v. *A*1 et *A*2 *blasphemo.*

blasphemator - maledicus in, Christum: RATH. Opusc. 536 A 16 non est Christianus, cui -r Christi placet Iudaeus; imperatorem, de Christianis: PASS. MAX. CUM. 324, 16, 6 impium Maximum rebellem deorum et -em imperatorum nostrorum.

blaspheme - calumniose: IOS. FL. Apion. 4, 10 eos autem, qui -e de nobis atque fallaciter conscripserunt aliqua, per semetipsos convictos indubitanter ostendam.

blasphemo - *-sfe-* LEX ROM. RAET. 368, 20. — Cum dat.: IOS. FL. Apion. 15, 1 et eos, qui nostro -ant generi, valde ipsi rationi -are monstrabo.

blaspphemia - v. *Lx blasphemia.*

blatea - PAUL. DIAC. Fest. 31, 1 balatrones et -as bullas luti ex itineribus, aut quod de calciamentorum soleis eraditur, appellabant.

blatero - *-tt-* inf. — PAUL. DIAC. Fest. 30, 27 -tt-are est stulte et praecupide loqui, quod a Graeco βλάξ originem ducit. Sed et camelos, cum voces edunt, -tt-are dicimus: GL. PLAC. 15, 1, 8 -tt-are: corrupte et perperam rem loqui, ut non magis fari secus quam ebrius delirare credatur.

blato, nis - GL. PHILOX. 158, 1, 17 -o: ματαιολόγος.

blattela - *-ttia* GL. PHILOX. 158, 1, 19. — 158, 1, 7 -a: θρόμβος αἵματος τῶν κογχυλίων.

blattero - v. *A*2 *blatero.*

blattia - v. *A*2 *blattela.*

blax - GL. PHILOX. 158, 1, 6 bla[n]x: εὐήθης.

blebs - v. *A*2 *plebs.*

blefaroxystum - v. *A*1 *blepharoxystum.*

blesus - v. *A*2 *blaesus.*

bletum - v. *A*1 *blitum.*

blitus - v. *Lx blitum.*

1 **boa** - v. *A*2 *bua.*

2 **boa** - *bor* inf., *bova* inf. — GL. PLAC. 14, 2, 35 -a animal est quod valde persequatur boves; unde et -a vocatur... — Morborum quaedam genera: GL. PHILOX. 158, 1, 29 -va: νόσος βοῶν: 158, 2, 8 bor: ὁ τοὺς πόδας φλεγμαίνων: PAUL. DIAC. Fest. 27, 29 crurum quoque tumor viae labore collectus -va appellatur.

bob ?- GL. PHILOX. 158, 2, 10 -b: βούδια.

bobi, bobis - v. *Lx* et *A*2 *tu.*

bobo - v. *A*2 *boo.*

bocabulum - v. *A*2 *vocabulum.*

bocas - PAUL. DIAC. Fest. 27, 17 -s genus piscis a boando, id est vocem emittendo, appellatur.

bocatio - v. *Lx* et *A*2 *vocatio.*

bocavulum - v. *Lx vocabulum.*

boccola - v. *A*2 *buccula.*

boco - v. *Lx voco.*

bofulcus - v. *A*1 et *A*2 *bubulcus.*

boinus - v. *Lx bovinus.*

bolanae - v. *A*2 *bolonae.*

bolbiton - *-um* GL. PHILOX. 158, 1, 13.

bolbitum - v. *A*2 *bolbiton.*

bolitis - GL. PHILOX. 158, 1, 11 -is: μορφαὶ εἰς θυσίαν.

bolito - v. *Lx volito.*

bolo - v. *Lx* et *A*2 2*volo.*

bolonae - *-lan-* GL. PHILOX. 158, 1, 10.

bolumen - v. *Lx volumen.*

bolumtas - v. *Lx* et *A*2 *voluntas.*

boluntarie - v. *Lx voluntarie.*

boluntas - v. *Lx* et *A*2 *voluntas.*

bombitatio - *-biz-* inf., *-vis-* inf. — GL. PHILOX. 158, 2, 7 -vis<atio>: βόμβος: PAUL. DIAC. Fest. 27, 12 -biz-o est sonus apum ab ipso sonitu dictus: ut mugitus boum, hinnitus equorum.

bombites - GL. PHILOX. 158, 2, 9 -es: μύρμηκες.

bombizatio - v. *A*2 *bombitatio.*

bomer - v. *A*2 *vomer.*

bominator - v. *A*2 *bovinator.*

bomo - v. *Lx vomo.*

bomvisatio - v. *A*2 *bombitatio.*

bonager - v. *Lx onager.*

boniloquium - illecebra: CASS. Hist. 54, 47 abripere quosdam eorum ad pestem propriam per -a ficta festinant.

bonitas - hon. tit.: SERG. I 33 C 14 hortamur Deo dilectam tuae religiositatis -em. — Plur., virtutes, merita: ANAST. Vita Ioh. El. 513, 2, 71 quando a terra usque ad caelum misera anima positura rationem pervenerit, seorsum ab ea sancti Angeli stabunt, et non adiuvabunt eam nisi -es suae.

bonus - *vo-* inf. — Masc. abl. *-u* inf., fem. acc. *-a* inf., pl. masc. acc. *-i* inf. — De rebus: MON. NEAP. ARCH. II, a. 990, 106, 26 nobis ... dare et atducere debeatis dua modia de pane v-u mundum et per omni annue per iobidie sanctum similiter modium: unum -um mundum tractum paratum. — De nummis qui iusti ponderis sunt: MON. NEAP.

ARCH. I 1, a. 820, 6, 21 unde et pronominata nostra benditionem accepimus a vos memorati comparatori hoc est auri solidi biginti -i bytiantei finitum vero pretium. — In form. iuris: MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 931, 54, 11 ut omnia nobis ambarum partium v-e voluntatis complacuit: I 1, a. 937, 103, 12 combenientia inter nobis exinde facta pro -a combenientia -eque voluntatis: I 2, a. 951, 23, 6 manifestum facio meipsum in presentia de ipso clero ... et ante aliis v-is hominibus abere una terra erga materno: I 2, a. 965, 127, 12 et per colloquia v-orum ominum venimus in v-a convenientiam. — De defunctis: CREM. INSCR. 4117, 1 bon(ae) mem(oriae) Atula: al.; v. etiam *A2 bene* et *benememoriae*. — N. locutt. *cum -o*, feliciter: ANAST. Vita Ioh. El. 508, 2, 17 (quidam) petebat autem ab eo (Sancto) ... ut oraret, quatenus Dominus Deus filium eius salvaret. ... ut reduceret navim eius cum -o ab Africa; *in -am intellegentiam*, in -am partem: RATH. Prael. 206 A 2 dico prout valeo, ... in -am magis quam in malam posse referri intelligentiam; *domus aeternitatis -i*, de sede beatorum, sensu Christ.: RATH. Prael. 218 B 3 horam illam exspecta, qua ire ad domum aeternitatis -i aut mali debeas.

boo - *bob-* inf. — GL. PHILOX. 158, 1, 24 bobante<s>: βοῶντες... — Sollemniter loqui: RATH. Prael. 184 C 7 dicam tamen non ex meo, alterius sed voce -abo.

bor - v. *A2 boa.*

bortus - v. *Lx botrus.*

1 **bos** - acc. et abl. pl. *vobes* inf. — MON. NEAP. ARCH. I 2, a. 950, 10, 5 placitum facio tibi ... ut bene lavorare et cultare ipsa arbusta et olibeta tua et salvos nobis faciamus et cum vobes et ad manu lavore diligenter: I 2, a. 953, 34, 14 et havitare promittimus et vobes tuos tenere et studire et cum eos diligenter tibi lavorare ut bonis bofulcis: al.

2 **bos** - v. *Lx* et *A2 tu.*

boschus - v. *A1 boscus.*

bostar - *bu-* inf. — Bovile: GL. PHILOX. 159, 1, 17 bu-r: βουστάσιον.

botrio - v. *A2 botryo.*

botrus - pl. abl. *-ruis* CASS. Hist. 301, 22.

botruus - v. *A2 botrus.*

botryo - *-tri-* inf. — Racemus: CASS. Inst. 18, 18 in quo (*scil.* codice) -ionum formulae ex ipsis annotationibus forsitan competenter appositae sunt, quatenus vinea Domini caelesti ubertate completa suavissimos fructus intulisse videatur.

botum - v. *Lx* et *A2 votum.*

bova - v. *A2 2boa.*

bovi, bovis - v. *Lx* tu.

bovile - pl. *-illa* inf. — GL. PHILOX. 158, 1, 28 -illa: βοοστάσια.

bovinator - *bomi-* inf. — GL. PHILOX. 158, 2, 11 bomi-es: θορυβοποιοί, θρῦλον ποιοῦντες ἢ ταραχήν.

bovino - PAUL. DIAC. Fest. 27, 26 -in[i]atur conviciatur.

bovulcus - v. *A1* et *A2 bubulcus.*

box - v. *Lx vox.*

bracatus - *-cchi-*, pl. gen. *-oru* inf. — De equitibus (cf. THES. s.v.): CONC. INSCR. 8760, 1 Biarco de numero equitum -cchiatoru.

bracchiatus - v. *A2 bracatus.*

bracchium - v. *Lx brachium.*

brachium - transl.: EP. LANG. 708, 4 non enim sinimus, scias, ... aliena -o possidere: NIC. I 281, 31 comperimus, quod ... adeo illi diocesim suam violenti -o inhibeas: IOH. VIII 32, 8 citatum extendite clementie -um: RATH. Prael. 171 A 7 contra tam duram infortunii calamitatem -um erigere nitens.

brachus - v. *Lx branchus.*

bracium - v. *Lx brachium.*

bractea - *-tt-* inf. — GL. PHILOX. 158, 2, 17 -ttea: πέταλον.

bragida - v. *A1 braida.*

brancon - v. *A1 branchus.*

brattea - v. *A1* et *A2 bractea.*

brebignus - v. *Lx* et *A2 privignus.*

brebris - v. *A2 breve.*

breve - *breb-* inf., *brebr-* inf. — Acc. sing. *-em* inf., pl. nom. inf., acc. *-i* MON. NEAP. ARCH. IV, a. 1019, 130, 21, acc. *-is* LEX ROM. RAET. 381, 15. — Charta, instrumentum: MON. NEAP. ARCH. II, a. 997, 164, 14 hunc -bem scripsi ego ... ademarino notarius: IV, a. 1019, 128, 24 relicti -bri ipsi pastenationis qui de ex eadem res facti sunt: al.

breviarium - *-us* BREV. HIEROS. a, 109, 1.

breviloquium - brevitas: EP. LANG. 698, 19 et -o in praesenti opusculo studens.

brevitas - n. locutt. *in -e constringere*, in angustum cogere: CASS. Var. 114, 14 quorum ... (*scil.* equorum) costae in quandam latitudinem porriguntur: alvus in -e con-

stringitur; *sub -e*, breviter: Cass. Inst. 24, 11 Epiphanius ... totum librum Graeco sermone uno volumine sub -e complexus est: Steph. v 817 C 4 litteris tuis multa prolixitate fluctuantibus sub -e respondere praevidemus.

brevite - v. *A1 breviter.*

bria - genus vasis, seu poculi: Gl. Philox. 158, 2, 19 -a: εἶδος αιτιου (ἀγγείου).

bridoteris - v. *Lx dryopteris.*

briocteris - v. *Lx dryopteris.*

brionia - v. *A1 bryonia.*

broillum - v. *Lx* et *A1 broilum.*

brolum - v. *A1 broilum.*

bromius - abs., homo maledicus, conviciator (ex gr. βρόμιος): Rath. Prael. 275 C 13 ipsos etiam -os nequirem ferre tuos: 291 B 5 qui ... temelicos quam clericos, -os quam philosophos ... charius amplectuntur.

bropius - v. *A2 proprius.*

brumchus - v. *Lx branchus.*

brutes - Gl. Philox. 158, 2, 26 -s: τρίβολοι.

bserbo - v. *A2 servo.*

bu - Paul. diac. Fest. 96, 31 inbutum est, quod cuiuspiam rei sucum perbibit. Unde infantibus an velint bibere dicentes, bu syllaba contenti sumus.

bua - *boa* inf. — Gl. Philox. 158, 1, 25 boa: βρέφος.

bubestris - v. *Lx buprestis.*

bubino - Paul. diac. Fest. 29, 2 -are est menstruo mulierum sanguine inquinare.

bubleum - Paul. diac. Fest. 29, 21 -um est genus quoddam vini.

bubulcus - *bof-is* Mon. Neap. Arch. I 2, a. 953, 34, 15: *bov-um* Concord. 242, 13: *buf-o* Mon. Neap. Arch. IV, a. 1006, 33, 9: *vof-is* I 2, a. 953, 34, 31.

bucar - Paul. diac. Fest. 32, 20 -r ... genus est vasis.

buccella - *buce-* inf. — Bolus: Vita Valent. Gen. 545, 1, 46 ab eius ore illico buce-a carnis ... ante altare corruit.

buccula - *-occo-* inf. — Gl. Philox. 158, 1, 12 boccola: εἶδος ἀγγ<ε>ίου.

bucella - v. *A2 buccella.*

bucola - v. *A2 bucula.*

bucte - v. *A1 buctis.*

bucula - *-co-* Gl. Philox. 158, 2, 31.

bufo - Gl. Philox. 159, 1, 20 -o: μῦς αδρος (ἄγριος).

bufulcus - v. *A2 bubulcus.*

bulimus - Paul. diac. Fest. 29, 17 -um Graeci magnam famem dicunt, adsueti magnis et amplis rebus praeponere βου, a magnitudine scilicet bovis.

bulio - v. *A1 bullio.*

bulli - Gl. Philox. 159, 1, 8 -i: χρυσοκάνθαροι.

bulla - sigillum: Anast. Vita Bas. 308 A 7 tu autem, sancte Dei, -am istam minime moveas, sed tantummodo de tuis sanctis orationibus omnia haec dele: Anast. Vita Ioh. El. 502, 2, 44 tradito autem pittacio eodem, et -am dissolventibus. — Diploma: Conc. Rom. 826 575, 14 universalis pontificis aut imperialis vel metropolitani -a roborari oportet.

bullo - obsignare: Anast. Vita Bas. 307 D 11 plumbo -avit chartam illam: Anast. Vita Ioh. El. 516, 2, 13 non potes scribere et -are et afferre mihi?

bulnus - v. *Lx vulnus.*

bultus - v. *Lx* et *A2 vultus.*

bunilla - Gl. Philox. 159, 1, 21 -a: σηορυγχος (ὀνό-).

buophtamos - v. *Lx buphtalmos.*

buphtalmon, buphttamos - v. *Lx buphtalmos.*

buprestim, buprestin - v. *Lx buprestis.*

bupthalmos - v. *A1 buphtalmos.*

burdit - Gl. Philox. 159, 1, 9 -t: ψηρτιᾷ (?), γαυριᾷ.

1 **burdo** - hinnus, *bardotto*: Cass. Hist. 392, 28 aiunt quidam, ... somnium vidisse Antonium monachum, quasi -nes altare sacrum calcibus evertissent.

2 **burdo** - asser, tignum: Mon. Neap. Arch. I 2, a. 955, 38, 3. 4 et super eadem columna marmorea ponamus capite de duos -nes ego autem et heredes mei unum -nem et tu et heredes tuis alium -nem.

burgwardium - v. *A1 burgwardum.*

burra - v. *A2 birrus.*

burranicus - Paul. diac. Fest. 33, 4 -a potio appellatur lacte mixtum sapa, a rufo colore, quem burrum vocant. — Abs., *-um*: Paul. diac. Fest. 32, 20 -um genus vasis.

burrum, burrus - v. *A2 birrus.*

bursella - v. *Lx volsella.*

buscaleium, buscalleum, buscallium, buscareum, buschaleum - v. *A1 buscalium.*

buschus - v. *A1 boscus.*

bustar - v. *A2 bostar.*

busticitum - v. *A1 busticetum.*

bustum - *-us* MEDIOL. INSCR. 6295, 7. — Plur. pro sing., de cadavere : PAUL. DIAC. Hist. Lang. 103, 10 haec loca post mortem -is habere iubat. — Sepulcrum, transl. : ENN. Hymn. 62, 6 mortis figura blandior / -um soporis admovet.

but - GL. PHILOX. 158, 2, 29 but : μῖσος.

buticularius - *-gla-* inf. — De ministerialibus regum vel imperatorum : LEX ROM. RAET. 442, 30 si quis de senioribus quinque ministribus occiderit, id sunt camararius, -glarius, senescalcus, iudicem publicum, comestabulum, ... ad CXX solidos fiat reconpensatus.

butiglarius - v. *A2 buticularius.*

butirum - v. *A1* et *A2 butyrum.*

butticula - v. *A1 butticella.*

buttubatta - PAUL. DIAC. Fest. 32, 21 -a Naevius pro nugatoriis posuit, hoc est, nullius dignationis.

buturum - v. *A2 butyrum.*

butus - v. *A1 imbutus.*

butyrum - *-ti-* AN. EX DIV. 146, 29, *-tu-* GL. PHILOX. 159, 1, 23. — Transl., de animi dulcedine : VITA APIAN. 322, 1, 21 -um latum resplenduit.

buxida - pyxis : RATH. Opusc. 559 B 2 super altare nihil ponatur nisi capsae et reliquiae, aut forte quatuor Evangelia et -a cum corpore Domini ad viaticum infirmis.

buxinus - GL. PHILOX. 159, 1, 13 -um : πύξινον.

bykus - v. *Lx vicus.*

bysancius, bysanteus - v. *A1 byzantius.*

bytianteus - v. *Lx bisanteus, A1* et *A2 byzantius.*

byzanteus - v. *A1 byzantius.*

byzantinus - *bi-* inf. — Byzantius : MON. NEAP. ARCH. II, a. 982, 14, 14 centum bi-os solidos pena ... componere obligamus.

byzantius - *-thiante-* inf., *-tiante-* MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 927, 42, 31, *vizante-* inf. — Acc. pl. m. *-is* inf. — De ponderibus vel nummis : MON. NEAP. ARCH. I 1, a. 920, 26, 2 componat tibi ... auri libras duas -thianteas : I 2, a. 950, 11, 2 spondimus vobis componere viginti solidi vizanteis.

byzanzius - v. *A1 byzantius.*